ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

60 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 10-11 ДЕКЕМВРИ | 2016 ГОДИНА/26 | БРОЙ 282 (7584)

СКАНДАЛНО

Проф. Иван Ангелов: Ограбиха за своя печалба милиарди от заплатите ни 11

РАЗХИЩЕНИЕ

Евродепутати пръскат 1 млн. евро в Кения 7

5

Митов наклепал Радев и БСП пред Виктория Нюланд

Министърът в оставка изразил опасения, че левицата може да смени геополитическия курс на страната

Даниел Митов призна вчера, че се е срещал с помощник държавния секретар на САЩ за Европа и Евразия Виктория Нюланд. Срещата била на 2 декември в присъствието на българския посланик Тихомир Стойчев и първия секретар на посолството.

Външният министър в оставка си каза, че пред известната с фразата си "Майната му на ЕС!" госпожа е изказал притесненията си, че след избора на Румен Радев за президент и при бъдещо правителство на левицата геополитическата ориентация на България може да бъде поставена под въпрос или да се променят "основни параметри на външната политика по отношение на санкциите срещу Русия, анексирането на Крим, които били ясни до този момент." 2

ЧЕТИВО

ПЕГАС

Среднощен разговор с Никола Вапцаров 22

Неделник

Кърк Дъглас и великото безсмъртие на Спартак 13

Постъпленията от данък „лихва" намаляват драстично 6

Гриша Ганчев иска Наско Сираков за шеф в ЦСКА-София 40

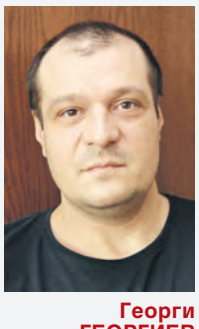
Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Шефът на Софийския районен съд Методи Лалов подаде оставка вчера, другата седмица същото ще направят и заместниците му. На един деловодител в СРС се падат 2000 дела, стана ясно след 2-часовите преговори покрай масовите протести пред ВСС вчера

2

НЯКОЛКО ДУМИ

Георги ГЕОРГИЕВ

ВИКТОРИЯ, ПРИБЕРЕТЕ СИ ГО

Действително е трудно да се обхване и асимилира невъобразимата наглост на министъра, за щастие в оставка, на външните работи Даниел Митов. Без свян той отива в САЩ, за да обсъжда с висш американски дипломат притесненията си, че бъдещо ляво правителство ще промени външнополитическия курс на България. На Бойко Борисов не му пука. За него Митов е човекът, който му обяснява как правилно да слушка американците. Нещо като репродуктор.

Когато Митов казва, че е притеснен за външната политика на БСП, той е искрен. Но се бои за Запада, а не за България. Да, промяната е възможна хипотеза, макар и много слабо вероятна. Но в последно време много слабо вероятни хипотези се реализират наяве и много ченета още си стоят вснали.

Та, ако България реши да промени досегашните си позиции по някои външнополитически въпроси, ти какво ще направиш, Митов? Ще скочиш като Гаврош на барикадата, развял къдрици и с името на Националния демократически институт на САЩ на уста? Ба! Не се хаби, Дани. Тези времена си отиват. Най-разумно би било да поискаш Виктория Нюланд да си те прибере обратно или да отидеш при родата на жена си в Англия. Защото, ако останеш, на някого тука може и да му скимне в пристъп на патриотизъм да ти поиска сметка за еничарството.

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ДЕКЕМВРИ 2016

Шефът на Софийския районен съд подаде оставка

Повече от 200 души дойдоха на протест пред ВСС, за да изразят недоволството си от висшия съдебен орган

Цялото ръководство на Софийския районен съд, начело с председателя Методи Лалов, ще подаде оставката си. Новината бе съобщена лично от Лалов, малко преди пред Висшия съдебен съвет да започнат да пристигат протестиращи съдии. ДУМА припомня, че от гилдията и най-вече от софийските Градски и Районен съд се обявиха срещу някои твърде спорни решения на ВСС. Съдиите обвиниха висшите магистрати, че наказват неудобните.

Оставката на шефа на СРС вече е депозирана, следващата седмица това ще направят и заместниците му, увери Лалов. След близо 2-часови преговори ВСС и протестиращите не постигнаха особен напредък в отношенията си. Шефът на СРС обяви: "Оставяме ви кораба - управлявайте го вие. Тази среща е изпросена. Недейте никога да имате подобно отношение".

Лалов смята, че вместо аналитичен, ВСС се е превърнал в репресивен орган. Той се оплака, че представляващият ВСС Димитър Узунов дори му пратил съобщение през "Вайбър" да не изкарва хората на улицата. Считам, че това не е твое решение, пишел Узунов. Представяте ли си член на ВСС да мисли, че магистрат може да действа под чуждо давление, възмути се Лалов. Той подчерта, че оставката от ръководството на поверената му институция е сигнал към обществото - да се разбере, че положението на магистратите в СРС е нетърпимо. По думите му районният съд е пробит кораб, който едва се държи на повърхността и вината за това е в бездействието на ВСС през целия му мандат. Лалов добави, че това е сигнал и към магистратите - да внимават какви хора избират в следващия съвет, да не са такива, които са готови на реваншизъм, да размахват пръсти и да предприемат дисциплинарни мерки срещу един или друг съдия.

Лалов иронизира, че управлението на СРС трябва бъде поето от човек, на "когото могат да размахват пръст". "Съдиите от СРС обаче са млади, будни и независими хора и няма да позволят никой да им размахва пръст. Няма да търпят да им бъде пратен административен ръководител, който ще си позволява да мълчи и да не защитава интересите им. Въпрос на време е ВСС да осъзнае, че трябва да направи дължимото, независимо от състава, в който заседава", смята той.

Над 200 съдии, служители и граждани блокираха движението пред ВСС. Стачните действия бяха организирано от работещите в СРС, които са мотивирани от бездействието на ВСС по отношение на неравномерната натовареност в съда.

Шефът на СРС се оплака, че Галя Георгиева от ВСС му звъняла по всяко време на денонощието, за да пита за делата, които уволнената съдийка Румяна Ченалова беше завела срещу нея и представляващия съвета Димитър Узунов. А когато СРС има нужда от помощ, започват репресивни действия, недоволен е той. Викове "Оставка" посрещнаха членовете на ВСС Галина Карагьозова, Калин Калпакчиев, Камен Иванов, Соня Найденова и Димитър Узунов, които излязоха при протестиращите. Висшите магистрати поканиха Лалов, съдии и служители на среща, която се предаваше онлайн. Междувременно много граждани се присъединиха към протеста. Към протестиращите съдии започнаха да пристигат и граждани, които поискаха и оставката на главния прокурор Сотир Цацаров.

Коментар на стр. 12

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Повече от 200 души скандираха "Оставка" пред ВСС вчера

2000 дела чакат всеки деловодител в СРС

На един деловодител в Софийския районен съд не се падат по 1200 нови дела, а 2000, това стана ясно след 2-часовите преговори покрай протестите пред ВСС вчера. От ВСС се опитаха да омаловажат ситуацията и припомниха, че съветът отпусна 10 щата за съдебни помощници. Каролина Неделчева от ВСС нападна шефа на СРС Методи Лалов, че ако е искал да бъде попълнен щатът, е трябвало да направи така, че действително да работи.

Стана ясно, че системните администратори системно напускат - човекът, който поддържа компютрите, заяви, че според класификатора, приет от магистратите от ВСС, максимално един статистик може да получи 660 лева. "Не може г-н Цацаров, който е решавал 160 дела годишно, да разбере какво му е на един съдия в СРС, заяви Петко Петков и добави, че съдия в СРС има минимум по 60 дела на месец.

Зам.-председателят на Софийския районен съд Валерия Ботева заяви, че не може да подмине с мълчание упрека, че едва ли не провеждат конкурсите задкулисно. Тя информира, че всяка седмица напускат поне по двама служители.

15 архивари обработват 600 000 дела. Всички зам.-председатели, съдии и ръководители на служби изслушват кандидатите за магистрати, увери Ботева. По думите ѝ не е проблем ВСС да направи вътрешен одит предвид последните проверки.

На 35 000 квадратни метра имаме 13 чистачки - това не е ВКС, където влизат 10 души на ден, оплака се Лалов. Призовкарите в СРС масово използвали личните си автомобили, тъй като имали 1500 призовки на месец. 95 000 са новообразуваните дела в Софийския районен съд. По думите на Лалов "бакията" и със съдебните заседатели била страшна.

Митов наклепал...

От стр. 1

Според него в българския национален интерес било да защитаваме международното право и международния правов ред, а не да легитимираме промяна на граници и преначертаване на граници, установени след Втората световна война, и съвременни граници, признати от всички.

"Това е притеснението ми, че може за в бъдеще правителство на левицата да започне да прави други изчисления в тази посока и да промени курса на българската външна политика, която е в синхрон с всички наши съюзници и партньори. И тя е в български национален интерес. Подобна промяна не би била желана от никой от нашите съюзници", обяви още Митов.

Относно това дали тези притеснения са били споделени и от американска страна, външният министър посочи, че няма право да предава съдържанието на разговора от тяхна страна.

Прокуратурата отрече да е подслушвала Ненчев

По нито едно от подвигнатите срещу министъра в оставка Николай Ненчев не са използвани специализирани разузнавателни средства по искане на прокуратурата. Това гласи отговорът, който от държавното обвинение дадоха след пуснатото от Ненчев писмо с питане дали е подслушван. "Министърът на отбраната в оставка Николай Ненчев има качество на обвиняем по досъдебно производство, наблюдавано от Софийската градска прокуратура и по досъдебно производство, наблюдавано от Военно-окръжната прокуратура в София", припомнят от прокуратурата. Отговорът на всички други, поставени от министъра в оставка, въпроси се съдържат в Наказателно-процесуалния кодекс и Закона за специалните разузнавателни средства, чийто текстове са общодостъпни, лаконични са от държавното обвинение.

Преди да стане ясна позицията на прокуратурата, Ненчев продължи да настоява главният прокурор Сотир Цацаров да му каже дали е подслушван. Кой разполага с тази информация, до кого е достигала и дали не се е злоупотребявало с нея, попита Ненчев. Късно в четвъртък той изпрати отворено писмо до Цацаров по темата. В него искаше да разбере, ако е бил обект на СРС, дали хората, които да го слушали, са имали допуск за работа с класифицирана информация на натовско ниво.

В Народното събрание Ненчев продължи да се жали, че по въпросния телефон комуникирал с почти всички колеги. Николай Ненчев разбрал, че е подслушван заради някои от обвиненията срещу него. "Вярвам на прокуратурата. Друг е въпросът дали вярвам на главния прокурор", вметна министърът, който е обвиняем за злоупотреба със служебно положение.

Външният министър не приемал политически назначения

"Нормативната уредба и установената практика за дипломатическата служба не налага политически назначения. Това е начин на мислене, което аз не приемам". Това каза министърът на външните работи в оставка Даниел Митов в отговор на въпрос на народния представител Георги Кючуков относно предложения за нови назначения на посланици в рамките на парламентарния контрол.

По думите му заложената цифра от 20% на политическите назначения е колеблива величина. "Досега те са 19% или под законово установената. Те са 23 човека, а това е пренебрежимо ниско в сравнение на това, което аз заварих при приемането на поста. Освен това в началото на следващата година ще има смяна на дипломати", заяви Митов.

Дипломатът ни бе категоричен, че предложенията за кандидатурите на външните назначения не са били политически. "Това са дипломати с професионален опит. Убеден съм в качеството и възможностите на изпратените дипломати". Той нападна БСП с думите: "Явно е, че при вас партийният елемент е наличен, но се надявам да не отстъпва на професионализма".

Кючуков обаче остро репликира Митов и изрази съмнение в добрите качества на дипломатите, изпратени от Митов. Той даде за пример назначението на посланика ни в Турция и попита каква е била причината последните двама назначени дипломати да са в грубо нарушение на закона.

Митов обясни, че прехвърлянето на дипломати на друга мисия не е прецедент, а е правено и преди. "На посланика ни в Анкара бях дал изрично разпореждане само в нощта на преврата да не коментира темата. Такъв е редът. Никога не съм ѝ забранявал да контактува с български граждани", уточни Митов.

ДУМА

www.duma.bg

СЪБОТА 10 ДЕКЕМВРИ 2016

Тази разходка теоретично можеше да има смисъл, ако се беше срещнал и с хора от преходния екип на Тръмп. Но защо с нашите пари ходи да черни страната?!

КРИСТИАН ВИГЕНИН АНАЛИЗИРА ДЕЙСТВИЯТА НА ДАНИЕЛ МИТОВ

РБ се скараха дали да връщат мандата или да преговарят

Парламентарната група се обяви за избори, СДС настоява да продължат разговорите с ГЕРБ и ПФ

Юлия ИВАНОВА

Реформаторите се скараха вчера дали да върнат веднага мандата за съставяне на правителство още след като президентът Росен Плевнелиев им го връчи в понеделник или да продължат преговорите с ГЕРБ и ПФ. Вчера по обяд съпредседателят на блока Найден Зеленогорски съобщи пред журналисти, че парламентарната група на РБ е взела единодушно решение мандатът да бъде върнат веднага. Това стана след среща, на която присъстваха Найден Зеленогорски, Настимир Ананиев, Димитър Делчев и Борислав Великов.

След поредицата обсъждания от изминалите дни изявлението звучеше като окончателно. Само няколко часа по-късно обаче СДС разпрати до медиите позиция, от която става ясно, че партията не е съгласна с подобно решение и настоява за още преговори. От партията на Божидар Лукарски твърдят, че по време на консултациите с патриотите РБ е получил уверение, че може да се ползва с подкрепата им за кабинет. В същото време председателят на ГЕРБ Бойко Борисов заяви на консултациите с РБ на 6 декември, че след получаване на мандата отново ще се проведат разговори между двете формации, уточняват от СДС. "Тези факти ни карат да смятаме, че позицията на част от депутатите от РБ, изразена без проведено гласуване в рамките на групата и без кворум, не може да бъде официална и окончателна, защото влиза в разрез с решението на Изпълнителния съвет, а и възможностите за консултации не са изчерпани", категорични са от СДС. Те се позовават на решение на ръководството за провеждане на консултации с досегашното мнозинство. От ГЕРБ обаче няколко пъти категорично заявиха, че няма да подкрепят нов кабинет в рамките на този парламент. Предлагаме в понеделник да се проведе заседание на ИС и ПГ на РБ и да взето окончателно решение за мандата, настояват от партията на Лукарски.

Съпредседателят на ПФ Валери Симеонов пък коментира, че не трябва да има служебен кабинет за две-три седмици. Той изрази съжаление, че РБ е взел решение да върне мандата за съставяне на правителство. Според Симеонов би трябвало да се използват всички възможности за продължаване на работата на това НС и да се продължи стабилността на страната. Той отново заяви готовност патриотите да направят опит за съставяне на правителство, ако им се даде тази възможност. Според Симеонов връщане на ДПС във властта в евентуално правителство с БСП би било "кошмар" за България. Той призова Бойко Борисов да се оттегли от политиката, както народът пожелал, да стане почетен председател като Ахмед Доган и да отиде в Банкя или там, където иска, но да остави ГЕРБ от партия за лично ползване да се превърне в една нормална политическа сила. Ако в понеделник РБ върне мандата, до края на идната седмица президентът Плевнелиев има готовност да назначи правителство. Най-вероятният служебен премиер ще бъде главният секретар на президентството Росен Кожухаров.

Коментар на стр. 12

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

ГЕРБ истерясаха в НС, сипят лъжи, интриги и обиди

Юлия КУЛИНСКА

За пореден път ГЕРБ използваха трибуната на Народното събрание и по вече познатия, добре заучен сценарий, започнаха да сипят лъжи, интриги и обиди към депутатите от левицата. Тон за истерията даде Десислава Атанасова от ГЕРБ. Тя безцеремонно прекъсна парламентарния контрол и се нахвърли на социалистите. "Къде сте, другари социалисти? Кабинет ли редите? Къде ви отиде възторженият комсомолски плам?", развихри се Атанасова. Тя явно беше подразнена от разкритията на БСП за липсващите 65 млн. евро от ЕК за финансиране на мерки срещу бежанците, които правителството на ГЕРБ вероятно се е разбрало да плати с държавни пари.

Атанасова се разкрещя като на селски пазар и започна да залива депутатите от ляво с обвинения в лъжи, некомпетентност и неграмотност. Гербаджийката цитира написан във фейсбук страницата на червения депутат Таско Ерменков текст: "Може би това е от партизанските години или лъжата винаги има лош край заради която залагаш съдбата на Отечеството в името на користно съображение". И продължи с интригата, че с него той се обяснил за лъжите на Нинова, когато тя през лятото обявила, че Ерменков се отказал от кандидатпрезидентската битка.

И най-накрая размаха доклад на ЕК от четвъртък, в който се казва, че на България вече са отпуснати 101 млн. евро, а за оставащите 59 млн. евро има обещание и те да бъдат дадени. С което всъщност потвърди казаното от вицепрезидента Илияна Йотова.

Таско Ерменков иронично похвали ГЕРБ, че четяли публикациите му във фейсбук, след като година и половина след призивите му в социалната мрежа подали оставка. Той обяви, че имал и нова публикация за единица за идиотизъм, която била "Един ГЕРБ".

Социалистът Драгомир Стойнев поиска думата от името на парламентарната група на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ и се обърна към ГЕРБ: "Боли, нали? Боли, когато българският народ ви даде червен картон".

В данданията се намеси и Цвета Караянчева от ГЕРБ, която препоръча на БСП да си вземе преводач от английски език, понеже не разбирали европейските документи.

ДРАГОМИР СТОЙНЕВ КЪМ ГЕРБ:

Народът видя как управлявате и ви даде червен картон

Декларация на ПГ на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ

Уважаеми колеги от ГЕРБ,

Боли, нали! Когато народът ви даде червен картон, когато наистина българският народ видя какво е качеството на вашето управление. По темата бежанци и мигранти вие изобщо нямате право да говорите, защото това, което се случва и тук в столицата, е, че тези хора се разхождат където и както искат под носа на МС. Елате да видите какво е в общините. Елате да видите как се разхождат на групички по селата и хората се страхуват. Това е заради вашата изцяло некадърна политика.

Питам аз, знае ли българският народ колко струва оградата на границата и дали има някакъв ефект от нея. Колко струва тази ограда - 250 млн. лв. и тя все още не е довършена. Все още виждаме служби от Унгария, от Сърбия. Не случайно и самите сърби искат да строят ограда. Защо? Нали ние пазим европейска България. Какво правим? Нищо не пазим и вие много добре го знаете, защото тези мигранти преминават през страната чрез каналджии и на тях се плаща. Само че МВР и правителството си затварят очите. Вие предприемате действия зад гърба на българските граждани, от което хората са отвратени и затова ви показаха този червен картон на изборите. Това е истината. И вие говорите за някакво справяне! Карате премиери с джипове, които незаконно са прехвърлени. Не ви ли е срам, при толкова много злоупотреби! Вие продължавате да имате самочувствие, че ръководите добре тази държава. Неслучайно го разбрахте и вървим към предсрочни избори. Това, което се случва, е недопустимо. Говорите за европейски фондове. Нали, когато се спря програмата "Околна среда", беше заради кметове на ГЕРБ и това трябва да се знае, защото тогава вашите поръчки бяха опорочени и това е истината. Как говорите за добро справяне? Колко е вашата усвояемост по европейските фондове- едва 6%! И това е по данни на официален документ, вижте го в ИСУН.При положение, че имате готова администрация. При положение, че имате органи и имате опита. Имате и една програма, която изобщо не върви - "Рибарство и аквакултури", която сигурно ще бъде спряна. Вижте какво се случва и с програмата "Образование и наука". Вижте какво става със София тех парк. Това не е тех парк, а се превръща в бизнес парк, защото там се продава право на строеж на безценица и вече не се търсят иновационни фирми.

Защо не говорите за тези неща, а търсите дребното политиканстване и заяждане? Откъде накъде ще давате определения, когато българският народ е казал: "Да, искаме нови предсрочни избори" и вървим натам. Нека да излезем на тези избори. Истината лъсва, защото не може да се управлява само чрез медиите. Вие се превръщате в балон, защото хората и сигурността на България не са защитени и това е изцяло ваша отговорност. Там претърпяхте пълен провал - 250 млн. лв. за ограда на границата, която дори не е построена и е в лошо качество.

Колкото и да ходите, и да развеждате европейски лидери, виждате какво е. Елате по Свиленградско да видите как се разхождат тези нелегални имигранти от село в село, но защо да ходите там? Елате пред МС, на "Лъвов мост"- вижте какво е. Вие не се справяте. Опитвате с дребно политиканстване, което до нищо няма да ви доведе. Имигранти, еврофондове, развитие на страната - тук вие сте слаби, тук вие имате пълен провал.

В темата за образованието - вижте какво показват всички международни изследвания. Че децата стават все по и по-неграмотни. Какво се случи в образованието? Пълна дупка.

В здравеопазването - хората в кома ги карат на колички. Само и само да им вземат пръстовия отпечатък и вие много добре го знаете. С лекарствата какво се случва? И там всичко е пълен провал и трябва да го разберете. Ако вие не го разберете, то народът вече го разбра и го показа на последните избори. Бъдещият президент не принадлежи нито на бизнес кръгове, нито на оръжейна индустрия, нито на Москва, нито на Вашингтон, нито на Брюксел. Това е един български достоен генерал и затова бе избран от българския народ с такава голяма победа. Оттук нататък са важни предсрочните избори. Наистина да се сформира правителство, което да даде устойчивост, което да даде икономика, която да не се развива само върху еврофондове, а икономика, която да има добавена стойност. Необходимо е добро образование и здравеопазване, което да е гарантирано от българската Конституция. Това е истината и това е различно от вашата политика, която водите до момента.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ДЕКЕМВРИ 2016

БСП пита кой подведе Фандъкова за сметта

Циментовите заводи отказват да изгарят остатъка от преработения боклук на София, общината го трупа в депата

Деси ВЕЛЕВА

Общинските съветници от БСП в София попитаха кой е подвел и излъгал столичния кмет Йорданка Фандъкова и с това е предизвикал странните й обяснения за смяната на директора на Завода за отпадъци, станала причина и за напускането на зам.-кмета по екология Мария Бояджийска. Вчера червените съветници описаха хронологията около отстраняването на Николай Савов от поста му. От нея става ясно, че още на 14 ноември му е казано, че доверието от него е свалено, и той подава молба за напускане. На 17 ноември заповедта за освобождаването му е връчена около обяд в сградата на общината. Чак вечерта работник от завода - затворник без трудови правоотношения, пада от стълба, а по-късно се случва инцидент и с камион. Ден по-късно Бояджийска нарежда на Савов какви действия да предприеме по повод инцидентите, но той й напомня, че вече не е директор на завода, разказа Калоян Паргов, председател на групата съветници на левите в СОС. Той допълни, че е взето решение повредената от камиона поточна лента да не бъде ремонтирана, а да се поръча нова за 200 000 лева, която ще бъде осигурена едва след три месеца. Това ще доведе до намаляване на работата на завода с една трета. Не е ясно и дали НОИ и трудовата инспекция са информирани за трудовата злополука в тридневен срок.

Снимка АВТОРКАТА

От БСП предупредиха, че се задава нова криза с боклука в София

Паргов отново попита защо само преди няколко дни Фандъкова посочи именно двете случки като причина за освобождаването на Николай Савов. Той бе категоричен, че случаят е по-дълбок, свързан е със системни проблеми, които са се натрупали във времето, и определи действията на хората на общината като прикриване на управленска немощ.

Общинският съветник съобщи още, че в момента циментовите заводи, които изгарят остатъка от преработения в София боклук - т.нар. РДФ гориво, отказват да го приемат заради повишената му влажност. В момента само заводът в Девня изгаря балите. Останалите в София се депонират в "Садината" и Долни Богров, заяви Милка Христова от БСП. Очаква се след няколко месеца те да изчерпят капацитета си.

Колегата им Борис Цветков настоя за намаляване на такса смет в София, тъй като според него от общината не могат да защитят за какво е нужна тази сума. Той предлага кметството да оттегли предложението си за размера на таксата, да актуализира данните си и да защити разходите, които се правят за събиране и третиране на сметта.

София премахва с 88 млн. лв. перфораторите в рейса

Деси ВИОЛЕТОВА

София ще даде 88 млн. лв. през следващите 10 години за въвеждане на нова билетна система за таксуване в градския транспорт, с което ще направи перфораторите в него ненужни. Дългоочакваната система бе представена вчера от ръководството на Центъра за градска мобилност, който ще трябва и да осигури въпросните милиони. Така наречената тикет система ще даде възможност на пътниците да плащат според изминатото разстояние или според времето, в което са ползвали транспорта. Така с един билет ще може да се пътува в няколко превозни средства в рамките на определено време, обясни Кристиян Петров, изп. директор на ЦГМ. Той направи анализ на съществуващото положение в транспорта в София, който обаче не кореспондира с тезата на кметството за състоянието му. Според Петров в момента никой не знае какво е натоварването на различните превозни средства, хората пътуват в претъпкани автобуси, контролът над гратисчиите е недостатъчно ефективен, а продажбата на превозни документи не отговаря на изискванията на хората.

От ЦГМ обещават всичко това да се промени с въвеждането на новата система, която ще включва и видеонаблюдение във всеки автобус, тролей и трамвай и на всички пунктове за продажба на билети. Освен това се предвижда документите за пътуване да могат да се зареждат онлайн, като се използват телефон или компютър.

Ще бъдат поставени 7500 нови устройства за отчитане на пътуванията, като досегашните, поставени в електротранспорта, ще бъдат изхвърлени, защото са твърде стари.

ЦГМ ще може да си позволи да даде 88-те млн. лева за следващите 10 години, а новата система няма да оскъпи билетите, категоричен бе Елен Герджиков, председател на СОС.

Междувременно Софийският административен съд не даде ход на делото за цената на билетчето. Стартът беше отложен за 10 февруари 2017 г. Делото бе заведено от граждани.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 11.12.2016 г. се навършват 32 ГОДИНИ от смъртта на нашия скъп баща, дядо и роднина

ИВАН НИКОЛОВ ГАРВАНСКИ

Ние винаги ще помним
твоята доброта
и грижовност.

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

От семейството

Изминаха 40 ДНИ

Без нашия непрежалим съпруг, баща, дядо и прадядо

НИКОЛА ЗДРАВЧЕВ ЛАЛЧЕВ

(1932 г. - 2016 г.)

Ще го помним
и обичаме вечно!
Ще се учим от примера
му на добър,
всеотдаен, честен
и почтен Човек,
с красива душа
и светли идеали!

ДЪЛБОК ПОКЛОН И ПРИЗНАТЕЛНОСТ!

От семейството

СКРЪБНА ВЕСТ

С дълбока скръб съобщаваме, че
на 08.12.2016 г.

ПОЧИНА

доц. д-р
ЦАНКА СЛАВЕВА ВОДИЧЕНСКА
д.м.н.
на 80 години

В този ден на нашата раздяла,
отлитайки далеч, далеч от нас,
оставяш ни в скръб голяма,
която ще ни следва всеки час!

СПИ СПОКОЙНО ВЕЧНИЯ СИ СЪН!

Погребението ще се извърши
на **10.12.2016** г. от **13:00** ч.
в комплекс за тръурни услуги и ритуали "КРАТОС-ЕЛ",
преди входа на гробищен парк "Бакърена фабрика".

От семейството

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ДЕКЕМВРИ 2016

В ССА правят конкурс за директори по празниците

Властта бърза да назначи свои хора на водещи постове, чрез които ще се ограбват аграрните институти, коментират учени

Велиана ХРИСТОВА

Заповед за провеждане на конкурси за директори са получили преди два дни 11 института на Селскостопанската академия (ССА). Заповедта е подписана от председателката на ССА проф. Тотка Трифонова на 6 декември, а обявата за конкурса щяла да бъде публикувана на 12 декември във в. "Сега" със срок 1 месец за кандидатстване - до 12 януари. Половината от посочения срок са почивни дни, изумени са в институтите.

В конкурса за директори, които ще бъдат назначени, са включени водещи звена на аграрната академия: Добруджанският земеделски институт в Генерал Тошево, земеделските институти в Стара Загора, Шумен и Карнобат, Институтът по зеленчукови култури в Пловдив, Институтът по земеделие и семезнание в Русе, Институтът по почвознание, агротехнологии и защита на растенията "Никола Пушкаров" в София, Институтът по рибни ресурси във Варна, Институтът по фуражните култури в Плевен, Институтът по розата в Казанлък и Институтът по тютюна в с. Марково, Пловдивско. Така, вместо да си карат празниците, кандидатите ще трябва да подготвят документите си, да пишат програма за развитие и управление на съответния институт, да събират списък с научните си публикации, проекти и патенти, а учени, които вече са били директори - и отчет за извършената в работа по време на мандата си. Обявяването на процедура в момента е малоумно, просто се бърза начело на институтите да се сложат послушни хора на ГЕРБ и да бъдат бетонирани, преди новият президент ген. Румен Радев да назначи служебно правителство след 22 януари, категорични са аграрниците в страната.

Според учени, които алармираха в редакцията за случилото се, предстои зад паравана на публично-частно партньорство да бъдат де факто приватизирани институтите и земите им за дълги години напред. Преди месец и половина в с. Петлешково, където се намира и Институтът по пшеницата и слънчогледа (Добруджански институт) в Генерал Тошево, вече е била открита частна фирма със същия предмет на дейност. При откриването е присъствал и акад. Атанас Атанасов, който стои зад частната структура, известен като лобист за ГМО в България и с топлите си отношения с "Монсанто" и посолството на САЩ у нас. Появата на подобна фирма точно в с. Петлешково потвърждава явните намерения за "публично-частно партньорство", което бъдещият директор на института ще трябва да одобри, смятат учените.

Потърсена за коментар, проф. Светла Бъчварова - бивш председател на ССА и депутат от БСП, коментира, че както навсякъде, така и в аграрния сектор, се бърза с назначаването на удобни за сегашната власт хора на ръководни постове. Те ще доразсипят академията, защото вероятността да се подготвят нормални конкурсни процедури по време на празниците е нулева, добави тя.

Коментар на стр. 12

Снимка БНР

С концерта на Детския радиохор в Европейския парламент в Брюксел започна десетдневното коледно турне в Белгия на малките посланици на българската култура. Събитието бе организирано със съдействието на евродепутата Момчил Неков. Децата откриха програмата си с Химна на обединена Европа

ПИТАТ РОДИТЕЛИТЕ КАК ДА СЕ ПОДОБРИ ОБРАЗОВАНИЕТО НА ДЕЦАТА

Мнението на родителите за качеството на образователните услуги и цялостната дейност на детската градина или училището ще е част от задължителните елементи в процеса на самооценяване на всяка образователна институция. Всяка една образователна институция редовно ще трябва да провежда анкетно проучване сред родителите. Това става ясно от утвърдена от министъра на образованието и науката в оставка Меглена Кунева Наредба за управлението на качеството в институциите, публикувана в сайта на МОН. Самооценяването ще се извършва на всеки две години от работна група от представители на институцията, а участници в процеса са още учениците, учителите, директорът и другите педагогически специалисти.

Работната група ще оценява управлението на институцията по отношение на ефективното управление на ресурсите, лидерството, планирането и взаимодействието на всички заинтересовани страни.

Ще бъде оценяван и образователният процес, като ще се следи за индивидуалния напредък на всяко дете, подкрепата за децата със специални образователни потребности и дали училището осигурява превенция срещу ранното отпадане на децата.

Пет години затвор за бившия кмет на Видин

Пет години лишаване от свобода за бившия кмет на Видин Румен Видов постанови окръжния съд в Монтана. Той е обвинен за длъжностно присвояване в особено големи размери.

Видов беше кмет до 2 ноември 2011 г. Според обвинителния акт той е възложил охраната на почти всички имоти на търговско дружество "Марина интернешанъл" ЕООД. Бившият кмет сключил договорите без конкурс и възлагане на обществени поръчки за охрана. Сред обектите били парк "Нора Пизанти", Спортен комплекс, Гребна база, както и необщинските - музей "Кръстата казарма" и Еврейска синагога. Цените по договорите са от 1000 лв. без ДДС до 1250 лв. на месец, платими от общинската хазна. По късно към списъка с охраняваните имоти били добавени Крайдунавски парк - от колодрума до крепостта "Баба Вида", парковете "Рова" и "Владикина бахча", Гробищният парк и Домът на покойника, Руското военно гробище, Гробищен парк на новото гробище в местността "Алимана", както и Централният общински пазар.

За тази цел Видов сключил шестмесечен договор с цена за всички обекти 8200 лв. на месец без ДДС, без конкретна цена на отделните позиции, възлизащ на обща стойност 49 200 лв.

Разпитаните 63-ма свидетели потвърждават, че охранителна дейност от дружеството не е била изпълнявана. За някои от обектите пазачите давали дежурства само нощем, а не по 24 часа. Злоупотребата на кмета е за 224 000 лв., а неизплатените задължения към фирмата възлизат на 123 180 лв.

ОТЛОЖИХА ДЕЛОТО НА БЛИЗКИТЕ НА ЗАГИНАЛ ПРИ ВЗРИВА В ГОРНИ ЛОМ

Видинският съд отложи делото по исковата молба от роднините на загиналия Петър Симеонов от Монтана при взрива в завод "Миджур" в село Горни Лом.

Роднините са внесли иск срещу държавата за 350 000 лв. за неимуществени вреди, причинени в резултат на неправомерно бездействие на Министерския съвет, неправомерно действие и бездействие на Министерството на икономиката и неправомерно бездействие на Министерството на вътрешните работи.

Съдия Биляна Пантелеева не даде ход на съдебното заседание, защото е изтекъл седемдневният срок от постъпването на експертизата в кориците на делото. По думите ѝ седемдневният срок е гаранция за страните, че ще имат възможност да се запознаят добре с експертизата.

ДУМА припомня, че на 1 октомври 2014 при взрив в завод "Миджур" загинаха 15 души. По това време е установено, че се е извършвала утилизация на противопехотни мини, които са внесени от Гърция. Окръжната прокуратура във Видин внесе обвинителен акт в Окръжен съд за взрива на 1 октомври 2014 г.. Обвиняеми по делото са четирима души - Валери Митков, Палма Иванова, Божидар Василев и Ивелина Бахчеванова.

РЪКОВОДСТВОТО НА ЗЕМЛЯЧЕСКОТО ДРУЖЕСТВО „ПЛЕВЕН" кани своите привърженици на

ТЪРЖЕСТВЕН КОНЦЕРТ, ПОСВЕТЕН НА 139-АТА ГОДИШНИНА ОТ ОСВОБОЖДЕНИЕТО НА ГРАД ПЛЕВЕН И ОБЛАСТТА ОТ ОТОМАНСКО РОБСТВО

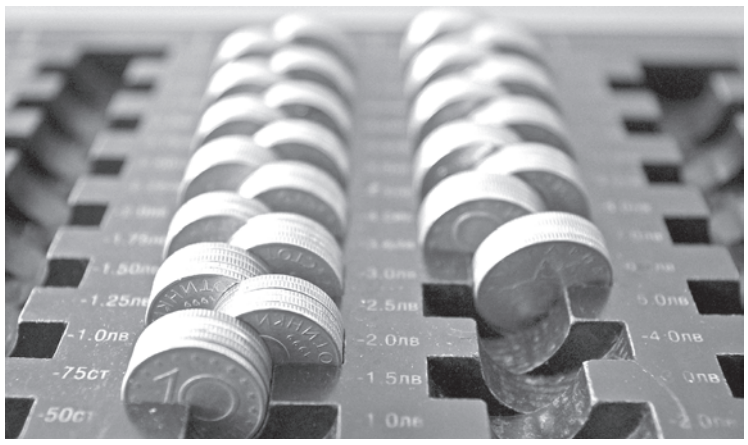
Концертът ще се състои на 12.12.2016 г. (понеделник) от 16:30 ч.

Постъпленията от данък „лихва” намаляват драстично

Банките успявали да измислят варианти, с които да спестят плащането на този налог

Постъпленията от данък “лихва”, който беше въведен със спорни законови промени от 1 януари 2013 г., намаляват през всяка от последните години. За 2013 г. от този налог в хазната са постъпили 82,4 млн. лв., за 2014 г. приходите се свиват до 65,7 млн. лв., а за 2015 г. - до 52 млн. лв. Това показва справка на министъра на финансите Владислав Горанов, поискана от депутата от Реформаторския блок Мартин Димитров. От отговора, който е публикуван на сайта на Народното събрание, се вижда, че от началото на тази година до края на октомври в бюджета са внесени 31 млн. лв. от въпросния данък. Данъкът се дължи върху начислената в края на годината лихва върху наличната в сметката сума.

През годините данъкът върху лихвите по депозити претърпя корекции. ГЕРБ въведе ставката от 10%, която влезе в сила от 1 януари 2013 г. с промени в Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ). Данъкът засегна срочните депозити. Тогава управляващите очакваха приход от новия налог от над 120 млн. лв. годишно. След като приходите не оправдаха очакванията, в края на 2013 г. беше решено ставката да се намалява с 2 процентни пункта всяка година. При тази схема в рамките на 5 г. - до 2017 г., данъкът трябваше да достигне нулева ставка. Поправката бе

предложена от Корнелия Нинова. Тогава срещу отмяната на данък “лихва” се обявиха от ГЕРБ, които наложиха данъка. Така през 2014 г. ставката на налога бе определена на 8%. В края на годината, когато на власт вече беше второто правителство на Борисов, данъчната ставка по предложение на Владислав Горанов остана на същото ниво и през 2015 г, както е и до днес. Освен това се разшири базата й, вече на облагане подлежат и доходите от безсрочните влогове и сметки. Със 77 гласа “за”, 95 “против” и 4 въздържали се тогава дори беше отхвърлено предложение на ГЕРБ ставката за депозитните сметки да бъде 10%.

“Банките успяват да измислят достатъчно варианти, с които да спестят плащането на този данък на своите клиенти. Вместо да стимулираме спестовността и превръщането й в капитали, ние я облагаме”, коментира пред investor.bg Мартин Димитров. Той обяви, че ще настоява този налог да отпадне, тъй като не оправдава очакванията за постъпления в хазната и натоварва излишно хората, които спестяват. Същевременно през последните години и лихвите по всякакъв вид депозити паднаха, като някои дори стигнаха до половин процент годишно. Въпреки това депозитите на домакинствата в банките нарастват. Те са близо 44 млрд. лв., или 49,2 на сто от БВП. На годишна база увеличението им е 7 на сто.

„Росатом” си получи парите за АЕЦ „Белене”

Руската компания “Росатом” потвърди, че е получила парите в размер на 601,6 млн. евро от българската НЕК за дълга по АЕЦ “Белене”. “На 9 декември 2016 г. Националната електрическа компания на България погаси изцяло задълженията си пред руската “Атомстройекспорт” в рамките на изпълнение на решение на Арбитражния съд при Международната търговска палата в Женева по проекта АЕЦ “Белене”, съобщиха от “Росатом”.

По-рано вчера министърът на енергетиката в оставка Теменужка Петкова съобщи пред Народното събрание, че НЕК превела парите на “Атомстройекспорт”. Тя повтори намерението на правителството да тества инвестиционния интерес към проекта чрез приватизация на площадката и оборудването, които ще бъдат отделени в проектна компания. Стойността на активите е 2,6 млрд. лв., които държавата не може да пренебрегне, каза Петкова. “Имаме реактори, за които вчера сме платили 1,2 млрд. лв. и имаме 1,4 млрд. на площадката, това са пари на българските данъкоплатци и сме длъжни да потърсим начин този ресурс да бъде възстановен”, каза министърът и за пореден път подчерта, че държавата няма да поема никакви ангажименти.

Българите са най-недоволни от жп транспорта в ЕС

В целия Европейски съюз най-недоволни от железопътния транспорта са българите. Това показва изследване на Еврокомисията, представено в Брюксел, предаде БНТ. Според проучването освен нас сред много недоволните страни са Хърватия и Румъния. Най-доволни от влаковете са жителите на Литва, Люксембург и Австрия.

Явно през последните години отношението на българите към този вид транспорт в страната не се промени-

ло, защото подобно изследване, направено преди четири години - през 2012 г., показва абсолютно същите резултати. И тогава българите са били най-недоволни в целия Европейски съюз от железопътните услуги - само 18% са били удовлетворените от тях.

След влизането на нови жп правила до 2020 г. се очаква ситуацията да се промени. След 2020 г. у нас ще могат да работят железопътни оператори от всички страни на Евросъюза. Това е предвидено в така наречения четвърти законодателен пакет на ЕС. Той вече беше приет на първо четене в Комитета по транспорт и туризъм в Европейския парламент. Текстовете ще бъдат внесени за гласуване и в пленарна зала до няколко дни.

Докладчикът към ЕП по транспортните въпроси Костис Йерарис обясни, че новите правила в жп транспорта предвиждат четири основни промени. Те са въвеждане на общи стандарти за този вид транспорт за целия ЕС, подкрепа на притежателите на жп инфраструктура, отваряне на вътрешните пазари и поддържане на висококвалифицирани кадри.

От своя страна членът на Комитета по транспорт и туризъм към Европейския парламент Майкъл Крамър подчерта, че вече е време да се реагира превантивно, а не след като нещо се случи в жп транспорта. Той отчете, че железопътният транспорт е в пъти по-малко замърсяващ от авиотранспорта. Той е в пъти по-екологичен от авиацията.

Над 215 000 км е железопътната мрежа в Евросъюза. 804 са компаниите в сектора, които оперират. Над половин милион души са заети в жп транспорта. У нас само един железопътен оператор превозва пътниците. След 2020 г. колкото повече играчи навлязат на пазара, толкова по-голяма ще бъде конкуренцията. Очаква се и предоставяните услуги да станат по-качествени.

„Булгаргаз” иска с 14% по-висока цена на газа от януари

“Булгаргаз” иска нова по-висока с близо 14% цена на природния газ за първото тримесечие на новата година. В съответствие с изискванията и условията на наредбата за регулиране на цените на природния газ, “Булгаргаз” предложи на Комисията за енергийно и водно регулиране да утвърди цена на природния газ за първо тримесечие на 2017 г. в размер на 302,99 лв. на куб. метър (без цена за пренос, акциз и ДДС) – увеличение в сравнение с прилаганата през четвърто тримесечие на 2016 г. цена с 13,53%, стана ясно от съобщението на “Булгаргаз”.

ЛИФТОВЕТЕ В ЗИМНИТЕ КУРОРТИ БИЛИ ТЕХНИЧЕСКИ ИЗПРАВНИ

Лифтовете в зимните курорти са технически изправни и са готови да посрещнат туристите през зимния сезон. Това е установила проверка на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор. Между 23 ноември и 8 декември инспекторите са огледали и изпитали всички въжени линии в курортите. Издадени са 42 предписания от общ характер, които обаче нямат отношение към безопасността на лифтовете.

Сред проверените обекти са 10 пътнически въжени линии с приблизителна дължина 19 283 м в Банско с ползвател “Юлен” АД; 6 въжени линии с приблизителна дължина 10 852 м в Боровец, с ползвател “Бороспорт” АД, 8 пътнически въжени линии с приблизителна дължина 14 094 м в Пампорово с ползвател “Пампорово” АД. По-рано през лятото бяха направени изпитвания на 6 лифта на територията на Витоша с ползвател “Витоша ски” АД. При проверката не беше установен технически проблем.

Същевременно от Българската агенция по безопасност на храните стартира извънредни проверки в зимните курорти. Инспектират се заведения за обществено хранене, обекти

за търговия на дребно с храни, подвижни, временни и сезонни обекти, както и такива с дейност кетъринг и предлагащи услугата “ол инклузив”. Проверките ще продължат до края на зимния туристически сезон.

Джихадистката групировка "Боко харам" превзе нигерийския град Диква през 2014 г. Две години по-късно нигерийската армия успя да го освободи, все още в Североизточна Нигерия има приблизително 3,8 милиона деца, които се нуждаят от хуманитарна помощ

Разточителство в „стил Евросъюз"

Десетки евродепутати отиват на сладка командировка за 1 млн. евро в Кения

1 млн. евро – толкова струва „командировката" на 78 евродепутати и официални лица от Брюксел плюс 31 преводачи до Найроби, в Кения, където има среща на съвместната Парламентарна асамблея на държавите от Африка, Карибския регион и ЕС. Асамблеята е "единствената международна асамблея, която редовно заседава с цел да промотира независимостта на Севера и Юга". Оказва се, че дневните командировъчни на евродепутатите ще са в размер на 153 евро, а на преводачите – цели 650 евро. За всеки евродепутат ще отидат по 150 евро за хотелска стая – в четиризвезден хотел "Хилтън" или "Интерконтинентал", 12 000 евро за "поканени експерти" и 11 000 евро за "багаж". 3000 евро пък ще има за "работен обяд" за 60 души, и то в ресторант, където комбинирано меню не е повече от 25 евро, съобщава "Политико".

Според програмата евродепутатите ще имат "помирителни срещи"(каквото и да означава това - бел. ред.), "обяд с младежи", уъркшоп с Кенийската асоциация на градинарите, визита на "здравно заведение" и работен обяд на тема: "Инвестиции в храната: основата на развитието". Ще бъдат гласувани и няколко неюридически задължителни резолюции като "Предизвикателствата пред семейното земеделство и производството от малки ферми в страните от Африка, Карибския регион и Европа" и "Въздействието на незаконните финансови потоци".

Не на последно място в официалната програма е включен линк към сайта на Кенийския туристически борд, който предлага сафарита с камили и хеликоптери! Цялото това мероприятие повдига въпроса за какво точно отиват парите на европейските данъкоплатци в някои случаи. Например през септември тази година 100 официални лица, от които 40 евродепутати отидоха за три дни на "бизнес посещение" в Монтевидео и затова данъкоплатците на Стария континент платиха 500 000 евро. Резултатът от посещението – необвързващи резолюции за "реструктуриране на публичния дълг" и "борба с неравенството чрез кохезионни политики".

Рюте заплашва да провали споразумението между ЕС и Украйна

Холандия заплашва да провали споразумението за търговия и отбрана между Украйна и Европейския съюз, освен ако не получи правно обвързващи гаранции на следващата среща на върха на европейските лидери, която трябва да бъде проведена другата седмица, пише в."Файненшъл таймс".

В интервю за изданието холандският министър-председател Марк Рюте подчерта своите настоявания за решение, подписано от правителствените лидери в ЕС, което да пояснява, че "споразумението за асоцииране" няма да гарантира отбраната на Украйна или да бъде стъпка към потенциалното й членство в блока.

"Ако не получим това решение, ние ще предложим закон в парламента на следващия ден, в който ще заявим, че няма да ратифицираме споразумението за асоцииране", поясни Рюте.

400 МИГРАНТИ ЩУРМУВАХА ИСПАНСКИЯ ПОЛУАНКЛАВ СЕУТА

Близо 400 мигранти щурмуваха границата между Мароко и испанския полуанклав Сеута в петък сутринта, съобщиха местните власти. Мигрантите са си пробили път през два пропускателни пункта в шестметровата ограда на полуанклава. Кадри, публикувани в местни медии, показват десетки мигранти, включително и мъже без ризи и обувки, да викат радостно "Испания" при влизането си в Сеута, съобщи АФП.

По данни на Червения кръст около 103 души са били ранени, 25 от които са откарани в болница. Пострадали са и двама полицаи.

Според полицейски източници близо 20% от групата от 400 човека не са били известни на властите преди днешния инцидент, заяви испанският министър на вътрешните работи Хуан Игнасио Зойдо.

Припомняме, че Сеута и Мелиля са испански територии в северна Африка и представляват единствената сухопътна граница на ЕС с Африканските държави. Те са и сред най-предпочитаните места за влизане в съюза като мигрантите или прескачат оградите около тях, или плуват покрай брегове им.

През 2014 г. 15 мигранти се удавиха при опит да стигнат до Сеута по вода. По това време хуманитарни организации и мигранти заявиха, че испанската полиция използва гумени куршуми и сълзотворен газ, за да спре притока на хора, идващи по вода.

КРАТКИ

Юнкер: Не бягайте от Европейския съюз

Председателят на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер отправи предупреждение към страните от ЕС да не се изкушават да действат сами, тъй като няма да могат да съществуват без ЕС, предаде АФП. "Онези, които си мислят, че сега е моментът да се разгражда ЕС, да се разпарчатосва, да се разделим, много грешат", изтъкна Юнкер на конференция за 25-ата годишнина от срещата на върха в Маастрихт, поставила основите на еврото. По думите му "без ЕС" нито една страна членка не е в състояние да има каквато и да било политическа тежест в света.

Какво са похарчили и Клинтън за изборите

Републиканецът Доналд Тръмп е изхарчил за своята президентска кампания 322 млн. долара, а Хилари Клинтън – 565 милиона, съобщи Федералната избирателна комисия в САЩ. Като цяло Тръмп е успял да събере в предизборните си фондове около 340 милиона. От тях 66 млн. е внесъл самият той. Предизборните фондове на бившата първа дама и държавен секретар са събрали почти 581 млн. долара.

Анкара е под заплаха от атака на ИД

Дирекцията по сигурността в турската столица повиши степента на заплаха заради сведения за готвени от ислямските терористи паралелни атентати. Според разузнавателния доклад нападенията са планирани за почивните дни и следващия понеделник в районите на парка Къзълай, един от централните булеварди и търговски център. Известни са дори и марките на автомобилите, които ще се взривят в сутрешните и обедните часове - Renault Fluence, Ford Mondeo, Hyundai Accent Blue и Fiat Egae, като последният е бял на цвят и с анкарски регистрационни табели.

Нови арести на преподаватели в Турция

Турски прокурори разпоредиха ареста на 87 души, свързани с Истанбулския университет в разследване, насочено срещу последователи на Фетуллах Гюлен, съобщи Ройтерс. Телевизия Си Ен Ен Тюрк съобщи, че полицията е извършила едновременни акции и в 12 провинции, които са били насочени срещу заподозрени, включително един, за когото се твърди, че е лидер на малка политическа партия, както и много преподаватели от университета.

Трус от 7,8 удари Соломоновите острови

Силно земетресение с магнитуд 7,8 бе регистрирано рано в петък (местно време) край островите, но без да предизвика значителни щети, съобщиха местните власти, цитирани от АФП. "Има повредени къщи, но никой не е ранен", обяви полицейски говорител на острова, най-близо до епицентъра, като уточни, че повечето щети са повърхностни. Соломоновите острови са островна държава в Южния Тихи океан, разположена на изток от Папуа-Нова Гвинея. Населението на 6-те големи и близо 1000-та по-малки острова е около 519 хиляди души.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ДЕКЕМВРИ 2016

Ципрас се опитва да омилостиви бедните

Помощи за пенсионери разпалват нови слуховете за предсрочни избори в Гърция

Гръцкият премиер Алексис Ципрас внезапно обяви, че ще раздаде 617 млн. евро на 1,6 млн. пенсионери под формата на 13-а пенсия (средно по 380 евро на пенсионер) и ще спре предвиденото увеличение на ДДС за островите, приютили бежанци, като по този начин се опитва да подготви почвата за евентуални предсрочни избори.

Под заглавие "Ципрас се прегъва пред изкушението за избори" в. "Вима" пише, че "подаръчето" за пенсионерите идва внезапно, но не решава проблемите, пред които са изправени хората от третата възраст. Вестникът припомня, че премиерът е последвал примера на предишния си колега Андонис Самарас, който през 2014 година също подходи така, опитвайки се да омилостиви част от електората, обявил се срещу политиката на икономии. Промените съвпадат с продължаващите преговори на страната с международните й кредитори: за завършване на второто разглеждане на третите спасителни мерки за Гърция.

За сетен път Ципрас избира да върви по пътя на изненадата и да маневрира пред европейците и МВФ, но сега този негов ход идва в доста деликатен момент, тъй като Атина очаква втората оценка на кредиторите по изпълняваната от нея спасителна програма, а МВФ настоява за допълнителни мерки за икономии.

В. "Катимерини" отбелязва, че финализирането на тази оценка се е превърнало в истинско изпитание за кабинета, и че с обещаните за пенсионерите помощи Ципрас се стреми да избяга от новите рестрикции, които са неизбежни, от една страна, и да подготви електората за евентуални нови избори, от друга.

Медиите пишат още, че срещу тези помощи за пенсионерите са скочили всички опозиционни партии. "Нова демокрация" упреква Ципрас, че се опитва да измами пенсионерите, и че поведението му е израз на паническия му страх от гнева на обществото срещу водената от него политика на икономии. Комунистите от своя страна наричат тези помощи "трохи хляб", които ще дойдат от изработените с кървава пот бюджетни излишъци.

Съюзът на центристите смята, че това е "лебедовата песен на една рухваща коалиция". "Потами" ("Реката") посочва, че Ципрас е обявил раздаването на част от първичния бюджетен излишък малко преди правителственото мнозинство в парламента да гласува пакет от мерки за събиране на приходи в хазната. Срещу помощите се обявяват и социалистите от ПАСОК.

Междувременно всички пристанища на Гърция остават блокирани до неделя. Въпреки че се очакваше вчера сутринта стачката да бъде преустановена, моряците решиха да продължат с протестите. Те промениха позицията си относно продължителността на протеста и не отстъпват с исканията си пред правителството. Това е обновена нова, четвърта поред 48-часова стачка.

Пристанищата са затворени от петък миналата седмица. Оставането им блокирани до неделя също не е абсолютно сигурно, защото плановете на моряците могат да се променят отново. Никакви фериботи и кораби не се движат.

В същото време фермерите заплашват протестиращите моряци със съд заради унищожената продукция, която вече седмица стори и чака транспорт на пристанищата. По островите вече се чувства недостиг на стоки от първа необходимост, както и на лекарства.

Правителството призова моряците да прекратят стачката и обеща нов кръг от преговори.

Южнокорейският парламент прие импийчмънт на президента

Парламентът на Южна Корея прие предложение за импийчмънт на президента Парк Гън-хе заради връзката й с корупционен скандал с участието на нейна близка приятелка, което парализира правителството за последните няколко седмици, съобщи агенция "Юнап". Парк Гън-хе беше обвинена от три опозиционни партии, че е позволила на близка приятелка да се меси в държавните дела и да има достъп до официални документи.

Предложението за импийчмънт мина с одобрението на 234 депутати от 300-местния парламент. Изискуемият минимум беше 200. Решението води до прекратяване на правомощията на президента като държавен глава преди Конституционният съд да обяви своето решение.

Конституционният съд ще разгледа легитимността на предложението, като това ще отнеме до 180 дни. 63 дни отне на съда да отмени импийчмънта срещу последния бивш президент през 2004 година.

Преди решението да бъде взето, премиерът на страната ще поеме отговорността на президент.

Следващите президентски избори официално са планирани за декември 2017 година. Ако съдът се произнесе срещу Парк, изборите трябва да бъдат насрочени за по-ранна дата. По закон общи избори трябва да се проведат в рамките на 60 дни от оставка на президента или отстраняването му от длъжност.

Москва и Хавана подписаха договори за сътрудничество

Русия и Куба подписаха договор за технологическо сътрудничество в областта на отбраната, предаде Ruptly.tv. Документът ще е в сила до 2020 година. Подписи под него поставиха председателят на руската част на междуправителствената комисия, вицепремиерът на РФ Дмитрий Рогозин и заместник-председателят на Министерския съвет на Куба Рикардо Кабрисас Руис.

Освен в сектора на отбраната, двете държави подписаха още шест документа за сътрудничество, включително в здравеопазването, транспорта и производството на енергия.

В началото на октомври пък зам.-председателят на групата на "Справедлива Русия" в Държавната дума Олег Нилов предложи Русия да възстанови военните си бази във Виетнам и Куба. В същото време заместник-министърът на отбраната Николай Панков коментира, че страната разглежда възможността да върне военните си бази в страни, където е имало такива по времето на Съветския съюз. Коментарът му е въпреки изказване на руския президент Владимир Путин отпреди две години, който заяви, че Кремъл няма планове за възстановяване на базите в Куба.

ООН: Сирийски опозиционни групи блокират цивилни в Алепо

Сирийски опозиционни групи спират бягството на цивилни от източните части на Алепо, докато силите на правителството настъпват в града. Това посочват от службата за човешки права към ООН, съобщи АФП.

"Някои от цивилните, които се опитват да избягат, са спрени от въоръжени опозиционни групи", заяви говорителят на службата Рупърт Колвил. "По време на последните две седмици Фронтът "Фатах ал Шам" (известен преди като "Ал Нуср") и батальонът "Абу Амара" се предполага, че са отвлекли и убили неизвестен брой цивилни, които са поискали от въоръжените групи да напуснат техните квартали и да пощадят живота на цивилните", каза още той. Също така групите са поискали цивилните да информират за опити на други цивилни да напускат районите, както и да предоставят информация за участници в протестите срещу присъствието на Фронта "Фатах ал Ша", батальона "Абу Амара" и свързаните с тях групи.

Колвил съобщи още, че стотици мъже може да са изчезнали, след като са избягали към контролираните от правителството части на града. "Макар и да е много трудно да се установят фактите в една така променяща се и опасна ситуация, ние получихме много притеснителни твърдения, че стотици мъже са изчезнали, след като са преминали в контролираните от правителството части" на Алепо, каза говорителят. По думите му тези мъже са на възраст между 30 и 50 години, като според семействата им контактът с тях е загубен след идването им в правителствените части.

В момента силите на Дамаск контролират около 85% от Източно Алепо, което се смяташе преди за бастион на бунтовниците. Според представителя на ООН в момента около 100 000 души все още са в зоните, контролирани от опозицията, но заради естеството на ситуацията там този брой може да не е много точен.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ДЕКЕМВРИ 2016

Турски валутен патриотизъм - що е то?

Deutsche Welle

Турски бизнесмени дават награди за смяната на валута в турски лири. Държавни служби също се включиха в опитите да бъде спряно обезценяването на лирата, за което президентът Ердоган подозира международен заговор

Всеки, който тези дни в Турция реши да обмени чужда валута за местни лири, може да получи награда. В зависимост от сумата, наградата може да стигне дори за цяла сватба, но най-малкото - за един обяд или за самун хляб. Привлекателна опция са и безплатните надгробни паметници - доколкото една надгробна плоча изобщо може да бъде привлекателна! С тези награди различни патриотично настроени турски предприемачи примамват хората да последват призива на президента Реджеп Тайип Ердоган и да обменят в турски лири своите спестявания в долари или евро, за да спрат галопиращото обезценяване на турската национална валута.

"С помощта на Аллах ще изправим лирата на крака и ще унищожим долара", казва истанбулският пекар Гьокхан Кук. Той предлага безплатен самун хляб за всекиго, който му представи квитанция за обменени поне 250 долара. "Лично аз не печеля нищо от това. Искам единствено да подкрепя страната си, както ни помоли президентът", обяснява Кук.

Няколко крачки по-нататък Бюлент Байдениз предлага безплатен обяд за всекиго, който е обменил 250 долара в лири. "Щом чух президента на републиката, реших, че това може да помогне на нашата страна", казва майсторът на месни пастети. А в Газиантеп един местен бизнесмен дори предлага да финансира цяла сватба (а турските сватби са много скъпи!) на този, който му занесе бележка за обменени 10 хиляди долара.

В Бурса пък е обявена една доста озадачаваща награда: безплатен надгробен паметник. Очевидно в инициативата се включват не само дребни бизнесмени. Истанбулската борса също последва призива на Ердоган и обяви, че ще обмени своите валутни резерви в лири. Държавната служба по религиозните въпроси също съобщи, че занапред мюсюлманите, пътуващи за поклонение към Мека, ще се разплащат в лири, а не в долари. Един правителствен фонд за подпомагане на оръжейната промишленост на свой ред обмени в лири огромна сума чуждестранна валута. В социалните мрежи също върви кампания "Обменете чуждестранната си валута в името на Турция".

За обезценяването на лирата президентът Ердоган обвинява задгранични спекуланти. "Опитват се да направят преврат чрез лихвите, борсите и търговията с валути", заяви той, без да посочва конкретни субекти. Държавният глава неколкократно призова Централната банка да свали лихвите, за да укрепи лирата и да подпомогне икономиката. Той настоява и за още нещо: търговските разплащания със страни като Русия, Китай и Иран занапред да се извършват в лири.

Икономистите са скептично настроени по въпроса. Атила Йесилада от консултантската фирма "Истанбул Аналитикс" обръща внимание на факта, че делът на тези страни в търговския баланс на Турция е незначителен. "Половината от нашата търговия е с ЕС - и това няма да се промени", казва той. Според специалистите, лирата се срива най-вече поради настъпилата несигурност след опита за преврат и последвалите гонения срещу реални или предполагаеми противници на Ердоган.

От началото на годината досега турската лира се е обезценила с около една пета и е достигнала най-ниското си равнище от времената на финансовата криза през 2008 година насам. Турция внася много горива и суровини, а слабата лира оскъпява вноса и помпа инфлацията.

AFP

Мюсюлмански бежанци в Германия приемат християнството

Джесика Бертро

В неделя Саид, Вероника, Фарида и Матин станаха християни - облечени в бяло, четиримата ирански и афганистански бежанци приеха кръщение от пастора Матиас Линке в свободната евангелска църква в Кройцберг, район на Берлин.

"Вярваш ли от все сърце, че Исус Христос е твой Господ и Спасител, искаш ли да Го следваш през всичките дни от живота си? Ако е така, кажи "да", нареди духовникът.

Всички отвърнаха с искрено "Ja!", посрещнато от публиката с ентусиазирани ръкопляскания. После един по един бяха потопени в пълния с вода купел от глава до пети.

"Много, много съм щастлив, чувствам се . . . не зная как да го кажа", споделя с ръка на сърцето току-що покръстеният Матин. Двайсетгодишният иранец се запознал за пръв път с християнството в Гърция. Щом пристигнал в Германия, бил приобщен към тази баптистка църква от германските си приятели. Последвала го и сестра му Фарида. В началото на октомври двамата започнали да се готвят за кръщение, получавайки напътствия на немски и на фарси. Фарида искала да избере съвсем свободно своята религия и търсела църква.

"Това е сред важните причини да станеш християнин - твърди Матиас Линке. - В повечето случаи, когато бежанци приемат друга вяра има силно желание човек сам, свободно да реши как ще насочи своя живот."

„Все повече желаещи"

Множество бежанци мюсюлмани приемат християнството в Германия, където през 2015 г. пристигнаха към 900 000 кандидати за убежище - църквите отбелязват съществен, макар и не масивен приток, без обаче да обявяват статистически данни.

"В нашата епархия вече доста групи бежанци се готвят за кръщение, желаещите стават все повече", посочва Феликс Голдингер, католически свещеник в град Шпайер, в югозападната провинция Райнланд-Пфалц. "В момента съм наставник на група от 20 души, но не зная колко от тях ще стигнат до кръщението", уточнява той. В неговия диоцез подготовката трае около година. "През това време е наложително те да проучат първоначалната си религия, исляма, и причините, които ги карат да я променят - обяснява Феликс Гордингер. Естествено ни радва, че идват хора да се кръстят, но за нас е много важно да бъдат сигурни в своето решение."

По думите на духовника "мнозина разказват какво са преживели в страните си, за терористичните действия, извършвани в името на религията. Те виждат в християнството вяра, изпълнена с любов и уважение към живота".

Някои от иранците са поддържали връзки с непризнати църкви в Иран, където е забранено да приемеш друга вяра, после са били принудени да бягат от страната, пояснява Матиас Линке. Други бежанци са срещнали християни, докато са пътували към Европа. Например Саид, 31-годишен инженер от Афганистан със специалност аеронавтика, живял четири месеца в дома на християнин от Турция и проявил интерес към тази религия. Четял Библията - това "помага в трудни моменти", казва той.

Желание за интеграция

Църквите твърдят, че са наясно с желанието на редица хора да станат християни, водени от стремеж да се интегрират в обществото или пък да подплатят с нещо молбите си за убежище.

А вероотстъпничеството и богохулството са престъпления, водещи до затвор, смъртни присъди или телесни наказания в някои мюсюлмански страни като Иран, Мавритания, Саудитска Арабия и Афганистан. Джихадистките групировки от рода на "Ислямска държава" също смятат избралите друга религия за грешници и ги екзекутират.

"Някои бежанци мислят, че като покръстени ще може полесно да останат тук. Но това са отделни случаи", посочва Феликс Голдингер.

"Дали са си сменили религията, за да останат в Германия? Властите държат да го знаят", казва Матиас Линке, с когото често се консултира Федералната служба за миграцията и бежанците (ФСМБ). "Няма как да съм сигурен. Мога само да ги попитам: вярвате ли наистина с цялото си сърце? Щом се кръстят, повечето живеят като християни и идват в храма", уверява той.

Извън своята нова общност приелите кръщение гледат да не бият на очи и говорят само анонимно.

"Може да попаднат в трудно положение, ако живеят сред бежанци - повечето са мюсюлмани - обяснява Томас Кламт, натоварен с миграционните въпроси в Съюза на свободните евангелски църкви в Германия. - Може да се страхуват и за собствените си семейства, останали в родината."

Матин все още поддържа връзка със своето семейство, най-вече с майка си, "приела" факта, че е избрал друга вяра. "Обажда ми се всяка неделя и пита дали съм ходил на литургия", казва той с усмивка.

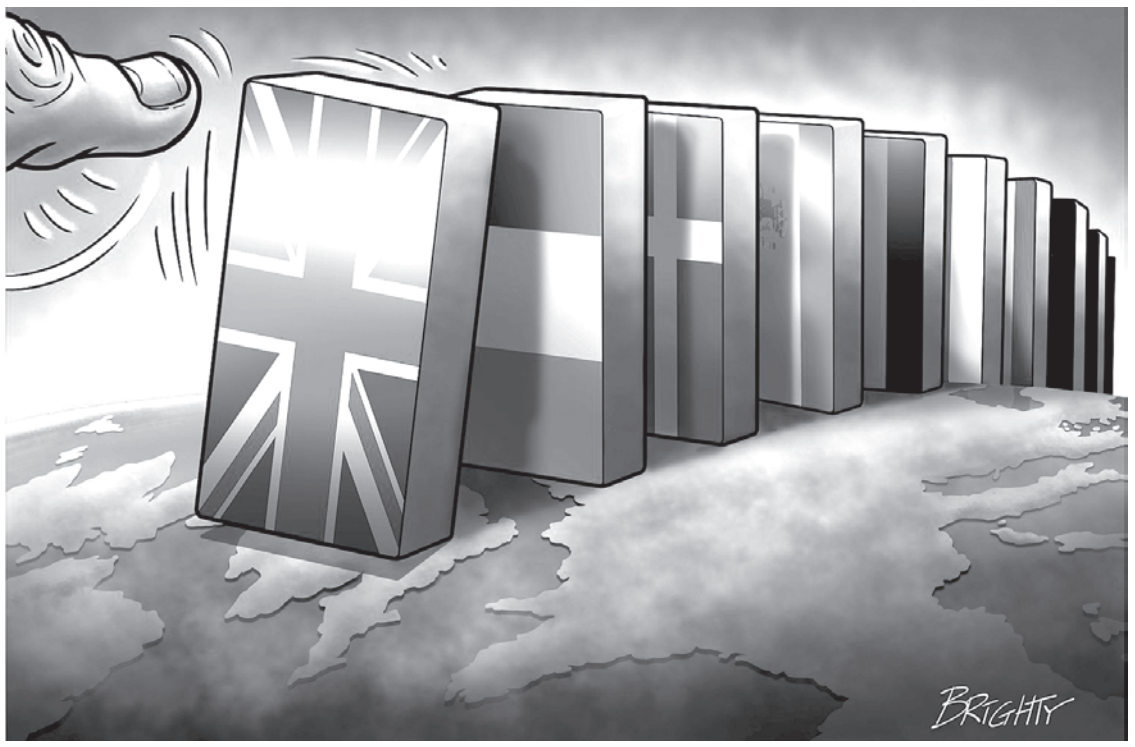
www.duma.bg

ДУМА

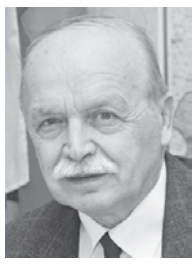
СЪБОТА 10 ДЕКЕМВРИ 2016

ВИСОКАТА ВЪЛНА НА „БРЕКЗИТ”-А

Или другата генерална тенденция на историята

В неделя, 4 декември, се състояха две политически събития в две от знаковите за ЕС държави - президентските избори в Австрия и референдумът в Италия. Световните медии реагираха различно на получените резултати. Някои - с пълно пренебрежение, а други - с очаквани оценки в съответствие с “парадигмата” (идейната позиция, задавана им от държавната политика или от медийния, икономическия и финансовия олигархат, определящ представите и политиките на държавите от Запада и васалните им източноевропейски и други територии).
Някои руски анализатори лансираха в медийното пространство впечатленията си от усилване на “центробежните” тенденции в ЕС и продължаващата вълна на “Брекзит”-а. Неотърсилите се от шока от тази “вълна”, “тръмфирала” ги с победата на Доналд Тръмп на президентските избори в САЩ, обявиха, че в Австрия е победил “либералът” Ван дер Белен (бившият лидер на “Зелените”) с почти 53%. Други обясниха, че гласуването на референдума в Италия било “недоразумение”. Какво “недоразумение”? На либералната представителна демокрация, по чиито правила преди повече от 80 години беше избран Адолф Хитлер, а само преди 5 години в хода на “Арабската пролет” бяха избрани в Египет “Мюсюлмански братя” - базовата структура, от която се родиха всички ислямистки, екстремистки и терористични структури на съвременността!
От доста години остро стои въпросът за “прелестите” на либералната демокрация, в съответствие с чиито правила във върховете на политическата власт попадат всякакви. Така, както стои въпросът за подмяната ѝ с митологизираната “пряка демокрация” по подоблие на тази в Атина (IV в.пр.н.е.) и Рим (II-I в.пр.н.е.) с няколко хиляди “свободни граждани при съвременните градове и селища с десетки милиони население и модерни медии.

Проф. Петко ГАНЧЕВ*

Но не това е темата. А какво стана през изминаващата 2016 г. и какво можем във висока степен на вероятност да очакваме през настъпващата след по-малко от месец 2017 г. Верният отговор може да се получи, само ако се анализират обективните обществени тенденции.

Историята на човечеството като продължение на универсалната еволюция винаги се е разгръщала в различни варианти и опитите да се чертаят предварителни схеми са демонстрация на механичен подход към развитието на човечеството. Както в останалата Вселена, така и в човешката история действат фактори от различен характер и в отделни периоди напред излизат едни от тях, които задвижват цялата система. Прилагането на такъв подход позволява да се разбере същността на ставащото и генералните тенденции, които определят следващия период, “другото бъдеще”.

Понятието “друго бъдеще”, като различно от това, което по метода на екстраполацията очаква плоското и едноизмеримо мислене, въведе с книгите си “Шокът от бъдещето” (1970), “Третата вълна” (1980) и “Трусове във властта” (1990) големият американски футуролог Алвин Тофлър. И като реплика на неговата трета книга в края на 2015 г. написах статията “Трусове във властта (Какво да очаква човечеството през идващата 2016 г.?)” (“Съвременна глобална геополитика”, София, 2016). В нея, продължавайки анализа на дълбоките тенденции на историческото движение на човечеството и конкретно тези през последния четвърт век след края на Студената война, написах, че през 2016 г. можем да очакваме, че бъдещият президент на САЩ ще бъде от Републиканската партия и че този президент ще бъде Доналд Тръмп. Пак там писах, че независимо от ходовете на брюкселските бюрократи и триковете на Дейвид Камерън “Брекзит”-ът ще се състои и Великобритания ще напусне ЕС. Псевдожурналистите и дежурните псевдоанализатори повтаряха своите мантри и оглупяваха собствените си народи. И... бяха шокирани.

Но няма край! Колко утопии, последната от които либералната, обявяващи край на историята, се провалиха. Историята се развива, процесите се разгръщат не в съответствие с повърхностните догматични представи на огромната част от

съвременните политици, които се оказаха лилипути

неразбиращи ставащото, непроумяващи ровенето на “къртицата на историята” (Хегел). И когато тя чрез някой (Фидел Кастро, Владимир Путин или др.), прозрял този ход, извика “Hier Rodos, hier springen” (“Тук е Родос, тук скачай” - от немски, б.а.), са изненадани и шокирани.

Както “Брекзит”, така и победата на Тръмп, бяха по същество епизоди от разгръщането на новата генерална историческа тенденция. Която, отначало плахо, но постепенно все по-уверено заявяваше своето право на “другото бъдеще” в опозиция на налаганото от неолиберална глобален феодализъм бъдеще на човечеството. Неолибералният глобализъм започва своя възход в края на 70-те и началото на 80-те години като неоконсервативна революция, чието сърце стана монетаризмът, измътен в Чикагската школа на Фридман, и се развихри след края на Студената война (1991). Постепенно повалената и опозорена от Горбачов и Елцин Русия започна “да се съсредоточава в себе си” (Ал. Горчаков) и все по-решително при Путин да заявява за своето право на велика държава със свои интереси, място и роля в световната история. Все по-решително зад нея заставаше Китай. Европейските народи, ударени от тежката финансова и дългова криза - едно от следствията от политиката на неолибералния глобализъм, започнаха да се пробуждат и да заявяват своето право на свобода. Появиха се СИРИЗА, “Подемос”, “Пегида”, “Алтернатива за Германия” и т.н.

В същото време, губейки чувство за реалност, силите на неолибералния глобализъм предприеха нови безумни ходове след онези от предния век - “Арабските пролети”, Гражданската война в Украйна. Така бяха събудени дремещите вулкани на исляма и нацизма. И тръгнаха милионите мигранти към разтворените обятия на либералната Западна Европа, газейки през границите и пространствата на най-слабите държави на ЕС. Опитите на неукротилите се адепти на неолибералния утопизъм в лицето на Обама, Меркел, Оланд, Камерън чрез ТТИП и CETA се провалиха. Паралелно вървяха санкциите срещу съпротивляващата се Русия.

За четвърт век възход на неолибералния глобализъм, смиващ националните държави и култури,

народите неимоверно обедняха

За сметка на това финансовата, икономическата и медийната олигархия натрупа нови милиарди. Oxafam, Международната организация на юристи от всички страни, обяви още през пролетта на 2016 г., че 1% от населението на Земята ще притежава богатства колкото останалите 99%. “Прекрасният свят”, надминаващ патологичните картини на антиутопията на Джордж Оруел “1984”, стана реалност. За сметка на това медиите в хор ревяха срещу всеки, дръзнал да се съпротивлява на този нов феодален порядък, лепвайки му етикета “комунист”, “фашист”, “нацист”. Псевдожурналист със слава на “топ” нарече даже Доналд Тръмп “фашист”. Реакция на примитив!

На този фон се проведоха президентски избори в България, в които победи подкрепяният от БСП кандидат ген. Румен Радев. Това също предизвика шок в дежурните по медиите политически псевдоанализатори. Гилдията от псевдожурналисти възхваляващи един “тъпоумен сървайвър” (“Форбс”) като уникална личност и политик, довел България и народа ѝ трайно до последното място в ЕС за времето на своето гаулайтерство. Тези сили както в България, така и в Европа, САЩ и по целия свят, няма да се примирят с поражението. И ще продължат битката с мръсните средства на политическите провокации, шантажа, примитивните обвинения, платените протести, подкупването на журналисти, политолози и социолози с лакейски манталитет. За тези цели са отделени десетки милиони.

Така че 2016 г. отминава с някои победи на силите на възхождащата генерална историческа тенденция. Тя иска не да спира глобализацията и интеграцията на човечеството, а да съхрани ролята на националната държава като институцията, която гарантира суверенитета на националното пространство и свободата на своите граждани. Да работи за запазването на техните традиционни културни ценности, формиращи националната им идентичност, и да отстоява равенството на своя народ с останалите народи по света.

Какво можем да очакваме през идващата 2017 г.?

✓ Въпреки хвърлените средства за разколебаване на “избирателите”, гласували за Доналд Тръмп, те ще го подкрепят още на 19 декември и той ще встъпи в длъжност през януари. За разлика от бурния предизборен период, първите стъпки на новия американски президент ще бъдат много внимателни и балансирани. Той ще е постоянно във фокуса на своите опоненти както от Демократическата партия, така и от собствената си Републиканска партия, които ще го дебнат за конституционни грешки, за да му устроят импийчмънт. Постепенно ще преодолее и тази съпротива.

✓ Вече е ясно, че след изборите във Франция през 2017 г. новият президент ще се казва Франсоа Фийон. Фийон ще победи на балотаж кандидата на Националния фронт Марин льо Пен с помощта на социалистите, които отдавна са станали либерали.

✓ На предстоящите предсрочни парламентарни избори в Италия ще победят “Петте звезди” и “Северната лига”, което за трети път в следвоенната история на Италия ще доведе до пълен погром на управляващите партии. Усилване на евроскептицизма и готовност за референдум за излизане от ЕС очакват италианците.

✓ Евроскептицизмът в ЕС ще се усили и след парламентарните избори в Австрия, на които ще победи Австрийската партия на свободата на Хофер. Традиционните партии на социалдемократите и консерваторите ще бъдат втора и трета сила, и само обединени със “зелените” биха могли да се надяват на канцлерския пост.

✓ На предстоящите през октомври избори за Бундестаг в Германия победители ще бъдат ГСДП заедно с “Левите и “Зелените, и те ще излъчат новия канцлер на Германия Зигмар Габриел. Така ГСДП ще овладее не само президентския, но и канцлерския пост. Партията на Меркел ХДС, въпреки нейното преизбиране на председателския пост и вероятно променяне на политиката ѝ спрямо НАТО и Русия на 180 градуса, ще претърпи тежко поражение, което вероятно ще доведе и до разпад на коалицията ѝ с ХСС.

✓ Трусовете във властта ще продължат и в България. На предстоящите парламентарни избори, въпреки триковете на Бойко Борисов да получи отново подкрепата на САЩ и ЕС, победител ще бъдат БСП и нейните партньори.

На стр. 29

* Авторът е председател на Геополитическия център Евразия - София

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ДЕКЕМВРИ 2016

Заговорът на властта и капитала срещу трудовите хора в България

През последните 27 години няколко десетки милиарда лева са трансформирани от заплати в печалби

Проф. Иван АНГЕЛОВ, член-кор. на БАН

България беше и остава най-бедната страна в ЕС. Други страни в Европа и извън нея, дори и след пълно разорение от войни, постигат по-бързо и по-видимо съживяване. В България няма такова, въпреки че не е имало военни действия на наша територия. Сега по-важно е да мислим как да се измъкнем от това социално-икономическо тресавище.

Има две възможности:

ПЪРВАТА и най-надеждна възможност е чрез съживяване на икономиката и ускорен догонващ растеж на БВП с 8-9% в продължение на 15-20 години и 6-7% през следващите 10-15 години. Нужно е бързо повишение на производителността на труда с 8-9% средногодишно и на конкурентоспособността на икономиката. Ежегодно трябва да инвестираме 40-45 млрд. лева (2,6 пъти повече от сегашните), да осигурим допълнителна средно- и високо квалифицирана работна сила от 500-600 хил. души, рязко увеличение на експорта с повишен дял на високотехнологичните стоки поне до 10-12% (3,5% сега). При 45% БВП на човек от населението сега в сравнение със средното в ЕС, трябва да достигнем 60-65% към 2040 г. и 75-80% към 2060 г.

Ако трябва да обобщим, качеството на живота у нас е лошо! И няма признаци за подобряване. Що годе забележими подобрения в живота на хората при горните условия могат да се постигнат не порано от 10-12 години.

Живеещите в оскотяваща мизерия около 1,5 млн. българи не могат да чакат още десетина години, докато започнат да се чувстват началните скромни ефекти от икономическия растеж. Тези хора се нуждаят от някакво, макар и скромно подобрение още сега. Или най-късно през първата половина на 2018 г.

ВТОРО. За да стане това, трябва да се приложат други спешни методи, които да задействат към средата на 2017 г. Такива са промените в механизмите на разпределението (нова политика по доходите) и на преразпределението (нова да-нъчна политика). По радикалната реформа в данъчната политика вече предлагах комплексни мерки, на които никой не обръща внимание. Те са валидни и сега.

Политиката по доходите

Необходима е по-гъвкава и главното - по-справедлива политика по доходите. През последните 27 години у нас доминира пазарният фундаментализъм. В областта на доходите той се изрази в своеобразен заговор между крупния капитал и властите за потискане на доходите на трудовите хора, на интелигенцията, на дребния капитал и на пенсионерите и за увеличаване печалбите на крупния капитал. Защо твърдя това?

А. Според официалната отчетност БВП в съпоставими цени през 2015 г.е 130,4% при база 100,0 в 1990 г. Дъното му е било в 1999 г. със 73,5%. При същата база в 1990 г. средната заплата в съпоставими цени достига 99,6% в 2015 г. и е била най-ниска в 1997 г. с 37,1% (виж графиката). Средната пенсия следва приблизително същата посока, но с десетина процентни пункта по-ниско. Тя още не е достигнала равнището от 1990 г. И няма да го достигне скоро, при сегашните смехотворни темпове на "увеличение". През всички години растежът на заплатата е изоставал от растежа на БВП с 30-35-40 процентни пункта, а в отделни години с 50 и повече процентни пункта.

Правени са също анализи на сравнителните динамики на реалния БВП на човек от населението и на средната реална работна заплата за първите 20 години след 1989 г. (виж таблицата.). В началото на периода производителността на труда намалява, но след това се възстановява, за да достигне 133,5% в 2009 г. в сравнение с базисната 1989 г. Реалната заплата се срина драматично - три пъти в 1997 г., при спад на производителността на труда - само с 26,2% (виж графиката). След това производителността на труда се възстановяваше със силно изпреварващи темпове пред работната заплата.

Динамика на БВП и на работната заплата

Всички посочени дотук данни доказват брутална експлоатация на труда от капитала, изразяваща се в трансформиране на няколко десетки милиарди лева заплата, полагаща се на наемния труд, в печалба, присвоявана произволно от капитала.

Вместо производителността на труда и работната заплата да растат съразмерно, почти с еднакви темпове, както се изисква при нормални условия, нашите работодатели натрапиха повече от двукратно изоставане на динамиката на средната заплата от динамиката на производителността за 27 години и ни върнаха към равнище на експлоатация на труда, типично за колониалните империи през XVIII-XIX век. Чрез налагането на това ненормално съотношение те са отнели от трудовите хора в България няколко десетки милиарда лева в своя полза. Подлежи на подробни допълнителни изчисления дали те са 30-40 или повече милиарда лева, което тук не е възможно. Нова стойност, която е трябвало да бъде получена от наемния труд под формата на заплати, е присвоена от капитала като печалба, чрез брутално нарушение на това съотношение. За реалните пенсии динамиката е още по-ниска - те са достигнали между 55 и 60% към 2009 г., при 75% възстановяване за заплатите през същата година. Това е невиждано в съвременната ни история ограбване на работещите и на пенсионерите.

Б. В структурата на БВП по елементи на доходите, компенсацията на заетите лица през 1989 г. е била 51,3%, а в 2015 г. е 40,8%. В страните членки на ЕС сега е между 60 и 70% от БВП. Както личи, настоящият дял е по-неблагоприятен от този при условията на централното планиране у нас. Освен това, той изостава далеч зад сегашния дял в другите страни от ЕС. Това се дължи на поддържането на ненормално съотношение при разпределението на новата стойност между заплати и печалби, чрез потискане на заплатите. Специалистите знаят, че това е безспорно доказателство за силно подценяване на труда, изразяващо се в изоставане на растежа на заплатите от растежа на печалбите. По този метод също се доказва, че няколко десетки милиарда лева, полагащи се на работещите като заплати, са трансформирани в печалби на бизнеса.

Сравнителна динамика на производителността на труда и на работната заплата

Показатели/ Години	мярка	1989 г.	1997 г.	2000 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.
1.Реална работна заплата	%	100,00	35,76	44,51	52,04	57,53	61,93	67.95
2.Реален БВП на човек от населениет о	%	100,00	73,80	84,2	122,26	130,70	139,85	133,55
3.Съотношение между производителността на труда и работната заплата	пъти	**1,00**	**2,06**	**1,89**	**2,35**	**2,27**	**2,26**	**1,97**

*Източник: **Димитър Нинов**. Социални аспекти на подоходната и данъчната политика в България през последните 20 години. София, 2010 г.*

***Пояснение**: Процентите са изчислени спрямо базисната 1989 г. Ред 3. е изчислен като отношение между ред 2. и ред 1.*

Динамика на БВП и на работна та заплата

В. Известно е, че БВП на човек от населението у нас сега е 45% от средното в ЕС. В същото време нивото на средните доходи у нас е под 20% от нивото им в ЕС. При нормални условия производителността на труда и заплатите трябва да нарастват равномерно. С оглед на това средните доходи у нас сега би трябвало да са поне 43-44% от средното им ниво в ЕС. Нашата производителност на труда е близо два пъти по-ниска от европейската, а нашите доходи са пет пъти по-ниски.

Това е брутално ограбване на труда от капитала. Едва ли има друга такава страна в Европа! Учудващото е, че нашият народ мълчи и търпи! Други европейски народи отдавна биха се разбунтували. Те го правят при подценяване на техния труд с няколко процентни пункта. В Луфтханза в Германия сега стачкуват за 4% повишение на заплатите. А ние кротуваме при подценяване от няколко пъти!

В това разминаване на интереси няма нищо ново. Така е от векове в Европа и в другите региони на света. Лошото е, че в края на 20-ти и началото на 21-ви век то се превърна в държавна политика в България. Все едно, че сме във Великобритания през XVIII-XIX-ти век. Без съгласието на държавата това не би могло да се прилага дори една година. А у нас се налага вече 27 години. Държавата не може да стои повече встрани, като пасивен наблюдател на този социално-икономически произвол. Това показва по безапелационен начин, че държавните институции обслужват пряко едрия капитал. Място за дискусии тук няма.

Учудва ме и

поведението на българския бизнес

Там също има умни и разумни хора, които познават логиката на обществените отношения. Те сигурно си дават сметка, че в съвременното общество не може да има социален мир без социална справедливост. Че грубото нарушение на фундаменталните правила на разпределение на новосъздаваната стойност, не може да продължава безкрайно. Защото то поражда недоволство у наемния труд. А недоволството прераства в съпротива и социални бунтове. Разрушава социалния мир. А без социален мир не е възможно нормално функциониране на икономиката, от което бизнесът е жизнено заинтересован.

От това работодателите губят не по-малко от наемния труд. Защо с налаганото трайно и брутално нарушение на социалната справедливост, българският бизнес работи против собствените си стратегически интереси? Не чувства ли той, че у нас няма по-голям дефицит от дефицита на социална справедливост! И че това не може да продължава безкрайно и безнаказано!

От векове има конфликти между интересите на труда и капитала в тази област в почти всички страни.

На стр. 29

www.duma.bg

Служебогонци на кило

ВАЛЕНТИН ГЕОРГИЕВ

Анатолий СТАНКУЛОВ

Няма по-жалка картина от реформаторския гърч през последните няколко дни. Мечтаният им управленски мандат е с предизвестен провал, но какъв велик аргумент се оказа кокалът. След поредица от неуспешни совалки с патриотите и ГЕРБ изгладнелите им погледи най-сетне увехнаха и развяха бял байрак. Но и тук се оплетоха като пилета в кълчища и станаха за смях - себе си не могат да оправят, тръгнали да ръководят държавата.

"Връщаме мандата, категорично... Положихме усилия, но видяхме, че няма достатъчно реформаторско мнозинство", обясни Зеленогорски, според когото решението било взето единодушно от групата. И се заоправдава с партията на Борисов, щото "ключът е в колегите от ГЕРБ". Не ключът, а палката, Найдене, но това е друга тема! Щеше да е налудничаво да получите подкрепа точно от тях, след като шефът им се е самосвалил барабар с правителството.

Тази "категоричност" обаче не можа да изтрае и ден. Оказа се, че меракът на една от партиите в блока - СДС, не е умрял. И че позицията "на част от парламентарната група на РБ, изразена без проведено гласуване в рамките на групата и без кворум", не можела да се смята за официална и окончателна.

Брех, ти да видиш! Премиерът Лукарски, как само звучи, иронизират го съпартийци по форуми и мрежи. Цоцането е към края си, а следващият парламент ще се гледа само по телевизията. Много машинисти, много нещо, всеки иска да кара влака. А знаят ли въобще в какво измерение битуват, след като дори не са наясно дали са управляващи или опозиция? Орел, рак и щука. А може пък Лукарски още да не е разбрал, че правителството е подало оставка!

"В селото не ги пускат, те питат за попова къща!", е казал народът. Лошото е, че целият цирк с въртележката на мандатите дава възможност на провалилото се правителство да направи последните си далавери.

Съдебни неволи

ПАВЛЕТА ДАВИДОВА

Пореден скандал разтърси съдебната ни система. За пореден път на дневен ред излязоха крамолите, свързани с висшите ни магистрати. Стигна се дотам ръководството на едно от най-натоварените български съдилища да обяви, че подава оставка. Висшите ни магистрати обаче отново се опитаха да си намерят бушон - за проблемите в Софийския районен съд вина имал шефът му. За оплакванията му, че СРС е един от най-натоварените, за молбите за помощ - ни вопъл, ни стон...

Докато родните медии се вторачваха в драмите пред сградата на ВСС, Европейската мрежа на съдебните съвети реши да замрази статута на наблюдател на турския Висш съвет на съдиите и прокурорите в организацията за неопределено време. Ако сте забравили - на членовете на ВСС не им достигна кураж и решиха да пасуват по решението. Въпреки че се очакваше турците да бъдат изправени на резервната скамейка. Всъщност това бе един от последните скандали, които разделиха родните съдебни кадровици. Страх лозе пази - ВСС чинно следва тази поговорка.

След по-малко от седмица предстои ЕК да излезе с поредния доклад за напредъка на българската прокуратура. Документът за България по Механизма за сътрудничество и проверка ще бъде представен в края на януари, ще съдържа оценка за напредъка ни през последните десет години... А вместо положението на Темида у нас да се изяснява, изглежда сякаш нейната фигура все повече затъва в блатото на посредствеността, неясната и драматургията.

Депутатите ни се втурнаха да правят съдебни реформи, но май само затлачиха проблемите. Пред бъдещия ВСС сякаш стоят повече пропасти, отколкото безпроблемни визионерски пътеки. Важно е кой ще попадне в бъдещия съвет - настоящият шеф на СРС го каза - дано не е човек, на когото лесно може да се посочва с пръст! Да се надяваме, че във ВСС ще попаднат хора, на които им стиска да са неудобни, но законово прави. Не, Темида не трябва да е сляпа. Тя трябва да е непредубедена и права. И ВСС трябва да си го припомни!

Ех, грудка шекер!

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Шефката на Селскостопанската академия проф. Трифонова намери най-подходящото време да прави конкурси за директори на 11 от водещите институти в аграрната наука - по Коледа и Нова година. Вместо да празнуват нов късмет, нещастните кандидати трябва да се явят на килимчето в централната Канцелария с управленски програми и научни публикации под мишка до 12 януари - лично!

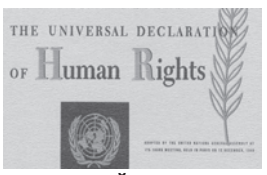
Издевателството над науката с марка ГЕРБ продължава. След като години поред свиваха бюджета на ССА и го докараха до едни смешни 9 млн. евро, за които учените в цивилизована Европа едно семе няма да ашладисат, вездесъщият Горанов с Менда и сие отрязаха всякаква надежда на водещите ни аграрни изследователи догодина да се вдигнат поне малко 300-та им евро на месец, дето колегите им другаде ги получават за час работа. И заповядаха учените да си изкарват заплатите, като продават зърно - нищо, че парите от продажбите ги гушва МЗХ. Ще ми протестират те, на улицата ще ми правят научни събрания, наука ще искат да има в държавата на Винету! Къде се намират?

Бързат господата. Години наред държаха директори на аграрните институти на статут "и.д.", за да ги командорят полесно. Сега се разбързаха управляващите, до 22 януари трябва да назначат "своите хора" за нови шефове в институтите, щото после от това правителство ще остане само лошият дъх. А едни публично-частни партньорства са се задали и едни европейски пари идат, оставят ли се такива блага "на врага"? Ама щели да доубият болната от недохранване наука! Че за какво ни е тази наука? Ей какви ГМО ни пускат американците - царевичните им зърна като тикви, а от една соева грудка кило боб излиза! Та, за Нова година за берекет учените да запеят песента: Ех, грудка шекер! Шекерът обаче няма да е за тях.

Ако народът спешно не измете тия горановци и менди, на учените ни да им е яка дупарата!

Датата 10

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА. Отбелязва се официално от 1950 г. На тази дата през 1948 г. Общото събрание на ООН приема Всеобщата декларация за правата на човека. Тя е преведена на поне 375 езика и диалекта, което я прави най-превежданият документ в света.

1901 - РАЗДАДЕНИ СА ПЪРВИТЕ НОБЕЛОВИ НАГРАДИ. Призовете получават: за физика - Вилхелм Рьонтген; за химия - Якоб Вант-Гоф; за физиология и медицина - Емил Беринг; за литература - Рене Сюли Прюдом; за мир - Фредерик Паси и Жан Анри Дюнан.

1909 - РАЖДА СЕ АДАЛБЕРТ АНТОНОВ (МАЛЧИКА), АНТИФАШИСТ (УБИТ 1942 Г.). Един от Петимата от РМС. Дейно участва в организирането на политически протести сред студентите, както и във въоръжената съпротива срещу българските власти заради подкрепата на хитлеристка Германия. Задочно е осъден на смърт през есента на 1942 г. Арестуван от полицията в края на ноември с.г. и по-късно разстрелян в Гарнизонното стрелбище в София.

1920 - РАЖДА СЕ СТАНКО ТОДОРОВ, ПОЛИТИК И ОБЩЕСТВЕНИК (УМИРА 1996 Г.). Министър на земеделието (1952-1957), председател на Държавната планова комисия (1959-1962), народен представител в девет парламента. Той е министър-председател на България в 72-то (1971-1976) и 73-то (1976-1981) правителство и е човекът, заемал най-дълго този пост в българската история. Служебен държавен глава от 6 до 17 юли 1990 г. Председател на Народното събрание (1981-1990).

1926 - В БУРГАС СЕ РАЖДА КАТЯ ЗЕХИРЕВА, АКТРИСА (УМИРА 2009 Г.). Една от изтъкнатите майсторки на художественото слово. С над 50 години творческа и педагогическа дейност. Професор по сценична реч. Била е актриса в Русенския драматичен театър, в театрите "Трудов фронт", "Народна сцена", "Сълза и смях" в София, актриса и директор в Драматичния театър в Габрово и в Театър 199 в София. Има над 120 роли. Дългогодишен ръководител на катедра "Сценична реч" в НАТФИЗ. Носител на орден "Стара планина" I степен.

1977 - ОТКРИТА Е ПАНОРАМАТА "ПЛЕВЕНСКАТА ЕПОПЕЯ 1877". Построена е в чест на 100-годишнината от освобождението на Плевен от османско робство. Изградена е по подобие на Бородинската панорама в Москва, като възпроизвежда битките по време на Руско-турската война (1877-1878). В близост до Панорамата се намира редутът, който ген. Скобелев е щурмувал три пъти. В негова чест паркът около Панорамата е наречен Скобелев. На този ден жителите на Плевен отдават своята признателност към загиналите за освобождението на града.

1999 - ВЗЕТО Е РЕШЕНИЕ ЗА ПРЕГОВОРИ ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ НА БЪЛГАРИЯ КЪМ ЕС. Това става по време на срещата на ръководителите на държавите от ЕС в Хелзинки. Европейският съвет решава да започне преговори освен с България, с Латвия, Литва, Словакия, Румъния и Малта.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
10 ДЕКЕМВРИ 2016
ДУМА

ВЕЛИКОТО БЕЗСМЪРТИЕ НА СПАРТАК

АКТЬОРЪТ КЪРК ДЪГЛАС, КОЙТО ИГРАЕ НЕГОВАТА РОЛЯ В ЕДНОИМЕННИЯ ФИЛМ, НАВЪРШИ 100 ГОДИНИ

Богдан ИВАНОВ

Както и да го смятам, колкото и да го смятам, все излиза 60. Няма грешка - на нашата снимка Кърк Дъглас е на 60 години! Но вижте го само как изглежда - млад, кипящ от енергия, кален в битки, дързък и толкова чаровен, че когато излезе пред хотела, за да направим интервю за Българската национална телевизия, в миг около нас се събра огромна тълпа от негови поклонници и въздухът наоколо се разтрепери от покъртителни женски въздишки и стенания!

Че как иначе: "Великият Спартак" бе специален гост на Московския кинофестивал през 1977 г. и да го видим сред нас беше голям късмет и голямо щастие, още повече че филмът вече бе прожектиран и в Съветския съюз, и в Народна република България, а върху Кърк Дъглас се изливаше Водопадът на славата.

Струпаха се фотографи да го снимат, сякаш изпод земята се появиха телевизионни екипи, превъзбудени журналисти ми даваха знаци от всички страни, че ще направя страхотен жест, ако приема и те да го интервюират - Кърк Дъглас бе сензацията на фестивала! И въпреки това се държеше съвсем непринудено, мъжкарски, и даже изглеждаше някак си учуден от този смайващ интерес към собствената му личност.

В легендарния филм "Спартак"

Всъщност любопитството към света, самообладанието, упоритостта, с която преследва главната си цел в живота - да бъде актьор, духът на боец, обречен на драматични битки и на победи, всичко това са само щрихи от характера. Но те показват един нов герой, който завладява, възхищава и изтласква от екрана омръзналия лустросан и сладникав любовник.

Кърк Дъглас, роден на 9 декември 1916 г., е дете на евреи вехтошари от Беларус, изселници в САЩ, единствено момче сред шест момичета. Също като знаменития Джек Лондон опитва всякакви професии, докато пробие в живота. Джек Лондон по едно време е боксьор и после пише великолепния разказ "Парче месо", Кърк Дъглас - борец, след това - и той боксьор.

Със спечеленото се издържа сам в Американската академия за драматични изкуства. Дебютира на Броудуей, премества се с препоръки в Холивуд и за няколко години успява да разтърси филмовата сцена - на нея се появява човек, роден в бедност, бърз, силен, решителен, смел, благороден. Шампионът във филма "Шампион", Спартак във филма "Спартак", полковник Дакс във филма "Пътища на славата" на Стенли Кубрик.

Да не забравяме "Лошият и красавицата" (1952), "Жажда за живот" (1956), "Викингите" (1958).

Във всички зрителите се прехласват в мъжа с леко присвити очи, гърбав нос, трапчинка на брадичката - мускулест, див, винаги нащрек пред опасностите. Героят на действието!

Снима се в над 70 филма, сред тях "Спартак" носи фантастичните за 1960 г. 12 милиона долара приход. И, разбира се, следва цял куп награди, а най-отгоре - "Златен глобус", "Златна мечка", "Оскар"! Над тях: 17-о място сред стоте най-велики актьори на всички времена, като той и Сидни Поатие са единствените живи в този знаменателен списък на световни таланти.

Благородството на Спартак е в кръвта му - заедно с втората си съпруга Ан Байдън, за която е женен от 1954 г., той основава фондацията "Дъглас" и подарява през годините десетки милиони долари, за да подпомага деца и жени в беда. Последното му дарение от 2,3 милиона долара е хирург робот за детска болница в Лос Анджелис.

Разказва за живота си в автобиографията "Синът на вехтошаря", автор е на два романа.

Радва се на четирима сина от двата си брака - всички станали хора с име: актьорът Майкъл Дъглас, филмовият продуцент Джоел Дъглас, актьорът Ерик Дъглас, продуцентът Питър Дъглас.

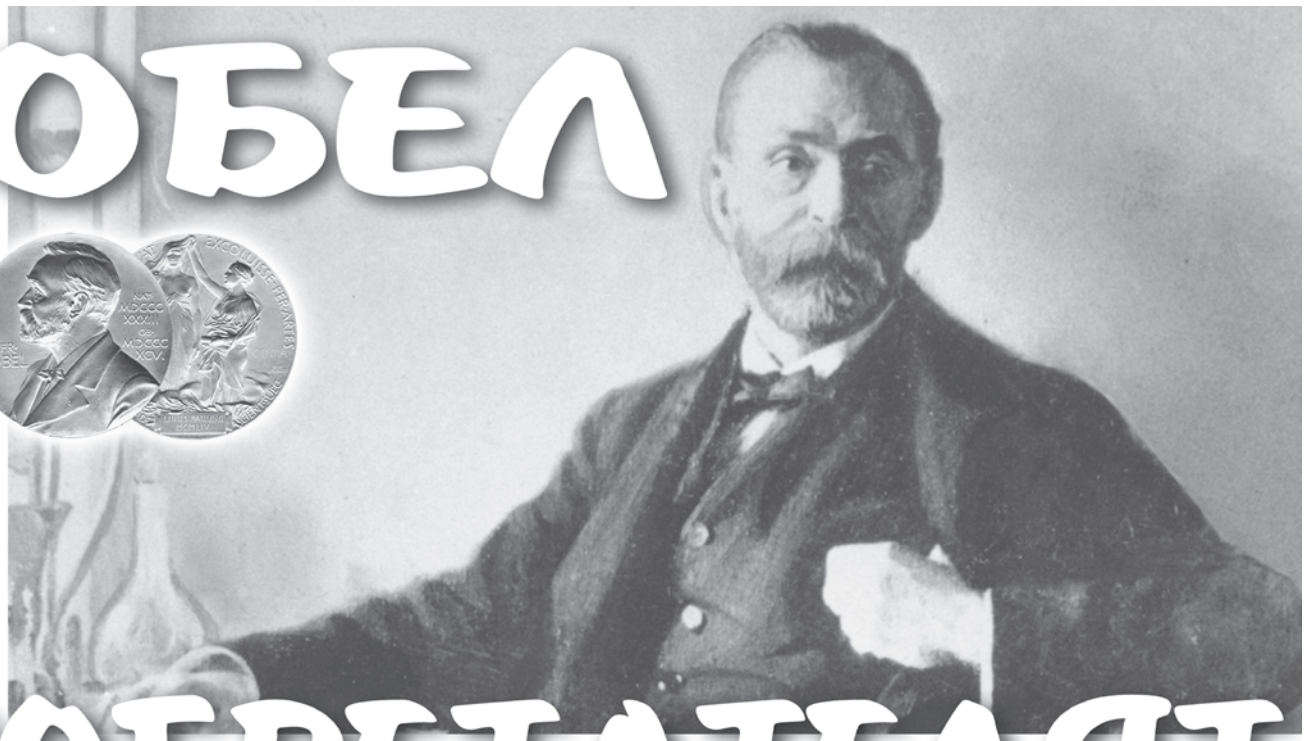
Сега и преди

Той се радва на четирима сина, но няма спор, че пък сам Господ се радва много на него, защото щедро е положил ръка на главата му, за да го благослови за стотния му рожден ден и така го дарява с поне малко от великото безсмъртие на Спартак!

Снимката от Десетия московски кинофестивал. Автор - Ефим Фридман

НОБЕЛ ИЗОБРЕТАТЕЛЯТ

Името на Алфред Нобел обикновено свързваме само с ежегодните Нобелови награди, които се връчват на най-достойните в света, на хората с най-голям принос за прогреса на човечеството. Обаче малцина от читателите знаят, че изобретателят на динамита е автор на 355 (!) патента, че той е един от най-

ЕДИН ОТ НАЙ-ВЕЛИКИТЕ ЗА ВСИЧКИ ВРЕМЕНА, АВТОР НА 355 ПАТЕНТА, ТОЙ СЕ ГОРДЕЕЛ ЕДИНСТВЕНО СЪС ЗЛАТНИЯ МЕДАЛ „ЛЕТЕРСТЕД” НА ШВЕДСКАТА КРАЛСКА АКАДЕМИЯ, ВРЪЧЕН МУ В 1868 Г. ЗА ОТКРИВАНЕТО НА ДИНАМИТА

Кирил МОМЧИЛОВ

великите изобретатели на всички времена!

Първата награда за наука в света - медалът “Копли”, е учредена в 1731 г. от Кралското дружество в Лондон. Преди това Френската академия на науките започнала да обявява конкурси за решаването на отделни научни проблеми, като победителите в тях получавали големи парични награди. На 13 април 1831 г. руският индустриалец Павел Демидов учредил годишна премия, имаща за цел “да съдейства за преуспяването на науката, словесността и промишлеността в отечеството”.

Днес броят на научните медали и отличия надхвърля сто! Безспорно, най-авторитетна е Нобеловата награда.

Алфред Нобел бил третият поред син на архитекта Имануел Нобел - изобретател и конструктор, и Каролина Андриета Алсел. В 1842 г. родителите му се установяват в Санкт Петербург - времето, когато огромната Руска империя е поддържала силна армия. За тази армия било необходимо огромно количество оръжие и боеприпаси. Виждайки, че военните заводи единствени просперират, бащата, а след него и синът му Алфред се насочили към тях.

До средата на 50-те години (времето на Кримската война) предприятията на бащата били във възход. След войната техниката за армията започнала да идва от Запад и Имануел се върнал в Швеция през 1859 г.

Три години Алфред пътувал по света - в Европа и Америка, за да получи солидно образование. Завърнал се при баща си в 1863 г. като квалифициран химик и инженер. На тридесет години бил вече с няколко дипломи за патенти: за измерител на разхода на газ и течност, както и за усъвършенстването на барометъра. Между стотиците му патенти са: начин за производство на сярна киселина, безвзривен метод за разрушаване на скални маси, усъвършенстване на осветителни газови горелки, устройство на хладилен апарат. От областта на нефтохимията ще посочим само процеса непрекъсната дестилация на нефта...

Могъществото на динамита

Още в Петербург, при професор Зинин, Нобел се запознал с нитроглицерина - новооткрито вещество, синтезирано през 1846 г. За голямо съжаление на 3 септември 1864 г., по време на един от експериментите с този силен експлозив, загинал най-малкият му брат Емил. Бащата изпаднал в отчаяние и Алфред поел предприятията. Смъртта на братчето му го подтикнала да търси още по-усърдно ново химическо съединение, което да е безопасно за промишлеността и минното дело. След като бил направил опити с десетки твърди вещества, в 1866 г. при смесването на нитроглицерина с кизелгур получил динамита (кизелгур - инфузорна пръст, известна в геологията под наименованието диатомит, б.а.). Следващата година му донесла патента за откритието. Тази година се брои и за начало на производството на динамит в света.

В 1868 г. Алфред Нобел заедно с баща си получил златния медал “Летерстед” на Шведската академия на науките за използването на нитроглицерина и изобретяването на динамита. С това отличие Нобел единствено се гордеел, него смятал за най-голяма научна награда. Съвременниците му с пълно основание го наричали “Кралят на динамита” - именно динамитът го направил един от най-крупните фабриканти.

Бащата и синът лично присъствали на опитите с нитроглицерин на големия руски химик-органик Н. Н. Зинин. Това “гърмящо масло” било много по-мощно от барута. Двамата насочили експериментите си в Стокхолм към използването на нитроглицерина за взривно вещество по нова технология за промишлено производство, решавайки проблема за безопасността на първо място. Т.нар. Нобелов възпламенител, за който Нобел получил в 1863 г. шведски патент, а след това - френски, белгийски и английски, бил широко внедрен в практиката. Но съдбата била жестока към семейството - катастрофата в Геленборг, смъртта на братчето Емил и отчаянието на бащата водели към финансов крах.

Ала Алфред Нобел проявил изключителна воля и основал заедно с двама стокхолмски предприемачи “Нитроглицеринова компания”. Две години по-късно, в 1865-а, е създадено акционерно дружество “Алфред Нобел и компания” със седалище в Хамбург.

Дни и нощи, усамотен в лабораторията, изобретателят търсел безопасното производство на новото взривно вещество - динамит! Названието му Нобел взел от гръцката дума “дюнамис” - сила.

След като приключил с експериментите, той подал заявка за изобретението на 7 май 1867 г. “Динамитът, или безопасният барут на Нобел” бил патентован в Англия, а след това и в Швеция, Русия, Германия... По думите на Нобел в отговор на злонамерени приказки “динамитът се появи не в резултат на случайности, а защото аз от самото начало виждах недостатъците на течните взривни вещества и търсех начини да им противодействам”.

По лиценз на Нобел започнало производството на динамита и в много други фабрики, тъй като потребностите от него били неочаквано големи. Динамитът се оказал удобно и безопасно за съхранение вещество. Наред с изобретателя, предприемачи и фабриканти от Европа се втурнали да строят специални заводи за производство на динамит. На 35-годишна възраст пред Нобел се открил пътят към богатството и славата!

Острата конкуренция изисквала от него непрекъснато да създава нови взривни вещества. Двадесет години след изобретяването на динамита Нобел създал балистита - бездимен нитроглицеринов барут за нуждите на военните заводи от Западна Европа. Балиститът се оказал 1,5 пъти по-мощен от динамита.

Сам Нобел обиколил редица страни от Европа, за да прави демонстрации с новото си откритие. В Англия пред специална комисия, в състава на която влизали и двама професори, той подробно обяснил химическия състав и свойствата на балистита. С незначителни изменения в състава му, обаче, двамата професори получили кордита - нов бездимен барут, който се оказал още по-ефективен и намерил приложение в английската армия.

Срещу тази кражба години наред Нобел водел безуспешно съдебни дела. В същото време френското правителство го уличило в шпионаж. Огорчен, изобретателят се отказал от промишлената и финансовата си дейност, макар да се бил проявил като добър предприемач и финансист. От Париж, където живял 17 години, се преселил в Сан Ремо. Установил се на брега на Средиземно море, във вилата “Моето гнездо” Там той продължил да твори, макар и със силно разклатено здраве.

В богатото имение Нобел обзавел нова лаборатория и провел разнообразни изследвания. Още една лаборатория построил в 1894 г. на територията на металургичния и оръжеен завод в град Буфорс в Швеция. Там Нобел извършвал експерименти почти в заводски мащаби. Последното му изобретение в областта на взривните вещества е в годината на неговата смърт - “прогресивно горящ барут”, много важен за артилерията.

Здравето на Нобел се влошавало непрекъснато. Постоянната работа с токсичния нитроглицерин му причинявала силна мигрена, изостряли се и сърдечните му болки. Както свидетелстват най-приближените му, той работил до последния си земен час.

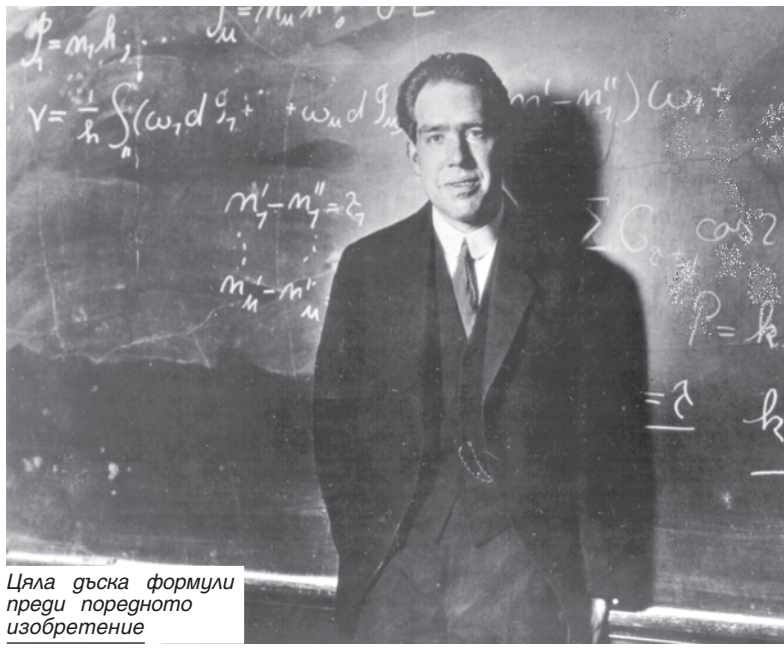
На 7 декември 1896 г. Нобел написал писмо до Рагнар Сулман, млад шведски инженер, който допреди три години бил асистент при него, а по това време завеждал лабораторията в Буфорс. В него четем:

“За съжаление, моето здраве отново се влоши, но щом се оправя, аз отново ще се заема с интересуващата ни задача”.

След мозъчен кръвоизлив и кратка агония на 10 декември вечерта Нобел починал на 63-годишна възраст. Както сам предчувствал, до него нямало “близък приятел или роднина, чиято добра ръка да затвори в определения му от Бога ден очите му и да прошепне меки и сърдечни думи за утешение”.

Тленните му останки били пренесени в Швеция и на 29 декември Нобел бил погребан в семейната гробница на стокхолмското Северно гробище, при родителите му и братчето му Емил.

Макар името на Алфред Нобел да блести сред най-забележителните личности в човешката цивилизация, и до днес шведите не са му издигнали паметник в родината! Неговото име носят 102-ия химически елемент и един кратер на обратната страна на Луната. Но името му ще пребъде през вековете благодарение най-вече на ежегодните Нобелови награди - съзвездие от отличия за върхови изяви в науката, изкуството и обществото.

Цяла дъска формули преди поредното изобретение

Министрите на ПЕС:

Социалните права над икономическите свободи

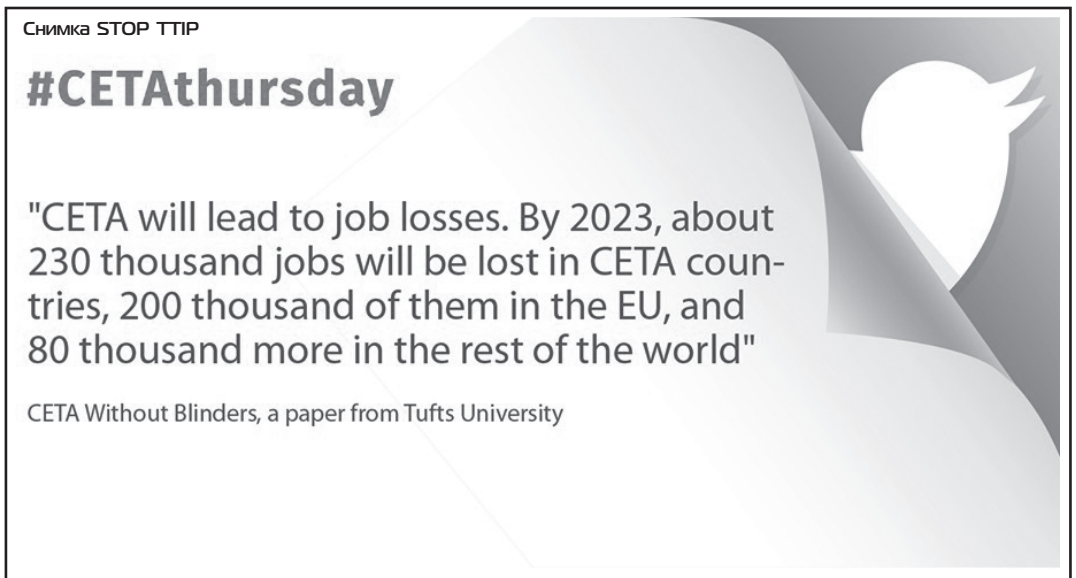
Социалните министри на Партията на европейските социалисти (ПЕС) се срещнаха, за да обсъдят как да се интегрират силни социални права в ДНК-то на Европейския съюз и как да им се придаде същата тежест като на икономическите свободи.

Срещата на министрите на ПЕС, отговорни за заетостта и социалните въпроси, се проведе в четвъртък, в навечерието на Съвета на министрите. Във фокуса на дневния ред бе напредъкът по отношение на силен европейски стълб на социалните права.

Николас Шмидт, председател на групата на ПЕС и министър на труда, заетостта, социалната и солидарната икономика, заяви: "Единодушни сме, че Европа трябва да защитава и укрепва основните социални права, а не да ги жертва в полза на икономическите свободи. Настояваме за силни и решителни действия на европейско ниво, за да се гарантират колективните права, достойните работни места, универсалният достъп до качествени здравни услуги, да се намали неравенството и да се гарантира достоен базов доход за всички." "Това са основни моменти, които трябва да се имат предвид например в преговорите с Гърция, особено когато става въпрос за уважение към автономността на социалните партньори и колективното договаряне", изтъкна Шмидт.

Дискусиите се съсредоточиха и върху бъдещето на Европейския младежки план, по-известен като "Плана Станишев", който настоява за по-големи инвестиции в децата и младежите на Европа. Министрите обсъдиха и Директивата за командироването на работници.

Снимка STOP TTIP

"CETA ще доведе до загуба на работни места. До 2023 г. около 230 хиляди работни места ще бъдат загубени в страните по договора, 200 хиляди от тях в ЕС", това гласи проучване на един от най-престижните университети "Тъфтс". В четвъртък социалната комисия на ЕП гласува становище на евродепутата от БСП Георги Пирински, което отказва подкрепа за споразумението между ЕС и Канада. Това е първата спънка пред гласуването на споразумението в Европарламента

Европейският омбудсман посече ЕК

Еврокомисията нарушава правилата на ООН за лобиране на тютюневата индустрия

Карикатура CEO

Европейският омбудсман Емили О'Райли настоява за разследване на изпълнението от страна на Европейската комисия на правилата на ООН за контакти с лобисти на тютюневата индустрия. Омбудсманът констатира лошо управление от страна на ЕК. Това информира сайтът "Обсерватория Корпоративна Европа" (CEO).

През седмицата О'Райли приключи своето разследване, в което заключава, че "отказът на Комисията да публикува онлайн подробна информация за всички срещи, които нейните служители са провели с представители на тютюневата индустрия, представлява лошо управление". В момента само една от над 30-те служби на ЕК има специални правила за отношенията с представители на тютюневата индустрия в съответствие с Рамковата конвенция на Световната здравна организация за контрол над тютюна, по която ЕС е страна.

Разследването на европейския омбудсман е предизвикано от жалба от октомври 2014 г., подадена от "Обсерватория Корпоративна Европа" срещу Еврокомисията.

Емили О'Райли

Решението на омбудсмана следва отрицателен отговор от страна на ЕК по-рано тази година, подписан от председателя Жан-Клод Юнкер, на нейна проектопрепоръка. В решението си омбудсманът изтъква в детайли защо е "твърдо против" отговора на Юнкер. "Упоритият отказ на ЕК да разшири политиката на прозрачност от генералната си дирекция "Здраве" за всички свои дирекции не се вписва в изпълнението на ясните цели на Член 5 от Договора на ООН за тютюна", пише О'Райли. По думите ѝ ЕК не е успяла да предостави убедителни аргументи, за да оправдае отказа си.

Отказът на ЕК да приложи тези правила за всички дирекции пренебрегва факта, че работата на лобистите на тютюневата индустрия е насочена предимно към другите нейни дирекции. Именно затова и ЕК избягва налагането на контрол. Документ на Еврокомисията от септември показва, че тютюневи компании са имали редица срещи с представители на Дирекция "Вътрешен пазар и индустрия". Акцент на срещите, в които са участвали Конфедерацията на европейските производители на цигари, "Филип Морис интернешънъл", "Джапан табако интернешънъл" и "Британ Американ табако", бяха въпроси като прилагането на директивата за тютюневите изделия, предупрежденията за здравето на цигарените кутии и системите за проследяване. Срещите се проведоха с началници на отдели и съветници, които не влизат в обхвата на настоящите правила на ЕК за разкриване на срещи с лобисти.

По-рано през годината изпълнителният директор на "Обсерватория Корпоративна Европа" представи опитите на тютюневата индустрия да използва инициативата за "по-добра регулация", за да отслаби мерките за контрол, като предупрежденията за последствията върху здравето върху цигарените кутии. Това включи усилия да се заобиколи еврокомисарят по здравеопазването чрез лобиране в кабинета на заместник-председателя на ЕК Франс Тимерманс, който е отговорен за "по-добрата регулация". Есента Еврокомисията разпространи силно редактирани документи относно контактите ѝ с тютюневи гиганти като "Филип Морис" и "БАТ" при търговските преговори на ЕС, включително текущите между ЕС и Япония и ЕС и САЩ (ТТИП).

Отказът на председателя на ЕК Жан-Клод Юнкер да реагира на препоръките на омбудсмана среща широка критика, включително и от страна на европейския комисар по здравеопазването. Той разкри, че отговорът на Юнкер е бил изпратен на О'Райли, без да бъде консултиран с останалите еврокомисари.

По-рано през годината Европейският парламент гласува резолюция, в която се казва, че "доверието в ЕК е застрашено" по отношение на прозрачността при лобирането от страна на тютюневата индустрия.

Страницата подготви Кристиела СИМЕОНОВА

С&Д:

ЕС да е по-близо до хората

През седмицата Комисията по конституционни въпроси в Европейския парламент прие два доклада, които имат амбициозна цел - по-добре функциониращ Европейски съюз, който да отговаря на нуждите на европейските граждани. Тези предложения са част от пакета, който разяснява позицията на Европейския парламент относно бъдещето на ЕС по повод 60-ата годишнина от Римските договори. Като първа стъпка трябва да се използват възможностите на Договора от Лисабон, като в средносрочен палн е необходим нов договор, смятат от Прогресивния алианс на социалистите и демократите в ЕП (С&Д).

Мерседес Бресо, говорител на групата за комисията по конституционни въпроси и съавтор на единия доклад, заяви: Две години проучвахме възможностите в съществуващите договори за подобряване функционирането на Европейския съюз, за да може той да се справи с предизвикателствата и да отговори на реалните нужди на своите граждани... Нужни са желание и незабавни действия от страна на държавите членки, за да се постигне тази историческа стъпка, за да се подобри животът на всички европейци.

Джо Лайнен, друг говорител на С&Д, изтъкна: Европейските граждани очакват по-ефективни решения за предизвикателствата като миграция, сигурност, растеж и работни места. Ренационализацията е грешният отговор в един глобализиран свят. Затова трябва да дадем на ЕС необходимите компетенции и инструменти, за да бъде по-успешен.

ДУМА Неделник
СЪБОТА 10 ДЕКЕМВРИ 2016

Депресията води и до физическа болка

Тъгата може да причини артрит или хранително разстройство у юношите

Психичните разстройства и физическите заболявания често вървят ръка за ръка. За първи път психолози от университета в Базел дадоха обяснения защо след душевно страдание при млади хора се появяват и физически изяви на болести. Неотдавна швейцарски учени представиха нови доказателства - този път при тийнейджъри, за връзката между психиката на човек и физиологичните процеси в организма му. По проект, финансиран от швейцарския Национален фонд за наука, психиатри и психолози разглеждат темпоралните зависимости във връзката между физическите болести и психичните разстройства в децата и младите хора. В авторитетното научно списание PLOS One те са анализирали данни от представителна извадка от 6483 тийнейджъри от САЩ на възраст между 13 и 18 г. Изследователите отбелязват, че някои много разпространени физически заболявания се проявяват почесто при деца и юноши, ако преди това са страдали от определени психични разстройства. Обратното също важи. Тревожните разстройства са почести, ако детето страда от сърдечносъдово заболяване.

Сезонното афективно разстройство и диетите

Някои витамини повлияват пряко различни неблагоприятни състояния. Зимната депресия или на медицински език сезонното афективно разстройство, се предизвиква обикновено от студа, липсата на слънчева светлина и заседяването на закрито, бягайки от ниските температури. Симптомите включват проблеми със съня, депресия, силен глад за въглехидрати, социално оттегляне и повишен апетит. Има витамини, които помагат за преодоляване на зимната депресия. Сред тях са:

✓ Кобаламинът - другото название на витамин B12, който се съдържа в най-голямо количество в червените меса, пилешкото, рибата, млякото, сиренето, яйцата. Кобаламинът е необходим за успокояване на нервната система.

✓ Витамин B6, наричан още пиридоксин, може да помогне за производството на серотонин в мозъка. Серотонинът е невротрансмитер, който подобрява настроението и облекчава депресията. Съдържа се в пшеничен зародиш, орехи, банани, яйца, слънчогледови семки.

✓ Ниацинът или витамин B3, помага за подобряване на кръвообращението в кръвоносните съдове и мозъка. Ниацинът подобрява и абсорбирането на протеини и мазнини от храната, които са необходими за изграждането и поддържането на здрави мозъчни клетки.

Небалансираните диети крият риск и за психиката, предупреждават учени. На медицината отдавна е известно, че качественият състав на диетите влияе на физическото здраве, но едва сега се прокрадва схващането, че ограниченията в храната влияят и на мозъчната дейност", твърди ръководителят на изследователски екип д-р Ендрю Макалък, цитиран от BBC. Анализите показват, че за последния половин век

индустриализацията на селското стопанство

е изменило значително състава на тъканите на култивираните растения и домашните животни. В тях значително е намаляло съдържанието на омега-3 и омега-6 ненаситени мастни киселини, а именно те отговарят за пълноценната мозъчна дейност.

Ако не бъдат взети мерки за промяна в основните принципи на селското стопанство или всеки човек не помисли повече за здравето си, заплашено от принудително небалансираното хранене, липсата на някои традиционни за храните вещества ще продължат да увеличават риска от развитие на състояния на тревожност и депресии, шизофрения, проблеми с паметта, болестта на Алцхаймер, посочва д-р Макалък.

Само преди дни но инициатива на българския евродепутат Момчил Неков беше представен научен доклад за

ефектите на биологичните храни и земеделие

върху човешкото здраве. Специалисти заключиха, че особено за бременни жени и подрастващи биохраните са високо препоръчителни за намаляване на рисковете от здравни проблеми в бъдеще. До 2050 г. всеки втори ще има някакъв вид алергия прогнозира СЗО, а стимулирането на консумацията на биопродукти има потенциала да предотврати тази тенденция, коментира Неков по време на заседанието на научния панел към Европарламента - СТОА. Експертите цитираха изследване, според което биологичните храни имат 2 пъти по-малко кадмий, който е токсичен за бъбреците.

Изходът

е през зимата човек да се стреми към светлина - да работи колкото се може по-близо до прозорец и колкото се може повече време да прекарва на естествена светлина, да се разхожда. Борете се с резките промени в температурата, препоръчват специалисти. Друга тяхна препоръка е да не се поддаваме на "зимната самота", а да се срещаме с хора. Както и да не се отказваме от сладките неща (въглехидрати), които са незаменим помощник на човешкия организъм при студ или лошо настроение.

Джинджифил против простуда

Коренът на джинджифила, известен със своите лечебни свойства, съдържа витамини от група B и A, богат е на магнезий, фосфор, цинк, калий, желязо и аминокиселини. Коренът на джинджифил има благотворно действие върху сърдечносъдовата система, допринася за прочистване на дихателните пътища. Като мощен антиоксидант се използва и при различни типове възпаления, включително при ревматоиден артрит. Джинджифилът ограничава и отоците, съпътстващи възпаленията. Джинджифиловият чай е подходящ за отслабване, както и за ускоряване на метаболизма. Агенцията по храните и лекарствата определя джинджифила като "общо взето, безопасен за консумация хранителен продукт". Безопасният лимит за прием на джинджифил е 2 грама на всеки кг телесна маса; всяко количество, надвишаващо този лимит, се счита за свръхдоза. В основни линии, човек трябва да проявява повишено внимание и да се запознае с фактите относно консумацията на чая от джинджифил, тъй като странични ефекти могат да се появят дори при обстоятелства, когато няма свръхдоза. На всеки 2 л вода е достатъчно парченце джинджифил с големина на орех. Джинджифиловият чай с лимон и мед може да пребори симптомите на настинка или грип. Щипка джинджифил на прах или 1 ч.л. настърган корен от пресен джинджифил се запарва с 300 мл вода за 15 минути. Може да бъдат добавени листа от боровинки, мента и маточина. Настъргани 1-2 ч.л. джинджифил може да бъдат добавени към зелен чай, който е залят с вряла вода.

Зеленият чай предпазва сърцето от инсулт, а каркаде сваля кръвното и пази бъбреците

Три чаши зелен или черен чай значително намаляват риска от инсулт, твърдят американски кардиолози от Университета на Калифорния в Сан Диего. Учените са обобщили данните от 9 изследвания, включващи почти 200 хил. души и описващи повече от 4 хил. случая на инсулт. Установили, че при редовната употреба на три чаши зелен или черен чай вероятността от инсулт се намалява с 21%. Според учените целебната сила на популярната напитка се дължи на действието на антиоксиданта епигалокатехин галат (epigallocatechin gallate, или съкратено EGCG) и на аминокиселината теанин.

Резултатите от американско изследване пък показват, че отварата от екстракт на растението hibiscus sabdariffa, известно повече като каркаде или хибискус, е много полезна за здравето.

Цветовете на каркадето съдържат много антиоксиданти, благодарение на които чаят от това растение понижава кръвното налягане и по този начин намалява риска от инсулт и инфаркт и предпазва бъбреците. Учените са изследвали хора на възраст от 30 до 70 г., страдащи от повишено кръвно. Част от тях е приемали 3 пъти дневно чай от каркаде, а други - плацебо. След 6 седмици учените регистрирали понижаване на кръвното средно със 7,2% при хората, консумирали чай от каркаде. При някои пациенти показателите на кръвното спаднали дори с 13,2%.

Антисептик от Първата световна бори упорити бактерии

Антисептик, използван по времето на Първата световна война, може да се окаже мощно оръжие в борбата с вирусите и резистентните на антибиотици бактерии. Оказва се, че той може да бъде важен елемент в битката с резистентни бактерии и вируси. Става дума за антисептика акрифлавин, открит преди около век. Невероятното му предимство е, че успява да активира имунната система. Свързва се с клетъчната ДНК и предизвиква силен имунен отговор, който се справя успешно с много видове бактерии и вируси. Въпреки че е бил широко използван навремето, едва сега учените се заемат да проучат и обяснят ползата от него от гледна точка на съвременната медицина.

За първи път антисептичните свойства на акрифлавин са признати от немците през 1912 г. По време на Първата световна война го използват локално за дезинфекция на рани. Прилагали са го и за лечение на различни заболявания, например гонорея и инфекции на пикочните пътища.

Болницата в Хасково организира безплатни прегледи

Във връзка с приближаващите коледни и новогодишни празници МБАЛ в Хасково организира безплатни прегледи във всички отделения на болницата от 12 до 22 декември от 11 до 13 ч.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

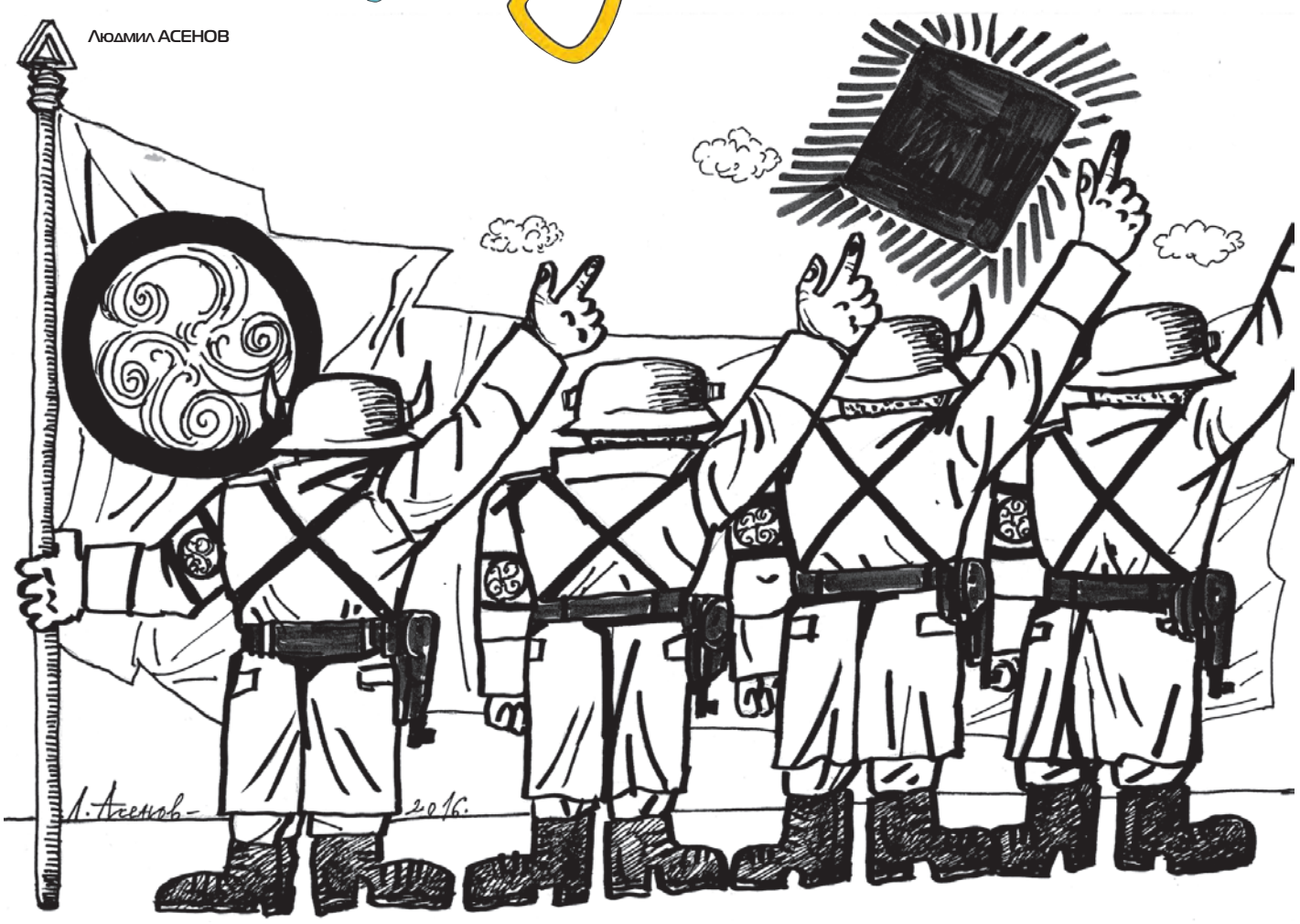
Пардон

ЕВРОПЕЙСКИ ЦЕННОСТИ

Тихомир ЙОРДАНОВ

Разбира се, че те са всичките такива –
хвърчащи като птичките.
Пред тях човекът гръб превива.

Людмил АСЕНОВ

ИЗОБЩО - ЩАСТЛИВЦИ

Димитър БЕЖАНСКИ

Алеко Константинов ходел по улицата. И като ходел по улицата, погледът му се мятал от фигура на фигура и всяка фигура все повече затвърждавала в съзнанието му, че той е щастливец. По тоя повод Алеко си измислил псевдоним Щастливеца.

Аз не ходя по улицата. Аз си стоя пред блока в "Младост-4", но и моят поглед се мята от фигура на фигура и всяка фигура все повече затвърждава в съзнанието ми мисълта, че светът около мене е пълен с щастливци.

Ето, да вземем например съседа Банчев. Миналата сряда му откраднаха трабанта. И той – щастлив!

- Първо, – вика – ми върнаха самочувствието! Значи, щом са го откраднали – това е било кола! Имал съм бил кола! Ми аз съм си направо средна класа тогава! Това – първо! И второ – спестиха ми шейсет лева! Щото трябваше да му сменям на трабантлясника номера, а това са си цели шейсет лева! Толкова взимат катаджиите!

Или Коцев от горния етаж. Гледам го как се връща от пазара. Усмихнат, весел! На пазара си купил свински ушички, обаче едно улично куче се нахвърлило върху него, отнело му ушичките, но го и ухапало.

- И сега – вика Коцев – ще ме вкарват в болница и ще ме изследват за бяс, това заради кучето, и за свински грип, това заради ушичките! И всичките изследвания – безплатно! Може даже безплатно да ми измерят кръвното и безплатно да ми отрежат апандисита, щото не съм по клинична пътека, а съм по графа "Бедствия и аварии"!

Баба Дона от съседния вход – и тя щастливка! Продала си бабата къщата в родното си село, взела две кошници пари и дала парите на внука си, та да плати внукът това пусто парно, дето от три години не го бил плащал и дето все натяквал на бабата, че тя най-много парно хаби. Сега баба Дона грее от щастие и черпи пред входа с домашни курабийки…

Или бай Васил от партера… Той пък щастлив, че си купил холандска риза на килограм, ама понеже ризата се оказала двеста и двайсе грама, та му се хванала за лев и осемдесе!

Изобщо – щастливци!

А аз седя пред блока, погледът ми се мята от фигура на фигура и всяка фигура все повече затвърждава в съзнанието ми мисълта, че щом сме такива щастливци, майната му на такова щастие!

МИТОДИ И ГРУПА СЕ ЗАКЛЕВАТ ПРЕД НОВИТЕ АНТИКОМУНИСТИЧЕСКИ СИМВОЛИ

ХОМО НОВИС

Георги КОНОВСКИ

Както обикновено, курсистите се появиха в залата с няколко минути закъснение. Уж все зрели хора – мениджъри, юристи, директори… Но несериозни.

- Може би – мислеше си Лина, – ако сами си плащаха курса, щяха преди поне десет минути да са тук"…

Но не… Курсът по английски беше по заявка на работодатели, които насочваха ценните си управленски кадри към изучаване на чужди езици. И учениците на Лина оценяваха ставащото според битпазарната икономика – щом ти не плащаш, значи не е ценно… Най-после насядаха, извадиха кой лаптоп, кой айфон, кой тетрадка. Според характера си…

- Днес – рече тя и се изправи – ще проведем интерактивна подготовка под надслов „В ресторанта". Ще разиграем възможни сцени – официална вечеря, първа среща с чужди партньори, случайно запознанство…

Хората насреща й се раздвижиха. Подметнаха няколко особено остроумни според тях реплики – от предложение да проведат часа в заведението на партера до въпроси къде са напитките и ястията…

- За да не се бавим – каза момичето, – ще ви прочета кого в каква роля определих. Моля, разговорите да се водят само на английски, според етикета и нивото на партньорите…

И зачете. Тоя чужд инвеститор, оня главен готвач, адвокатката Карабелчева сервитьорка…

- Какво? – рипна ниската, смугла, с професионално изместен център на тежестта адвокатка – Абе, какво си въобразяваш…

Лина я гледаше стреснато:

- Не разбирам…

- Не разбираш ли… Аз съм висшистка, завърших право в Суперсвободния ултрадемократичен междугалактически университет, а ти - сервитьорка…

Колегите й започнаха да обясняват, че това е упражнение, но Карабелчева беше изключила приемането на външни сигнали и не спираше речетатива си. По едно време до съзнанието й стигна мисълта, че май става дума за свободна игра, та намали темпото, а после рязко засече…

- … само упражнение… - промълви последните думи от защитата си Лина…

Оная я погледна. Наистина, защо да се разправя с някаква даскалица, обслужващ езиковите й познания, персонал? И без това беше благоволила да слезе до нивото на някакви курсове, та…

- Добре! – каза Карабелчева. – Но… Сервитьорка няма да бъда, това да е ясно. Аз ще съм собственичката на заведението и така, като хоби, понякога сервирам. Само понякога…

Играта на сериозно започна…

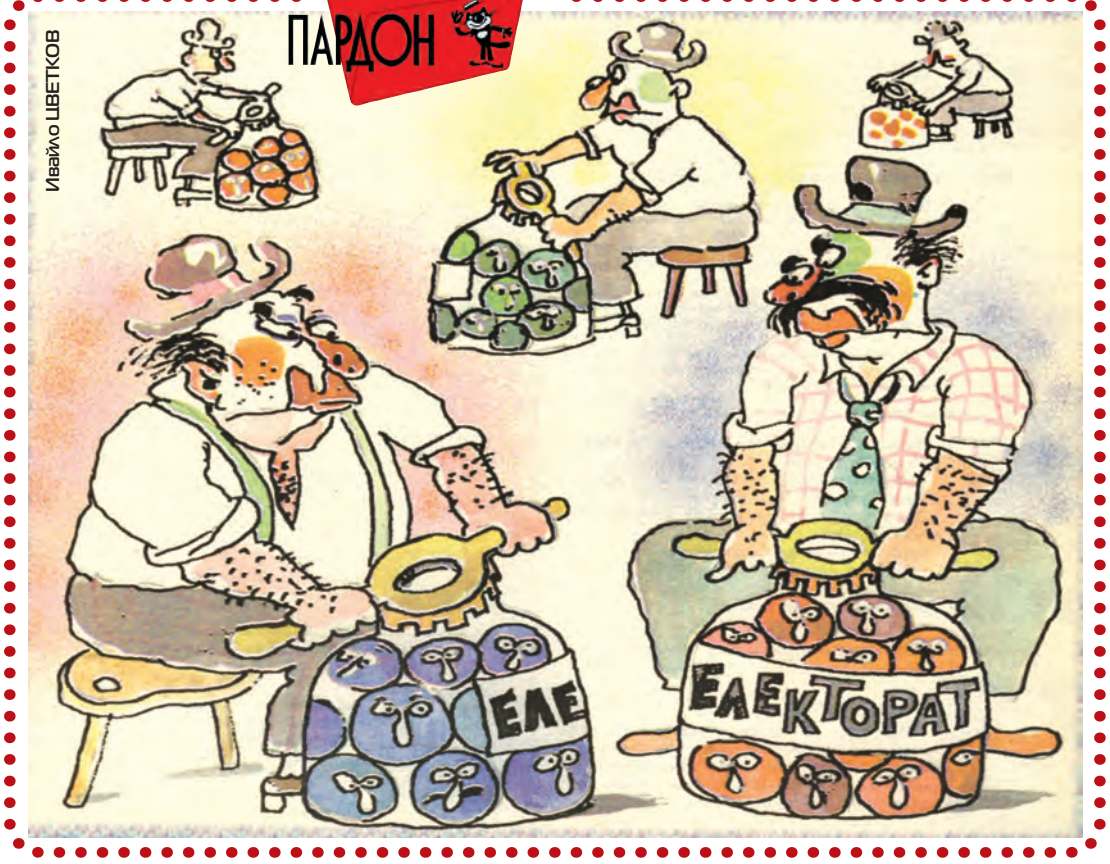
БЮДЖЕТ

Йонко БОНОВ

Парламентът ни спешно
решение трябва да взема,
ако не иска да пише жалейка -
за болната наша здравна система
да се отпуснат пари за линейка!

ГАЛЕРИЯ ПАРДОН

Иванко ЦВЕТКОВ

Виц Вариете

Развит капитализъм:

– Скъпи, знаеш ли колко остават до Нова година?

– Знам. Има-няма сто и петдесет лева...

☺

Чудна страна е Америка:

Ето, след два месеца за първи път милиардер ще се нанесе в жилище, току-що освободено от семейство чернокожи...

☺

Ново от маникюристката:

Нокти с подходяща дължина и форма за търкане на талончета от националната лотария.

☺

Признание на бивш министър:

Ще се откажа от политиката, такава мръсна работа. И ще се върна към детската си мечта - Да стана гинеколог!

В чудния свят на семейните:

До брака дори не подозирах, че можеш да поставиш кутията с мляко в хладилника неправилно.

☺

Опитен гражданин предупреждава:

Преди да ловите снежинки с уста, се уверете, че птиците наистина са отлетели на юг.

☺

Един стар търговец евреин завел за първи път сина си в магазина.

Вечерта жена му го пита:

– Е, как мина днес?

– Добре, но има още какво да се желае.

– Не може да смята?

– В сметките е перфектен.

– Груб е с клиентите?

– Не, държи се вежливо.

– Тогава какво?

– Плаче, като връща ресто.

☺

Тя (през сълзи):

- Никога не ти е пукало за мене! Дори не те интересува защо плача! Искаш ли да ти кажа?

Той:

- Недей, нямам толкова пари!

☺

Зимна приказка:

Сутринта започнах бодро и енергично да прибирам прането от терасата.

Счупих си едни дънки, два сутиена и един чорапогащник и накрая се отказах... Обаче една хавлия ми падна на краката и сега ви пиша от ортопедията...

☺

Синът на мутра се обръща тъжно към баща си:

- Тате, свършило ми е уискито, дай пари да си купя!

Бащата го изгледал строго и отвръща:

- Не давам! Знам го аз твоето уиски, пак книги ще си купиш!

☺

Католик, протестант, мюсюлманин и евреин след обилен съвместен обяд започнали спор, кой е най-богат. Католикът:

- Имам толкова пари, че мога да купя "Сити банк".

Протестантът:

- Толкова съм богат, че мога да купя "Дженерал мотърс".

Мюсюлманинът:

- Смятам скоро да купя "Майкрософт".

След това всички се обръщат към евреина. Той бавно разбърква кафето си, поставя лъжичката на масата, поглежда останалите и небрежно казва:

- Да, ама аз нищо не продавам.

☺

Драма:

Гаджето ми е много добро на криеница - още не мога да го намеря...

☺

Никулденски открития:

Купиш си по думите на продавача "Съвсем прясно замразена е, онзи ден е уловена!" риба от магазина. Прибираш се, започваш да я размразяваш и виждаш в очите й немия въпрос:

- Човече, коя година сме сега?

☺

Българска демокрация:

- Кое ще бъде следващото обещание на Бареков към избирателите?

- Осеммесечна бременност за всички жени!

☺

Тъща към зетя:

- Яж, яж, вземи си и седемнайсто кюфте - не ги броя!

☺

Лекарят:

- За вашите стомашни болки трябва да се вземат ефикасни мерки.

- Разбрах, докторе, ще й забраня да готви.

☺

– Става все по-тежко! - въздъхна Роза...

И слезе от кантара.

☺

- Айде сега, нека осмокласникът Гунчев да обясни тук пред целия педагогически съвет, защо откраднa скелета от кабинета по анатомия и го е чупил и сложил в казана със супата в училищната столова?

- Господин директор, исках супата да стане по-блажна!

- Не отричам, че супата стана вкусна, но погледни главния готвач! Още заеква и косата му побеля!

☺

Открития стават всеки ден:

– Знаеш ли, че пияните хора са по-щедри от трезвите?

– Кой ти каза?

– Един полицай...

☺

Мъж нахълтва разярен в кухнята. Крещи на жена си:

- Всичко разбрах. Ти ми изневеряваш!

- Не е вярно – отговорила жената.

- Вярно е! Изневеряваш ми с някакъв водопроводчик.

- Е това пък... въобще не е вярно!

☺

Носталгия:

Навремето си спомням, че имаше навсякъде банички и кифли с мармалад... А сега навсякъде има тутманици и кифли със силикон...

☺

Когато бях на петнадесет години, една врачка предсказа, че ще харча всичките си пари по жени. Сега имам жена и три дъщери. Всичките ми пари отиват там. На петнадесет мислех друго!

☺

Открития стават всеки ден:

И не знам как е при оргазмите, ама гледам, че поне 80% от хората са симулирали еволюция.

☺

Баща съветва сина си преди сватбата:

- Два съвета от мен. На всяка цена вкарай клауза в брачния договор, че два пъти в седмицата сам, без жена си, ще прекарваш няколко часа в компанията на приятелите си.

- А вторият съвет?

- Никога не прекарвай тези дни в мъжката компания!

☺

Автошеги:

Сняг се сипе на парцали, дизелът пак не ще да пали...

☺

Предупреждение:

Ако ще променяте света - направете го, преди да се ожените, после няма да можете и канала по телевизията да смените!

☺

Знаете ли, че:

В младостта скърца само кревата. С годините започва и жената.

☺

Статистика:

45 процента от жените намират задника си за дебеличък. 45 процента от жените намират задника си за кльощав. Само десет процента си го харесват и не съжаляват, че са се омъжили за него.

☺

Знаете ли, че:

Нищо не разхубавява жената повече от скреж по мустаците през зимата!

☺

Спортен живот:

Съжалявам, че записах дъщеря ми да тренира бокс. От десет молби да подреди стаята си – седем завършиха с нокаут, а в три ме би по точки...

☺

Девойката:

- Скъпи, ще се срещнем в седем на нашето място. И ако някой от нас закъснее...

Младежът:

- То аз ще почакам...

☺

- Докторе, как е съпругът ми?

- Ами как да е, умря. Ще дарите ли някой орган?

- Какъв орган бе, докторе? Той свиреше на валдхордна.

☺

Съобщение по уредбата в мола:

- Внимание... Собственикът на червеното "Ферари", паркирано на улицата до багера, веднага да си купи валидол...

☺

Модерни времена:

Ако снегът беше кокаин, Константин щеше да е снегорин!

☺

Ако спра да пия, откъде моите приятели ще разберат в два часа през нощта, че ги обичам, ценя и уважавам?

☺

Модерни времена:

Гледам през прозореца - вали сняг. Влизам във фейсбук - вярно било!

☺

- Ало, "Софийска вода" ли е?

- Да, какво обичате?

- От чешмата ми тече вода!

- А... вие какво очаквахте?

- Ами, като гледам сметката, дето сте ми пратили, очаквах да е поне Хайнекен...

☺

Открития стават всеки ден:

Ако футболът е нормален, значи е европейски. Когато е български, поправилно е да го наричате спортно ходене с кръгла топка...

☺

В чудния свят на семейните:

- Сара, вие за осми път се върнахте при своя съпруг?

- Не мога да го разбера този идиот. Всеки път, когато го напусна, у него се появяват пари...

☺

Имам проблем със съня и бях при психолог. Посъветва ме да оставям ядовете си навън. Недообмислен и неизпълним съвет. Жена ми абсолютно не е съгласна да спи на стълбищната площадка.

☺

Из нета:

- Ако е вярно, че средно човек прави осемдесет и девет пъти секс в годината, значи ме очаква много интересен декември със секс по три пъти на ден!

☺

В банката нахълтва маскиран мъж и насочва пистолет към касиера. Ония, примрял от страх, пита:

- Вие истински гангстер ли сте или съпругът на Мимето?

☺

Индиец сваля индийка:

- Навита ли си да отидем у нас, да ти попея и да правим неприлични неща?

- Мии... Не!

- Ааа, навита си, навита си! Гледам, че червената точка на челото ти стана зелена...

☺

И тогава Бог погледна какво е сътворил и си каза:

- Бе май попрекалих с идиотите, ама не ми се почва отначало...

☺

Модерни времена:

Аз съм първа класа беден. Това означава, че имам смартфон и лаптоп, с които мога да вляза онлайн в банковата си сметка и да видя, че нямам пари.

☺

Кирето си купил нови мебели. Докарали ги пред блока и той започнал да ги вкарва в апартамента. Вкарал всичко и останал един диван. Киро дърпа дивана през вратата, но той заседнал по средата. Дърпал - дърпал, не става. В това време по стълбите слиза съседът Пешо.

- Пеше, я помогни тука с диванчето, бе! - провикнал се отвътре Кире.

Започват двамата да се мъчат и така около три часа. В крайна сметка резултатът е никакъв.

- Оф, остави Пеше, явно тоя диван няма да можем да го вкараме никога!

- Ама ти да го вкараш ли искаш, бе...

☺

ЕВРОКЛАСИЦИ

Роналдо ДИАС -ИСПАНИЯ

Виц Вариете

ПЕГАС®

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 10 ДЕКЕМВРИ 2016, БРОЙ 282

От редактора

Демагогия

Боян БОЙЧЕВ

Преди дни излезе поредното шокиращо изследване, което обаче не бе изненада за мен като учител. Оказва се, че около 40% от българските ученици са функционално неграмотни, а страната ни е на 45 място от 72 страни.

Функционалната грамотност измерва възможностите на учениците за разбиране на материала, за неговото анализиране, за логично изразяване на идеите, както и за справяне с приложни задачи на база на наученото. С други думи, нашите деца не само са неграмотни, но и не разбират материала, нито могат да прилагат наученото.

А сега де? Отново учителите виновни... Защото така е най-удобно.

Факт е, че България преди прословутия 10 ноември 1989 година имаше една от най-добрите образователни системи в Европа и на практика всички българи бяха грамотни.

Образователната система се оказа и една от най-консервативните и дълго време се съпротивляваше на разрухата през последния четвърт век. Непрекъснатите реформи, които се променяха при всяко ново правителство, постепенно разклатиха нейните основи, започнаха да я рушат, но не дадоха нищо като качество. И няма как да стане. Днес никой няма интерес масата от хората да бъдат добре образовани, знаещи и можещи. Защото тогава те стават сила. Работи се за създаване на малък послушен елит, който да ръководи страната, малко по-широка средна класа - специалисти, които да работят в западните фирми у нас, и широка маса от неграмотни, за които животът е чалга без край. За несъгласните - Терминал 2.

Учениците от горните класове днес не искат да учат, защото не виждат смисъл. А и няма механизъм, който да ги накара да го правят. Те не се притесняват, че ще бъдат неграмотни. Да не говорим, че не искат да четат книги и не познават нито българската, нито световната литература. Такова е положението и при останалите предмети - за какво са ми, нали има "гугъл"?

А решението е много просто. Вместо да се "усвояват" пари за безумни реформи, поискани от ЕС, от които децата ни стават все по-неграмотни, просто трябваше да се запази образователната система, като се модернизира - с нови технологии, с подобряване на материалната база.

Но най-важното е държавата да поиска да има образовани хора. За да се случи това, трябва да има работеща икономика, която да се нуждае от съответните квалифицирани кадри. Както и да има изискване без съответната образователна степен да не заемаш съответната длъжност. И колкото по-високо е образованието ти, толкова по-висока заплата да получаваш.

Останалото е демагогия.

ИЗЛОЖБА

Скулптура на Косьо Минчев в „Райко Алексиев“

Творби на Косьо Минчев показва до 23 декември столичната галерия "Райко Алексиев" на ул. "Раковски" 125.

"Скулптурната изложба на Косьо Минчев е наречена "Coarse", което на английски ще рече: груб, недодялан, необработен, суров, грапав, неизгладен, нерафиниран, неучтив, вулгарен, дори неприличен. Вероятно авторът не е превел заглавието единствено по причина, че не е успял да намери точен еквивалент на това, което иска да сподели с публиката. Но очевидно е, че тази изложба не е нито недодялана, а още по-малко е вулгарна. Трябва наистина да бъдем радикални буквалисти, за да се хванем на тази привидна авторска "неучтивост". Със сигурност обаче тук става въпрос за рафиниран начин на мислене, който не е случаен и тази скулптура може и да изглежда груба, но над нейната повърхност неизбежно се появява въпросът защо това е така.

Този въпрос е свързан с личностното развитие на автора, чието име за много хора вече може да е чиста загадка. Основната причина е, че от двадесет години той живее в Ню Йорк и вероятно пак от толкова не прави изложби в София. През 90-те години Косьо Минчев беше един от най-видимите и дори скандални автори, свързани с дейността на групата XXL," пише Свилен Стефанов, откъс.

ТЕАТЪР

Владимир Карамазов е специален гост в „Пътят към Афродита“

С оригинално хрумване една от най-харизматичните актриси от сцената на Народния театър - Бойка Велкова, призовава зрителите да си подарят вълшебно и незабравимо посещение на театър. Всички гости на представлението "Пътят към Афродита", което се играе на 15 декември и 28 януари от 19.30 ч. на Сцена на IV етаж в Народния театър "Иван Вазов", ще бъдат изненадани с подарък - разделители за книга, изработени специално за спектакъла.

"Подарявайте си вълшебства всеки ден, не само на Коледа, подарете си театър например", е посланието на кампанията, с която Бойка Велкова кани всички да превръщат повече свои вечери в духовни празници, и която тя иска да превърне в традиция.

Специален гост в "Пътят към Афродита" на 15 декември ще бъде виртуозният Теодосий Спасов, а на 28 януари - Владимир Карамазов, който в момента играе в премиерния спектакъл на Народния театър "Богът на касапницата" заедно с Юлиан Вергов, Александра Василева и Радена Вълканова.

КОНЦЕРТ

Импровизации с ноти и бои. Джаз за деца

Венцислав Благоев

Сцената на "City Mark Art Center" днес ще разбуди коледния дух. За целта сме се запасили с най-различни чуждоземни празнични песни, любими джазови и детски мелодии. Всички снежни човеци, елхи и джуджета ще бъдат радостно възпети от музикантите на Венци Благоев Джазтет и издокарани в пъстри цветове под вещата ръка на художника Теодор Лихо - специален гост на съботния ни концерт, съобщават организаторите.

Публиката ще чуе Павлета Семова - вокал, Атанас Миладинов - пиано, Димитър Карамфилов - контрабас, Стоил Иванов - барабани, Невена Григорова - перкусии, перо и вокал, Венцислав Благоев - тромпет и водещ. Входът за деца е 5 лв., за възрастни - 7 лв. По традиция сцената е отворена за малки и големи импровизатори и техните големи таланти.

ПРИЗНАНИЕ

Млада художничка взе наградата „Търнър“

Престижната награда "Търнър" за 2016 г. бе връчена на Хелън Мартън за скулптурите ѝ, създадени с необичайни материали, като рибена кожа и кубчета тебешир, използвани при игра на билярд, съобщават световните медии.

31-годишната художничка получи наградата си на церемония в галерия "Тейт Британ" в Лондон. Хелън Мартън сподели, че ще подели паричната премия от 25 хиляди паунда с останалите номинирани автори за приза. Това е второто голямо отличие за Мартън само в рамките на месец, след като тя спечели и "Хепсуърт". Хелън Мартън е родена в Чешир, Англия.

Тя бе номинирана за представянето си на Биеналето във Венеция и в "Грийн нафтали" в Ню Йорк. Художничката създава необичайни колажи, използвайки различни художествени техники. Наградата "Търнър" е създадена през 1984 г. и се присъжда на художници под 50 г., които живеят, работят или са родени във Великобритания.

Поезия

Нови стихотворения от Лина Борджиева

Познание-любов

Повикай ме със знака на нощта -
да сътворим от тъмното различен
свещен и светъл свят. Денят
да се изпълни после със Обичане.
Повикай ме сега! В откъснат плод
мен сътвори - докосване до Рая!
Аз бих дарила целия Живот,
безсмъртната Любов за да позная.

Мисли за мен като любов

Мисли за мен като любов.
Сърцето ми те приютява
в един красив копнеж, готов
да слее двама ни.
Прощавам
безумно младия ти зов
да ме обичаш.
Непременно
за Огъня ли си готов?
Нима желаеш да си в пленно
свещенодействие - игра
на светлини...
В какво горене
изгаря твоята душа,
докоснала за кратко мене?

В космическия кръговрат
улавям пламналия зов,
на порива ти нежно млад:
“Мисли за мен като любов!”

Любов ли е

Аз нощ и ден се молих, Господи,
душа от огън да смиря.
А ти изпрати ми апостола
на болката и любовта.
В мен думите му се забиват -
стрели горящи на страстта.
О, думи на любов немилвана,
не мога да ви приютя!
А вярата - в нощта изпратена -
се връща като сноп игли
в съня ми.
Аз не съм и чакала
това: “Обичам те - прости!”
И във всемирното мълчание
отеква моят вик сега:
“Любов ли е това страдание?”
И днес ти, Боже, замълча.

Кой вятър

Кой вятър те довя до моя
заключен Храм на Любовта?
И чух как глас ми каза:

***ЛИНА БОРДЖИЕВА** е родена в Ловеч, в момента живее в Троян. Завършила е българска филология в Шуменския университет “Епископ Константин Преславски”, философия в Софийския университет “Свети Климент Охридски” (със златна значка) и спортна психология в НСА “Васил Левски” - София. Преподавател е по български език и литература и по психология и философия в Националната гимназия по приложни изкуства “Проф. Венко Колев” - Троян.*

От 16-годишна печата свои стихове в българския национален печат, както и в регионални издания. Има публикации и в чужбина. Печелила е национални и международни награди за лирика. Изявява се още в областта на литературната критика, публицистиката, есеистиката и научната сфера със статии по различни хуманитарни въпроси.

Издала е книгите: “Прекроена действителност”, “Светът ми е мълчание”, “Над земните неща”, “До началото на Времето”, “Библейски откроения”, “Храм на пламъка”, “Затишия”, “Мисли за мен като Любов”.

Член е на Съюза на българските писатели.

Твоят
фрагмент от святата душа
завърна се. Бъди щастлива
във Цялостта! Сега лети -
у теб е Храмът, ти го носиш.
Красиво е - Любов си ти!”
И аз разпънах съвестта си,
градена с мир през дълги дни
из храмове, иконостаси.
Смирен, денят ми се стопи.
И шеметно нощта захлопа
върху ранената врата
на мисълта ми - Пенелопа...
Кажи кой вятър те довя?

Магично случване

Животът е магично случване
на две Души в Безкрайността.
Докосват се -
и в миг: избухване
ранява страстно гордостта.
И се раздира Тишината
от смелия отронен зов -
Желанието.
По-нататък
искри вселената Любов.

Осъзнаване

Мислех, че когато си отидеш
аз ще се стопя от самота -
тръпнеща, ще се превърна в мида,
в музика, в картина от листа...
Днес стоя си тук,
а часовете
влачат бавно хода си напред.
Пътищата - целите във пепел -
не усещам стъпки на човек.
Аз стоя.
Животът съществува
светлосин и златен, и красив...
Сложен е и труден,
ала хубав,
ако Ти в света оставаш ЖИВ.

Очи

И продължавам да пия Любов,
във ресниците скрита,
вплетена нежно в очите.
Тя отронва се тихичко,
пада
леко в мене
и - капка по капка -
напоява Душата ми.
Самотата -
на пръсти застанала -
чака
да събере светлина от очите ти -
пир до другата среща
във Безкрайното Вечно,
когато се сливат Душите...
И продължавам да пия Любов.

Нежен сън

Ще се разтворя в ръцете ти нежни,
ще изтека като капка
във потока на твоите думи безбрежни...
Невероятна и сладка,
в миг нощта ще покрие очите ни
с романтичност бездънна.
И - изгубена в мрака на твоите устни -
ще шептя:
“Ах, дано да не сънме!”
Вътре в нас Красотата ще пее
стих - симфония малка.
Аз - безсънна -
сънувам-живея:
нежен сън на Русалка.

Осъдени

Осъдени сме на Любов -
за Вечността.
И тя ни прави да се стичаме, когато
вали студеният часовник на Живота
и сипе бавно върху нас тъгата си.
Душите се намират
и избират
да бъдат
истински
и вечни,
и единни
завинаги...
Да стигнат Боговете,
създали нас - да бродим по Земята
и дълго,
много дълго да се викаме...
До истинския час
на Съвършенство!

Критика

Парещи интимни ритми

Продрум ДИМОВ

Такова усещане предизвикват неизбежно у читателите стиховете на Лина Борджиева, заселени в най-новата й поетична книга “Мисли за мен като любов”, предложена съвсем наскоро от известното столично издателство “Българска книжница”. Тази наша авторка с безспорното си дарование беше забелязана в литературните ни среди още с появата през 1994 г. на първата й стихосбирка “Прекроена действителност”. Радушният прием на дебютната й творба извика на живот заложения в нея литературен творец и през следващите двайсетина години се нареди сред младата ни поетическа генерация с поредица от впечатляващи издания в мерена реч: “Светът ми е мълчание” (2001), “Над земните неща” (2004), “До началото на времето” (2008), “Библейски откровения” (2011), “Храм на пламъка” (2013) и “Затишия” (2014).

В тези свои заглавия Лина Борджиева се откроява като човек с неспокоен и постоянно търсещ творчески дух. Непрестанно шества из лабиринта на напористия си вътрешен душевен свят, разсъждавайки върху смисъла и съдържанието на човешкото съществуване. Изключително чувствителна в своите преживявания и душевността на най-близките хора около себе си, извежда категорично на преден план ролята и мястото на любовта - водещо чувство в житейския ни път.

Това най-велико и човешко чувство властва респектиращо, ври и кипи неудържимо и в последната й засега поетична книга “Мисли за мен като любов”. Стихосбирката й се състои от три основни цикъла: “Магично случване”, “Мигновение” и “Митологично”, които съществено не се разграничават в тематично-емоционален аспект. Те просто се преливат в един горещ поток от силни интимни преживявания, разкривайки цялостния драматичен облик на лиричната героиня.

Горещият полъх на един неукротим, вулканичен интимен изблик ни залива като лава още със стихотворението й “Мисли за мен като любов”, станало кръстник на произведението й. Тази начална творба от първия цикъл “Магично случване” ни подсказва недвусмислено, че ни предстои да се потопим в един трудно обуздаем кипеж от горещи лирични изповеди, наситени с много обич, болезнена ревност, спонтанни съмнения, страдание, но и с неистов стремеж да се манифестира безгранична преданост и взаимност към любимия човек. Във всяко следващо стихотворение градусите на голямото вътрешно напрежение неимоверно се покачват и чувствата придобиват все по-динамичен характер. Лиричната героиня изживява върховните си сюблимни, макар и мимолетни, извисявания чрез полета на любовта, която окриля вярата и възражда духа, жадуващ за ласка, нежност, всеотдайна топлина.

С всеки стих Лина Борджиева доверчиво разголва душата си пред читателите, като най-чистосърдечно ни внушава могъщата магическа сила на голямата взаимност в интимните преживявания, които рушат оковите на самотата, разкрепостяват, облагородяват, лекуват и спасяват. Такава покоряваща сила и неотразимо въздействие ни обзема в почти всички творби - “Зона Любов”, “Магично случване”, “Дъга” и др.

Подобен емоционално-тематичен свят битува не по-малко впечатляващо и в другите два цикъла на изданието. За известна незначителна отлика авторката ни напомня само в третия цикъл “Митологично”, където съвсем съзнателно ни препраща към митичните образи на Орфей и Евридика. Но в случая и тяхното неизненадващо присъствие е подчинено на обожателното преклонение пред всепобеждаващия огън на любовта - незаменим генератор на вдъхновение, красота, романтика и величие.

Стиховете на Лина Борджиева не ни шокират с някаква самоцелна и ненужна художествено-естетическа натруфеност или пък красяща абстрактност, за да се демонстрира показна висока литературна ерудиция. За сметка на това обаче поезията ни покорява с неподкупната си искреност, чистота, дълбока човечност и въздействие. Това са горещи лирични изблици, които изригват като гейзери от огнената гръд на клокочещия интимен свят.

И може би това ни дава достатъчно основания да наредим авторката сред най-силно въздействащите ни поети в областта на интимната лирика.

Пластическите прозрения на Свилен Блажев

Иван ГРАНИТСКИ

Свилен Блажев е удивително явление в съвременната българска пластическа култура. Още първите му изложби (в началото на 80-те години на миналия век) категорично показаха, че става дума за появата на мощен и органичен талант, който заедно с други физиономични творци като Милко Божков и Андрей Даниел, Греди Асса и Едмон Демирджиян, Стоян Цанев и Вихрони Попнеделев, Георги Трифонов и Захари Каменов, ще извършат естетико-художествени пробиви и ще определят отечествените, модерните пластически търсения.

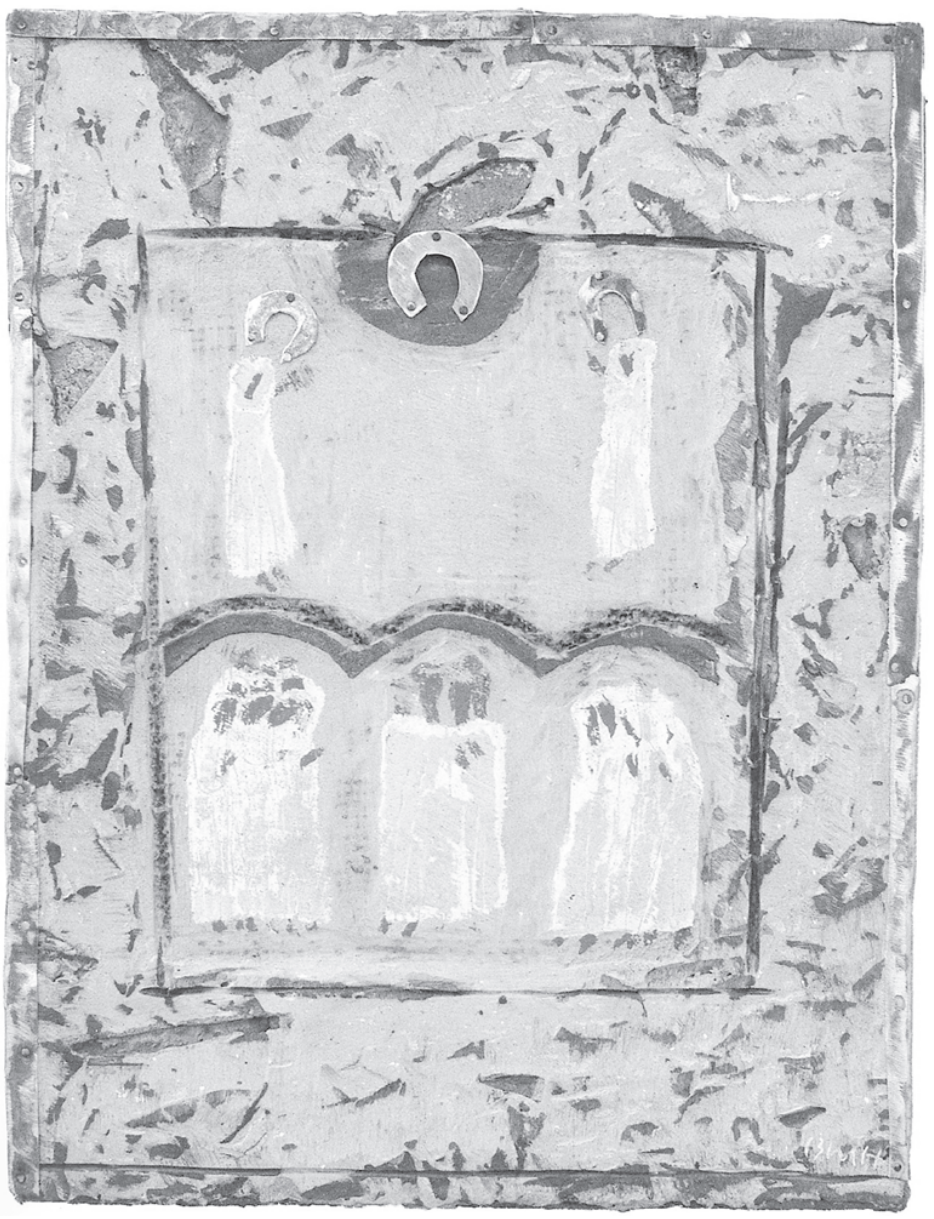
Свилен Блажев завладя публиката и художествената критика с ранния си цикъл "Бъдници". Толкова ярко и властно присъстваше богатството и многопластовостта на българската традиционна култура в тези творби - авторът сякаш в някакъв свещен трепет и хипнотично преклонение съзерцаваше бъдника - обредния хляб, украсен с християнски символи. Връщането към изворите на родовата памет, към кореният, към стародавното и патриархалното, придаваше изключително очарование в творбите на младия художник и му позволяваше, съзерцавайки посланията на други исторически епохи, да създаде модерна пластическа проекция.

Ружа Маринска проницателно отбелязва първопроходческия характер на "Бъдниците" на Свилен Блажев: "Той ги включва в геометриката на една мрежа, почувствал нейната магия - в българските черги и престилки фигуралното най-често е пресовано в триъгълници, квадрати и ивици. Може би затова навремето "Бъдниците" на Свилен Блажев така ни шокираха. Живописта ни не познаваше подобен екстракт от фолклорната традиция. Низ от багрени вариации, в които като в песните ни се редуват радост и печал, звън и стон."

Артистичното прозрение на този художник го води до архетипното усещане за посланията на митологията. Затова съвсем естествено след "Бъдниците" Свилен Блажев се насочи към експерименти с големоформатни платна, вдъхновени от средновековната икона и стенопис. Него го вълнуват хилядолетните послания, кодирани в човешката памет от времената на езичеството и ранното християнство. В специална серия "Разпятия" той се интересува от върховната саможертва, от скритата енергия на скръбта, от посвещението, от тайнството на бдението. Тук има нещо от византийската есхатология, от мистицизма на ранните християни, от епохата на иконоборството, когато е забранено да се изобразява ликът на Бога, и когато се извършва деперсонификация на светите образи и сакрафализация на колективното посвещение.

Поразителна е пределната изчистеност на линията. Играта с чистата форма и вариациите помагат на художника да отиде отвъд видимото, да изследва скритата фактура на подсъзнателните експлозии, припомнянето на минали същности, съществуването наяве. Неслучайно авторът избира за тези разпятия смесена техника върху дърво. Силуетите на светците стоят като изрязани от просто зебло с почти незабележими ореоли. Силуети, чиито лица са едва-едва маркирани с по една керемиденочервена маска на четката, прегърбени и извисени в своето страдание. Дори разпънатият Христос или е само маркиран като разпятие, или е неуловима сянка върху разпятието. Философията на художника стъпва върху убеждението, че индивидуалната същност, конкретната личност се разтваря в подвига, саможертвата, в отказа от всичко земно и материално, за да се постигне духовното възкресение. Също така не е случайно, че художникът използва различни материали в своите картини, вгражда метални фрагменти, тухла, дърво, слама, тоест онова, което говори за телесното, за грубо материалното и което е в драматичен контраст с извисяването на духа и сублимирането му в Абсолюта.

Проницателната критика забеляза, че още ранните творби на Свилен Блажев притежават особен ритъм. Сякаш авторът разгръща своеобразни музикално-пластически вариации и импровизации. В "Бъдниците" пулсациите на фактурата се изразяваха в недоизказаност, завоалираност, приглушени внушения - сякаш ехо от далечни исторически епохи и танц на блуждаещи сенки. Образът на българската черга се появяваше като фундаментална метафора, побрала в себе си посланията и знаците на народните обичаи, обреди, поверия. Тук господстваше съвсем естествено топлата гама - като в калейдоскоп се мярваха угари, стърнища и в цветовата гама преобладаваше кафяво, оранж, бежово, защото трябваше да се покаже от всички страни величавият образ на хляба, жаравата на жетвата, но и духовната жарава. Над пепелищата на историята като че ли се реееше червената птица на надеждата, а образът на Мадоната невидимо бдеше над разпятията, образите на Свети Димитър, Свети Георги, Свети 40 мъченици, Свети Никола, Архангел Михаил, Свети Константин и Елена.

Свилен Блажев неотклонно разгръщаше през годините таланта си на художник интуитивист и все повече задълбочаваше перспективата на своите хроматични вариации, съчетана с геометрична игра на фантазията. Така се появиха няколко впечатляващи други поредици и серии - квадрати, кръгове, триъгълници, диагонали, вертикали. Без да е подвластен на магическото притегляне на знаменитите квадрати на Кандински, Свилен Блажев търсеше в тези серии едновременно знаковата игра както на багрите, така и на формите. И ние виждаме, че той постигна удивителна хармония на форма и цвят, подчинена на извличането на скритите знаци на такива понятия като свобода, волност, ярост, енергия, съзерцание, напрежение, очакване, предчувствие и т.н. Сложните многопластови послания, въплътени в квадратите, кръговете и триъгълниците, имат дълбокосъдържателни основания - те са своеобразни кантати, сюити или ноктюрни, зад които прозират не само трепетите на мислещото и съмняващото се съзнание, но и пулсациите на безсмъртната човешка душа, която единствена познава силата на молитвата, любовта, милосърдието, саможертвата.

Квадратите и кръговете, сякаш са прозорци към други светове. Кафява бездна наднича зад топъл жълтоохрен перваз. Нежен зелен пейзаж е приютен в гълъбовосивото небе на бляновете и съновиденията. Други квадрати напомнят с цветовата си разкрепостеност на въображението на безименните народни майстори на шевици. Цяла палитра грее от сукманите и елечетата на българките, багрената магия се съчетава с геометричната изчистеност и хармоничност между зелено и синьо, сиво и кафяво, жълто и златна охра, червено и черно. Някои квадрати са едновременно и кръг, който символизира слънцето, рождението, топлата приютяваща утроба и т.н.; както и кръст, разпятие, емблематизиращо смъртта и възкресението. Трети сякаш са вгледани в изкусителната паст на Нищото.

Свилен Блажев иска да види общото в единичното, националното в общочовешкото, материалното в духовното, затова неговите картини са прозорци не само към магията на Естеството, но и към загадките на Познанието. Всъщност, всяка следваща творба или изложба на този художник са стъпки към основната задача пред мислещия човек - Познай себе си!

Малко известно

Среднощен разговор

Непубликуван досега спомен на Младен Исаев за Никола Вапцаров

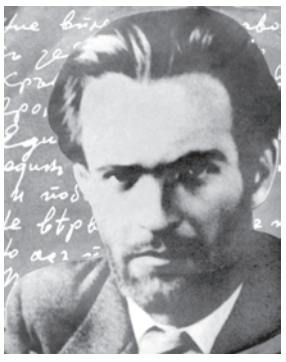
Владимир ГОЛЕВ

Първото стихотворение от Младен Исаев, което прочетох, този до неотдавна наш съвременник, беше "Свиждане" с такъв запомнящ се финал:

Пак щракна ключ - излязоха си тримата:
слънцето, стражарят и детето.
Само върху челото ми още има
мъничка сълза - като звездица светла.

Беше отглас на едно сурово време, погълнало такива поети като Димчо Дебелянов, Гео Милев, Никола Вапцаров, Христо Ясенов, заради което не случайно България бе назована "Страна на загиналите поети". Младен Исаев, след много теглила и прокуждане извън страната, завърнал се, бе станал наш известен поет, автор на цяла поредица от книги. Той нерядко събираше около себе си млади автори, водеше с тях разговори за литература, запознаваше ги с други представители на творческата интелигенция.

След като мнозина от младите поети и писатели бяха приети за членове на Съюза на писателите, Младен не преставаше да полага грижи за тях. Често можеше да се види как групи млади творци го заобикаляха и слушаха напътстващите му слова: "Равнявайте се не толкова помежду си, а с големите автори, останали в нашата и световната класика. Не ги четете като обикновени читатели, а анализирайте написаното от тях. Запознайте се детайлно с Пушкин, Лермонтов, Есенин и Маяковски." Даваше пример с отделни техни творби. Организираха се събрания специално за младите поети и писатели. Запомнил съм едно от тях, където говориха Никола Фурнаджиев и Младен Исаев. Фурнаджиев разказа за своя път в литературата и особено за работата си като редактор в издателство "Български писател", където вече бяха издали първите си книги много млади автори. Младен Исаев говори за своя творчески път и огромното значение на писателския труд. Каза, че в музея на Пушкин в Петроград е запазена страница от

ръкописа на големия поет, на която той разказва как, като те обхване вдъхновението, започваш да пишеш, редят се леко стих след стих и става песен. Дали е толкова леко и приятно се вижда от това, че Пушкин е направил 16 варианта на този куплет, докато стигне желаното. Не се е доверявал на божията дарба, а е загубил навярно часове, докато направи тези варианти. "Не отминавайте само с бързо прочитане на харесало ви стихотворение! Анализирайте го дума по дума, ред по ред да откриете какво ви е харесало, какви слова е употребил творецът."

Тези основни правила за работа в изкуството, като че ли ги знаехме, но с охота ги попивахме, казани от такъв вече утвърден поет като Младен Исаев. "И поезията - казваше той - има, така да се каже, свой занаят, който трябва да се усвои. Я вижте до какъв брилянтен стих са стигнали Дебелянов, Лилиев, Багряна или ненадминатите Яворов, Смирненски, Траянов, Вапцаров.

Веднъж, докато чакахме ред да ни повикат на запис в радио София и се разхождахме по "Драган Цанков", Младен рече: "Не дооцениха нашите критици такъв поет като Ламар. Какви стихове има в "Запад-Изток"! Ще ми се да поговоря за разнообразието в нашата поезия. Помисли си за Багряна, от една страна, и Магда Петканова, от друга, за Яворов и Славейковците, за Гео Милев, този европеец по характер..."

Много и различни оценки за наши поети правеше Исаев, но най-ме порази разказа му за Никола Вапцаров, с когото били в една килия по време на следствието. Отивахме на някакво литературно четене, Младен вървеше приведен, без настроение. По едно време се сепна и ме загледа с топъл поглед. "Имам в главата си сюжет за пиеса. Не съм опитвал да се набърквам в драматургията, но ти можеш..." И ми разказа за Вапцаров. Дори не спомена как сам е бил изтезаван и какво е преживял в ония страшни дни. "В последната нощ, преди да ни изведат за съда, седяхме с него в килията и по едно време дойде стражар и изведе Кольо. Не знаех къде го заведе. Цяла нощ го чаках. Ужасна нощ! Какво ли не премислих! Доведоха го на разсъмване. Беше страшно възбуден, но не унил. "Представяш ли си? - рече. - Извика ме Гешев. В кабинета си. Ръкува се с мен. На масичката имаше кафе, шоколадови бонбони, цигари. "Ти - казва разбираш, че следствието приключи. Ще ви предадем на съда и той ще реши съдбата ви. Не очаквам друго, освен разстрел. В тебе виждам освен поет, но и достоен противник. Ще ти направя едно предложение. Може да спасиш живота си. Подпиши декларация, че се отказваш от убежденията си, че съжаляваш за тях. Ако не друго, може да избегнеш разстрела." Разбира се, не приех да стана предател. Написал съм прощални стихове на близки и любими хора. Не мога да напусна приятелите си."

Именно за този среднощен разговор може да се напише пиеса. Аз пиеси не пиша!"

Много пъти мислих за тези думи на Младен Исаев. Дори в главата ми се въртеше заглавие на такава пиеса - "Среднощен разговор". Не я написах и затова, защото вече имаше такава или подобна пиеса от Петър Анастасов. Не исках да се повтарям с нея. На Исаев нищо не казах. Пък и той повече не се върна на тая тема. Виждах го много пъти умислен и тъжен. Не някаква малка тъга, а тежко, ненадмогвано страдание. Предполагам, че си е мислил все за ония момчета, които начело с Никола Вапцаров запяха преди разстрела "Тоз, който падне..." и така загинаха с песен на уста. Навярно си е мислил същото, когато е писал "Пожари", "Ведрина", "Тревожна планета" или "Звезда на мира". Едва ли някога щеше да изживее този страшен спомен.

Не го изживя. Не бях в София, когато научих, че получил инфаркт. Не беше издържало сърцето му след толкова тревоги, смъртни опасности и страдания...

В стаичката на поета

Владимир ГОЛЕВ

Певецът на морето и машините
от снимката невесел гледа света.
И няма оня див копнеж по Филипините,
музеят тъне в глуха самота.

Но самотата тука е привидна
и не към сън поетът ни зове.
Във тоя дом и стаичката свидна
кънтят прощални изстрели и стихове...

Меридиани

Петербургски етюди

Боян БОЙЧЕВ

Иванна Шмельова

Това име е избрала за своята нова изложба у нас талантливата млада художничка Иванна Шмельова. В експозицията са представени 33 графики, изобразяващи както историческата част на Санкт Петербург (Казанската и Исаакиевската катедрала, Дворцовия площад, Петерхоф, Адмиралтейството и др.), така и съвременни архитектурни съоръжения, като ансамбъла на банка "Санкт Петербург", жилищния комплекс "Домината". Художничката отдава предпочитание на монохромните рисунки, в които изразителността на линиите се постига чрез контраст на наситени тъмни линии върху бял фон, което прави рисунките ярки и феерични и в същото време фини като дантела. Графиките са изпълнени в смесена техника върху платно и в традиционната графична техника на рисуване с перо и туш.

Иванна Шмельова е родена през 1990 г. в Бишкек, Киргизстан. Завършила е Киргизско-руския славянски университет "Б.Елцин", факултет "Архитектура, дизайн и строителство". Младата художничка признава пристрастието си към пътешествията и архитектурата, която е основна тема в нейните творби. Носител е на Наградата на Съюза на дизайнерите в Россия за най-добра архитектурна графика и други награди.

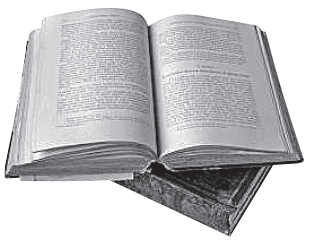

Това не е първата изложба на Иванна Шмельова у нас. През 2012 г. тя гостува с „Храмове и паметници на архитектурата в Украйна и България", а през февруари т.г. представи „Архитектурна мозайка" - шедьоври на архитектурата в различни градове на Русия, България и някои страни от ОНД.

Талантливата художничка не крие и своите симпатии към България. През ноември 2014 г. в Киргизския национален музей по изобразителни изкуства бе показана нейната изложба "Цветята на България", организирана със съдействието на обществото на българите в Киргизия "Възраждане" и представителството на ЮНЕСКО в Киргизстан. А през май 2015 г. в Астана в Националния музей на Казахстан за Деня на славянската писменост и култура бе открита изложбата ѝ "Страната България".

Изложбата "Петербургски етюди" на Иванна Шмельова може да видите до 15 декември в Мраморната зала на РКИЦ-София, ул."Шипка"34.

ПЕГАС Редактор Боян БОЙЧЕВ

Лавица

“МАРИОНЕТКА” от Ахмед Юмит издава “Колибри” в превод на Йорданка Бибина. Авторът пресъздава остри политически кризи и кървави сблъсъци, проследява сриването на медиите до нивото на сензационното и примитивно-зрелищното и изтъква ролята на онези, които влияят върху общественото мнение, на чувството им за отговорност и морал. Романът разкрива драматичните житейски истории на разследващия журналист Аднан и неговия доведен брат Доан, активист на националистическа групировка, превърнал се от идеалист в оръжие на убийства, насилие, терор. Посредством изкусно построена интрига и тънък психологизъм Ахмед Юмит рисува ярка картина на неподозирани аспекти от днешната турска реалност.

“ТАЕН СВИДЕТЕЛ” от Джон Гришам издава “Обсидиан” в превод на Надежда Розова. Лейси Столц е юрист в Комисията по съдийска етика във Флорида. Един ден там се обажда адвокат Грег Майърс и твърди, че има доказателства срещу “най-корумпирания съдия в историята на американското правораздаване”. Грег е лежал в затвора за измама и сега има само един клиент. Именно той от години следи съдия Клодия Макдоувър. Никой не подозира, че тя взема подкупи от мафията. Грег и неговият анонимен клиент искат да я разобличат. Адвокатът се обръща към комисията. Разследването е възложено на Лейси, която веднага разбира, че то може да стане опасно.

“ЯГОДОВАТА ФЕЯ ЯГОДКА. Весел жабешки концерт и други истории” от Щефани Дале издава “Ентусиаст” в превод на Велислава Вълканова. Всяка от дванайсетте истории носи мъдрост и поука, а прекрасните рисунки изграждат у децата вкус към книгите и изкуството. Разказчетата са кратки, интересни и подходящи за приспиване. Новите приключения на добрата Ягодка потапят малчуганите в чуден свят на забавления, игри и вълшебства. Всеки нов ден в ягодовата градина е истинско приключение, а към пеперудката Бибо, хлебарката Еда, охлювчето Руди, мишлето Ирми и таралежчето Цети се присъединяват нови приятели, пълни с изненади и весели истории.

“ТИМИ ПРОВАЛА. Светът е полудял!” от Стефан Пастис издава “Сиела” в превод на Цветана Генчева. В четвъртия том от мемоарите си детектив Тими Провала е принуден да се отправи на ваканция в провинцията с майка си, полярната мечка Тотал, портиера Дейв и миришещата на мандарина Моли Москинс. Да, това е мръсна работа. Борба за власт. Изнудване. Съмнителни персонажи. Но бедите се настъпват по петите. Светът е полудял. Всички са яко загазили, когато вече не могат да различат добрите от лошите. Не след дълго Тими е човек, преследван от закона. Но въпреки изкусно заплетената интрига Тими Провала отново ще бъде победител.

Литературни срещи по житейския път

Симеон Хаджикосев възкресява докосванията си до големи автори като Елисавета Багряна, Витезслав Незвал, Валери Петров, Ангел Каралийчев

Докосванията си до писатели като Елисавета Багряна, Витезслав Незвал, Ангел Каралийчев и Валери Петров възкресява проф. д.ф.н Симеон Хаджикосев в книгата си “Докосвания”, издание на “Персей”. Авторът е един от най-значимите литературни критици и изследователи у нас, мемоарист и дългогодишен преподавател по история на античната и на западноевропейската литература в СУ “Св. Климент Охридски”. Той е автор на повече от трийсет книги, сред които фундаменталният многотомник “Западноевропейска литература”, “Романът - що е то?”, мемоарните “Записки на конформиста”, “Записки на вътрешния емигрант” и “Което е било и ще бъде”, три книги, реабилитиращи българския символизъм. “Известно е значението на думата докосване - лек допир до вещ, животно или човек. Мнозина възприемат понятието като еднозначно, но според мен то има и преносно значение. Докосвания, както назовах тази книга, са беглите срещи, краткотрайното общуване с хора по житейския ни път. Тези хора може да са били обикновени, но често те стават лица в литературата”, заявява авторът.

“В съзнанието ми се появи само наименованието “Докосване”. То ми дойде наум още миналото лято, когато вече се избистряше идеята за нейния жанр - не съвсем мемоарен, а по-скоро съчетание от спомени и литературна критика. Но защо все пак докосвания? Повечето от сюжетите в отделните глави са бегли спомени, “докосвания” до писатели, нерядко значителни, но и по-скромни дарования, в които съществено е не случката, а преживяването, както е изкристализирало в съзнанието ми.”

Съпреживяването, преоткриването на писателя - това е, което е важно за Симеон Хаджикосев, затова в очерците обръща голямо внимание на своя път към всеки автор, станал герой в тази книга. В “Докосвания” - живи и неповторими - се разгръщат срещите му с Ангел Каралийчев, с Багряна, Валери Петров, Лиана Даскалова, Александър Пиперков и др. Повечето творци той е познавал и лично, образа на други (като Лермонтов) е изградил въз основа на оставеното от тях наследство. Но всички негови анализи почиват на богатия му литературнокритически опит и на уникалната му способност да “приближи” до читателя едно по същество непознаваемо духовно дело, каквото е създаването на разказ, роман, стих.

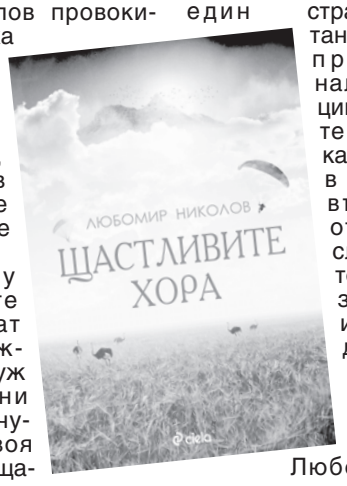
Книгата е спечелила конкурс на Министерството на културата.

Роман

На лов за щрауси

Авторът на “Натюрморт с мъже” и “Слънчев бряг - код жълто” Любомир Николов е тук. Той притежава онова магично умение да успокоява духа и да разсмива истински, от сърце. Известният с топлите си, запомнящи се истории писател издава нова книга с разкази, наречена простичко “Щастливите хора” - заглавие, което директно отправя предизвикателство към сивия ден. Да, този щастлив човек още съществува - в 45-те разказа от Любомир Николов, информират издателите от “Сиела”.

Смехът е територия, в която много малко писатели стъпват, а още по-малко се открояват. В световен мащаб обаче хуморът в изкуството е агент-провокатор - винаги под прицела на критиката и обществеността, вечно застанал между осанна и разпни го. Разказите на Любомир Николов провокират усмивка с онзи чистосърдечен гъдел, който ни напомня, че вярата в човека е все още жива.

Между страниците се срещат всевъзможни герои - уж обикновени хора, но чудати в своя избор на щастие. Тук например има антрополог, който вечеря супа на прах, парашутист, който никога не се приземява на правилното място, един господин Бенев, запален по лова, божественото чудо Алба, Ефраим, който поправя мозъци, и един странен капитан с особени професионални функции... Всички те ще увлекат читателя в шантава върволица от лица и случки, които истински забавляват и стоплят душата.

Освен автор на няколко книги, Любомир Николов е писал за много от водещите български медии. “Щастливите хора” е поредната му книга в ИК “Сиела”, с която показва безспорния си талант на роден разказвач, а опитът и мъдростта на автора подплатяват всяка история с хастара, който е нужен на едно хумористично произведение, за да бъде прието сериозно. Да пишеш за щастието е огромно предизвикателство, а Николов успява да внуши, че е точно толкова трудно, колкото леко и приятно го е направил да изглежда.

“След третата бира започвам да виждам аурата на хората. Повечето са щастливи, глюклих, хепи, взрени в хората наоколо, в погледите зад слънчевите очила, в процепите на усмивките. Търсят всяка открила се възможност за близост или поне за разговор. Всички са в настоящето и нямат възраст. Това е възрастта на щастливите хора”, пише Любомир Николов.

Истинска история

На котарака Дюи с любов

Колко силно би могло да бъде влиянието на едно животно? Колко живота е в състояние да докосне една котка? Как е възможно изоставено котенце да съживи западаща провинциална библиотека, да спаси обикновено малко американско градче и в крайна сметка да се прочуе по света?

В една мразовита зимна утрин библиотеката на градчето Спенсър в Айова получава неочакван подарък. В кутията за връщане на книги някой е подхвърлил полуживо, премръзнало котенце. Новата директорка на малката провинциална библиотека прибира котето и то заживява сред книгите за радост на персонала и посетителите.

Книгата “Дюи” от Вики Майрън, която “Еднорог” публикува на български, е спомен за очарователния Дюи, живял осемнайсет години в библиотеката и топлил сърцата на деца и възрастни. В своя трогателен и сърдечен разказ Вики Майрън си спомня времето, когато е изправена пред предизвикателството да управлява градската библиотека и да отглежда сама детето си. През болести, грижи и несгоди безмълвното, успокояващо присъствие на Дюи понякога е единствената й опора. Забавен, кротък и любвеобилен, насочващ се неотклонно към онези, които имат нужда от него, Дюи обединява около себе си хората, прекрачващи прага на библиотеката. Дюи успява да докосне всяко сърце и да вдъхва надежда с откритата, безусловна, непресторена вярност и любов, с която ни дарява животните.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Павел Францалийски, "Горски път"

Картини за всеки дом в „Лоранъ"

Коледният базар ще продължи до 15 януари

Традиционният за галерия "Лоранъ" коледен базар "Картини за всеки дом" започва от началото на празничния декември. Голямата разпродажба на произведения на изкуството цели да задоволи всеки вкус, като представи богато разнообразие от рисунки, графики и живопис на достъпни цени. За да може всяка творба да бъде открита от своя нов собственик и за да направи автентичното българско изкуство достояние на всеки дом, галерията обявява над 100 оригинала на известни български художници на цени от 99 до 999 лв., научи ДУМА от Лаврен Петров.

Конфиденциалното и уютно пространство за изкуство на "Оборище" 16 предлага на ценителите алтернатива на показността на търговете, а шумното наддаване за произведенията е заменено от празничното намаление на цени. Истински коледни подаръци за 99 лв. са оригиналните рисунки на художници като Васил Стоилов, Вера Лукова, Златка Дъбова, Петър Колев, Борис Данков. В разпродажбата са включени ценни творби, участвали в едни от най-успешните и знакови за галерията експозиции като юбилейните изложби на Павел Францалийски и Марин Георгиев Устагенов. Сред атрактивните предложения в коледния базар са също карикатурите на Илия Бешков и Александър Добринов, изящните рисунки на Владимир Димитров - Майстора, Данаил Дечев и Васил Иванов.

Любителите на класическия пейзаж ще открият разнообразие от маслени творби на цени от 499 до 699 лв., рисувани в средата на миналия век от Асен Попов, Никола Вълчев, Стоян Василев, Деньо Чоканов, Борис Пелев, Никола Златев.

Освен изложените произведения от художественото ни наследство, превърнали се в запазена марка на "Лоранъ", експозицията предлага богат избор от съвременно българско изкуство. На цени до 999 лв. може да бъдат закупени творби на Вихрони Попнедлев, Светлин Русев, Свилен Блажев, Димо Колибаров, Захари Каменов. Както останалите произведения във фонда на галерията, и тези на съвременните художници са предоставени от различни частни колекции, а не от ателиетата на самите автори. Едновременно с експозицията, подредена в арт салона на "Оборище" 16, ще протича и онлайн разпродажба в сайта на галерията. Коледният базар ще продължи до 15 януари 2017 г.

Живописецът Васил Петров гостува на „Възраждане"

Пловдивската галерия "Възраждане" предлага на своите почитатели изложба живопис на Васил Петров, която ще продължи до 31 декември.

Чудесният живописец Васил Петров ни гостува с променена тематика на картините си. И един нов поглед, по-драматичен и умислен. Самата живопис е в по-тъмни гами, по-вглъбена в силата си. Творбите носят сякаш тайната информация за инфарктни събития и трагични съдби. Иносказателността е в пълната си сила. И оставащ запленен пред силата на тази живопис, която, искаш - не искаш, те вплътнява в енигмите, които създава. Живопис без паралел в съвремието ни, посочва галеристката Краси Алексиева.

Васил Петров е роден през декември 1961 г. Работи в областта на кавалетната и монументалната живопис. Участва в множество международни, национални, представителни и групови изложби и пленери. Реализирал е над четиридесет самостоятелни изложби в България, Италия, Дания, Мексико, Австрия. От 1990 г. е член на Съюза на българските художници и на Международна фондация за пластични изкуства "IAA", ЮНЕСКО.

От 1997 до 2002 г. е председател на Представителството на СБХ в Пазарджик, от 2004 г. е председател на "Алианс за прогрес". Носител е на Годишна награда за живопис на Пазарджик, награда на 2007 г. на общината, награда на галерия "Спектър" във Велико Търново, приз на ДПХ "Пролетен салон", 2013 г.

Картини на Петров са притежание на ГХГ "Никола Петров" във Видин, ГХГ "Станислав Доспевски" в Пазарджик, институт "Arte Fortonato De Pero", Италия, и др.

„Преди Коледа" с Димитър Вецин

За четвърти пореден път галерия "Париж" ще представи самостоятелната изложба на един любим художник - Димитър Вецин.

Заглавието "Преди Коледа" предава много точно настроението, което струи от картините на Вецин, а именно - на трескавата подготовка за празника. Приповдигнатото настроение, срещата между хората, топлите разговори и най-вече - очакването. Очакването да се съберат, да са заедно всички - децата, родителите, бабите и дядовците, че дори и кучетата, и котките. Всъщност онова, което въздейства, гледайки творбите му, е точно тази радост от празника, наречен живот.

"Коледари", "Зимна разходка", "Гергьовден", "При чешмата", "Старият орех", "Пастири", "Тихата река", "Гълъб и гълъбица", "Веселие на двора" и "Таборът си отива" са заглавия на творби от изложбата, които потапят зрителя в пасторалната идилия на българското село, в една амалгама от спомени и блянове. Авторът го постига както чрез непринуденото въздействие на наивизма, така и чрез класическата живописна техника.

Димитър Вецин е художник-душеприказчик, чрез картините си, той разказва истории, които дават чувството за сигурност, за закрила, за обгръщаща топлина, за приютеност. Затова толкова ни се иска да можем за малко поне да поживеем вътре в тях и да се пренесем в така липсващата ни реалност, пише Надя Павлова.

Експозицията може да се разгледа до 13 декември, както и онлайн в сайта на галерия "Париж" (ул. "Цар Самуил" 47).

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Искра Радева отново събира „Коледни звезди”

Любими имена от българската сцена участват в тържествения спектакъл на 15 декември

Галаконцерта “Коледни звезди” организира Искра Радева за 19-а поредна година на 15 декември в зала 1 на НДК. Актрисата отново събира най-големите имена от родната сцена за тържествения спектакъл - Иорданка Христова, Маргарита Хранова, Росица Кирилова, Тони Димитрова, дует “Ритон”, Камелия Воче, Краси Аврамов. За втори път в тяхната компания ще бъде украинската попзвезда и отскоро българска снаха Катя Бужинска. Преди година името ѝ не фигурираше на плаката, тъй като Искра Радева я подари като изненада за почитателите си. “Тя не е българка, но ще изпее два големи хита, единият от които е българска народна песен. Тя и Алла Пугачова са били единствените гост изпълнители на “Сан Ремо” - така актрисата я представи преди година, а сега издаде, че отново ще изпълни наш фолклорен бисер.

“Всяка година представям и по няколко изгряващи звезди, които през годините са доказвали, че ще станат звезди и са ставали такива”, повдига още завесата за шоуто харизматичната дама. Едната от тях е тазгодишната ни представителка на “Детска Евровизия” - 10-годишната Лидия Ганева, която стана любимка на публиката в Малта, където се проведе финалът, въпреки че журито я постави чак на 9-о място. Другата звезда е шоколадовата перла от “Х фактор” Стивън Ачикор. Нигериецът впечатли тв зрителите със своето въздействащо изпълнение на “Облаче ле, бяло”, което ще изпее на “Коледни звезди”.

За първи път в галаспектакъла ще се включи и комикът Краси Радков. Той ще влезе в няколко от най-популярните си образи, за да разсмее публиката със своите малки представления. Шкумбата също ще внесе весело настроение, ще изпълни и един от хитовете на века. Искра Радева все още не е решила каква песен да представи, но по всяка вероятност ще изпълни и дует с Марги Хранова, а балет “Веда джуниър” ще украси сцената.

Концертът отново е под мотото “Звездите на България в хитовете на века”. “Може би в това се крие интересът и обичта на публиката, защото в една вечер могат да чуят 25-30 от най-любимите си песни. Могат да чуят любимите си песни през годините, с които са израствали, влюбвали и разлюбвали, женили и развеждали. Концертът е традиция, има си публика, която си го чака всяка година. Имало е мигове, в които си казвам “Край! Повече няма да го правя, защото организацията е много тежка, трябват ми няколко месеца работа, за да я осъществя. Но като ми звъннат от билетния център на НДК и ми кажат “Исе, почнаха да търсят концерта”, и си казвам: “Не, няма да разочаровам публиката, ще го направя и тази година.” И така година след година... стана на 19 години”, завършва Искра Радева.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Новогодишен оперетен бал в НДК

Любителите на музикално-драматичния жанр могат да се докоснат до най-доброто от световната оперетна класика по време на спектакъла на звездите на Музикалния театър - “Новогодишен оперетен бал”, поднесен на сцената на зала 1 на НДК на 28 декември от 19 ч. Събитието обещава да бъде най-празничното и в духа на класическите виенските балове - с огнените ритми на унгарския чардаш, сред вихрените пируети на валса и страстните движения на френския кан-кан. Както е известно, любовни признания, непреходен хумор и красиви костюми съществуват в тази компилация единствено в света на оперетната магия.

С шампанско в ръка и празнично настроение започва шествието от знатни гости в двореца на княз Орловски. Сценарият и режисурата са на проф. Светозар Донев, диригентка е Любка Биаджони, сценография - Евгения Раева и Иван Токаджиев, костюми - Евгения Раева и Цветанка Петкова-Стойнова, хореография - Десислава Николова, Катя Богданова, Марлена Тодорова, Светлин Ивелинов, хормайстор - Людмил Горчев. Участват солисти, хор, балет и оркестър на Музикалния театър, Балетна школа “Проф. Драгулева-Луканов”, Марияна Арсенова, Станимира Василева, Зорница Дамянова, Олга Динова, Людмила Козарева, Валентина Корчакова, Еделина Кънева, Катерина Тупарова, Николай Борисов, Александър Василев, Тодор Велков, Румен Григоров, Лъчезар Лазаров, Александър Мутафчийски, Иван Панев, Стефан Петков, Пеньо Пирозов, Богомил Спиров, Николай Моцов - гост. Солисти на балета ще бъдат Десислава Николова, Йоанна Стоянова, Мартин Василев, Мартин Виденов, Теодор Добрев, Дарио Йовчевски, Станислав Стефанов.

Мила Георгиева

Веско Пантелеев-Ешкенази

Мила Георгиева с камерна програма на Европейския музикален фестивал 2017

Български звезди на класическата музика ще вземат участие в програмата на Европейския музикален фестивал през 2017 г. Сред тях са цигуларите Веско Пантелеев-Ешкенази и Мила Георгиева, пианистите Георги Черкин и Виктория Василенко, диригентът Григор Паликаров и Оркестърът на Класик ФМ радио. Започна продажбата на билети за три от концертите, информира Ирена Данкова. До 3 януари 2017 г. цените ще бъдат с 10% намаление. Европейският музикален фестивал ще се проведе за седемнадесети път през периода март-юни и се организира от музикална агенция “Кантус фирмус” с подкрепата на Столичната община и Министерството на културата.

Откриването на фестивала ще се състои на 29 март в столичната зала “България” с проекта “Моцарт х 3”. Оркестърът на Класик ФМ радио ще представи Концерт за три пиана и оркестър от Моцарт със солисти Георги Черкин и Виктория Василенко, която наскоро спечели престижния конкурс “Джордже Енеску”. Третият солист ще бъде Григор Паликаров, когото публиката познава преди всичко като диригент. В концерта ще участва и младият пианист Емануил Иванов, носител на наградата на “Кантус фирмус” от конкурса “Млади виртуози” през 2016 г.

Друг акцент ще бъде проектът “4+4 Годишните времена” от Вивалди и Пиацола. Така в една концертна вечер слушателите ще могат да съпоставят двете коренно различни композиторски интерпретации на една и съща тема. Именитият цигулар Веско Пантелеев-Ешкенази, който отдавна е покорил сърцата на българската и чуждестранната публика, ще свири “Estaciones Portenas” от майстора на тангото Астор Пиацола. Той също ще дирижира и четирима млади, талантливи цигулари, всеки от които ще изпълни по едно от годишните времена на Антонио Вивалди.

В седемнадесетото издание на Европейския музикален фестивал софийската публика за първи път ще може да чуе цигуларката Мила Георгиева в камерна програма. До момента тя е изнасяла много концерти с оркестър в София, но не и камерна програма. Ежегодно тя участва в цикъл от камерни концерти в Щутгарт, където е концертмайстор на Радиосимфоничния оркестър. След огромния успех на камерните ѝ концерти във Варна (2013) и Пловдив (2014), сега Мила ще свири и за столичани, а неин партньор на пианото ще бъде първокласният български музикант от Белгия Петър Петров. Двамата камерни партньори ще представят програма с творби от френски композитори - Равел, Дебюси, Франк и Сен-Санс. Камерният концерт на Мила Георгиева и Петър Петров бе обявен за предишното издание на фестивала, но не се състоя поради раждането на трето ѝ дете.

За „Мнимият болен” и радостта от играта

Театърът има велика изправителна сила. Ние нанасяме на порока тежък удар, изнасяйки го на всеобщ присмех, убеден е великият комедиограф Молиер

“Мнимият болен”, комедията-балет, написана от смъртно болния Молиер, е една от най-веселите и жизнерадостни негови пиеси. Първото представление се състояло на 10 февруари 1673 г. в театър “Пале Роял” в Париж. Ролята на Арган играл самият Молиер. Комедията имала огромен успех. Но в деня на четвъртото представление Молиер, който отдавна страдал от заболяване на белите дробове, се почувствал особено зле. На финала на спектакъла, когато главният герой, смешният и забавен в глупавата си упоритост Арган получава мечтаната титла “доктор”, публиката забелязала, че Молиер почувствал слабост. Спектакълът обаче бил изигран до края. Само няколко часа след като свалил костюма на мнимия болник, великият присмехулник, човекът-театър Жан-Батист Молиер напуснал този свят, като неразкаял се комедиант, завинаги обречен на сцената.

Наистина има нещо парадоксално в историята на “Мнимият болен” и нейния автор, но в същото време и нещо много показателно за щастливата съдба на произведенията на човека, който смята, че “е много по-лесно да се разпростираш за високите чувства, да обвиняваш съдбата, да се покланяш на боговете, отколкото да се вгледаш отблизо в смешните черти в човека и да покажеш на сцената пороците на обществото, така че това да е забавно.” И може би именно това забавно показване на пороците се оказва толкова необходимо в течение на повече от три столетия.

Така е и сега, в новата постановка на “Мнимият болен” на сцената на Народния театър, дело на режисьора Владлен Александров. Спектакълът е едновременно искрящ фарс за пороците човешки (в случая с така разпространената и днес хипохондрия) и весело, динамично театрално кълбо от музика, танц, скечове и ярки сценични находки, сред които се откроява оригиналното решение на финалната сцена с посвещаването на Арган във високата длъжност “доктор” или спорът между него и Беролд за ролята на медицината и на природата. И, разбира се, както е редно за всички спектакли по пиеси на Молиер, и тук има много великолепни актьорски постижения - мащабно смешният и едновременно с това очарователен в искреността си Арган на Георги Мамалев, хитроумният и ироничен Беролд на Михаил Петров, живата и ярка Тоанет на Албена Колева, изискано капризната Белин на Ева Тепавичарова, изцяло Молиеровата Анжелик на София Бобчева и прекрасните в кратките си, но стилно изиграни сцени Павел Иванов, Христо Чешмеджиев, Христо Терзиев, Владислава Николова, Валентин Балабанов и Сава Драгунчев. И ако някой може така ярко театрално и умно да се присмива на пороците, то това е само Молиер.

Михаил Петров в ролята на Беролд

Албена Колева и София Бобчева в сцена от спектакъла

Георги Мамалев в ролята на Арган

Снимки АТАНАС КЪНЧЕВ

Молиеровите герои в изпълнение на Ева Тепавичарова, Албена Колева, София Бобчева, Владислава Николова, Сава Драгунчев, Валентин Балабанов, Георги Мамалев, Михаил Петров, Христо Чешмеджиев, Христо Терзиев и Павел Иванов

Малката морска сирена

ПРЕМИЕРА

Най-новата премиера на сцената на театър “София” е една приказка за радостта да гледаш нагоре към небето, да виждаш цветовете, осветени от слънцето... с очите на дете, или поточно “Малката морска сирена” от френската писателка Катрин Ан, написана по сюжета на известната приказка на Андерсен. Режисьорката на спектакъла Василена Радева добавя още, че това е приказка за доброто, което понякога боли. А актьорите Симона Халачева, Юли Малинов, София Маринкова, Петя Силянова, Невена Калудова, Сава Пиперов, Росен Белов и студентите от НАТФИЗ “Кр. Сарафов” и Театралния колеж “Л. Гройс” изиграват вълшебни и чаровни герои в представлението. Преводът на пиесата е на Наташа Колевска, сценографията и костюмите е направила Свила Величкова, музиката е написала Петя Недева, а хореографка е Марина Попова.

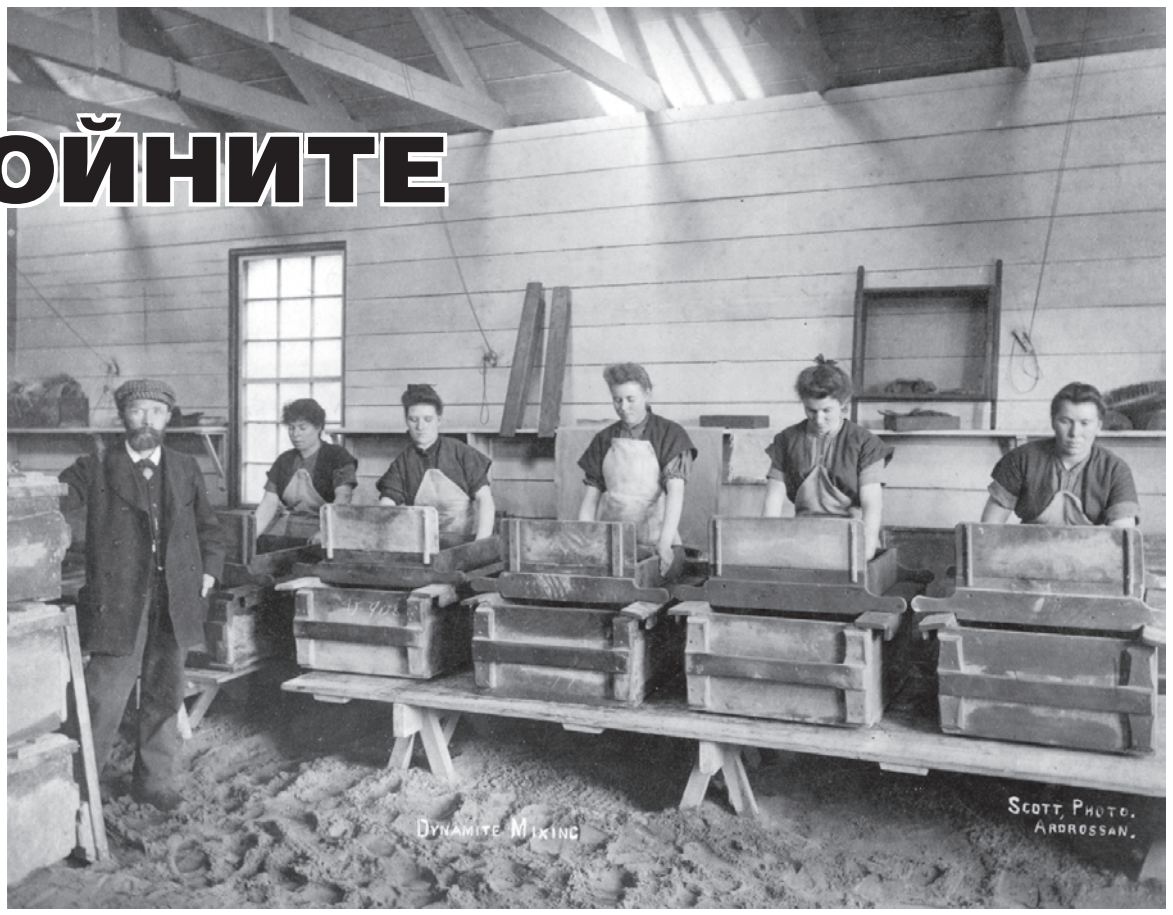
Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Сцени от спектакъла

БЛАГОДЕТЕЛ НА НАЙ-ДОСТОЙНИТЕ

Великият изобретател в една от неговите фабрики

Алфред Имануел Нобел (21.10.1833-10.12.1896) бил един от най-образованите мъже в света за своето време - владеел 6 езика, притежавал, както вече казахме, 355 патента! Изключителен талант.

Създателят на динамита и на детонатора към него бил пристрастен към четенето, сам съчинявал на младини поеми, новели, комедии и трагедии. Технократското му семейство е може би главната причина за неговата инженерна кариера. Още като юноша Алфред ползва съветите на крупния руски химик-органик Н. Н. Зинин, стажува в лабораторията на знаменития френски химик Теофил Пелуз (автор на 6-томен курс по обща химия), среща се в САЩ с Джон Ериксон - шведският изобретател на парната машина.

Съвременниците му го описват като строен, среден на ръст, чернокос мъж, с тъмносини проницателни очи и брада. Според модата по онова време носел пенсне с черен шнур. Нобел притежавал широкомащабен ум, фанатично вярвал в първостепенната роля на техническия прогрес и посветил себе си на претворяването на тази вяра в живота. В неговите заводи никога нямало стачки нито уволнения дори в кризисни за производството периоди.

Макар да бил известен като потаен човек, който рядко проявявал язвителния си и саркастичен характер, той в същото време бил необикновено отзивчив. Най-щедър бил към талантливите млади хора. На талантливите Нобел оставил и цялото си богатство със завещание от 27 ноември 1895 г., което подписал в Париж.

Общата сума на имуществото на Нобел след неговата смърт възлизала на повече от 33 милиона швейцарски крони. От нея били заделени 28 млн., като ежегодната лихва от тях, разделена на пет равни части, съставлява сумата на наградите. Според волята на завещателя всяка година трябва да се дават пет еднакви награди:

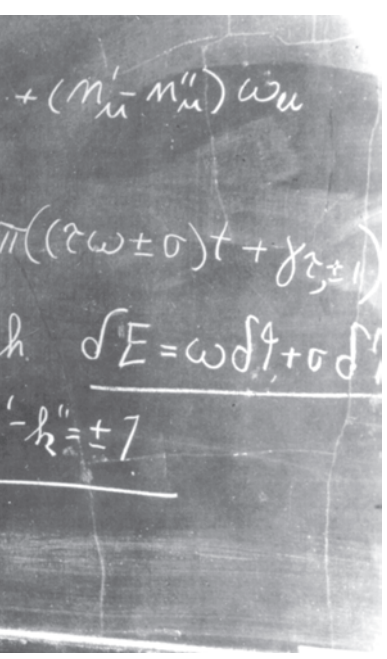
- първата - за най-голямото откритие или изобретение в областта на физиката;
- втората - за най-голямото откритие или усъвършенстване в областта на химията;
- третата - за най-голямото откритие в областта на физиологията или медицината;
- четвъртата - на създалия най-значителното литературно произведение с идеалистическо направление;
- петата - на онзи, който допринесе най-много за сплотяването на народите, ликвидацията или съкращаването на численността на постоянно действащите армии или за развитието на мирните инициативи.

Тържество при връчване на наградите

Нобел се разпоредил още кой конкретно ще присъжда наградите и ще изплаща сумите на хората, които в предишната година са направили най-голям принос за прогреса на човечеството: Кралската академия на науките - по физика и химия, Каролинският медико-хирургически институт - по физиология или медицина, Шведската академия - по литература, а премията за мир - Комитет от пет човека при норвежкия стортинг (парламент).

Четирите институции избират по трима попечители за всяка секция, които определят членовете на дирекционния съвет на Нобеловата фондация. Председателят й и заместникът му се посочват от краля. До 1948 г. изпълнителен директор е Рагнар Сулман, младият сътрудник на Алфред Нобел до неговата смърт. В 1968 г. по случай своята 300-годишнина Шведската национална банка учреди мемориална награда за икономически науки в памет на Нобел. Присъждането й става "под опеката" на Кралската академия на науките при условията, записани в Устава на фондацията.

Наградите

Първите Нобелови награди са дадени през 1901 г. Издирването, предлагането и избирането на кандидатите става от специални комитети, които привличат експерти от различни области. Всяка година Нобеловите комитети отправят хиляди покани до световноизвестни учени и литератори, които да направят предложения за свои колеги. Кандидати предлагат по право членовете на Академията на науките в Стокхолм, професорите от 8 скандинавски университета, както и всички лауреати на Нобелова награда. Предложения от лица и организации, които не са поканени, не се разглеждат. (Пишещият тези редове видя с очите си преди 25 години на бюрото на ректора на ВСИ "Васил Коларов" - Пловдив, дебел плик с материали, върнат надлежно от Стокхолм... Наш, български, професор се бе самопредложил за Нобелов лауреат!...)

Предложенията се депозират до 1 февруари. От февруари до края на септември продължава работата на Нобеловите комитети по селекцията. Октомври е месец за събрания на членовете на академите, на Каролинския институт и на Норвежкия парламент, които или утвърждават предложените кандидати, или ги отхвърлят и на тяхно място слагат други. Обявяването на новите лауреати обикновено става до 21 октомври, рожденият ден на Алфред Нобел, а официалната церемония по връчването на наградите е на 10 декември, Денят на Нобел.

За Швеция този ден е голям празник, на който се издига националният флаг. Особено пищна и тържествена е церемонията по награждаването, която става пред очите на 1700 души. На другия ден лауреатите получават паричните премии, а в срок от 6 месеца трябва да изнесат в Стокхолм т.нар. Нобелова лекция.

Лауреатите

На 20 юни 1900 г. с кралски указ били утвърдени Уставът на Нобеловия фонд и правилата, регламентиращи работата на шведските комитети по присъждането на наградите. Първите награди, както посочихме по-горе, били дадени през 1901 г.: на Вилхелм Рьонтген (физика), Хенрик ван Хоф (химия), Емил фон Беринг (медицина) и Арман Сюли-Прюдом (литература); за мир - за пръв път през 1905 г. - на Берта фон Зутнер.

Най-млад между всички лауреати досега е бил 25-годишният Уилиам Лорънс Браг, получил наградата по физика през 1915 г. заедно с баща си, а най-възрастен - Джон ван Флек, получил наградата по физика през 1977 г. - на 88 години.

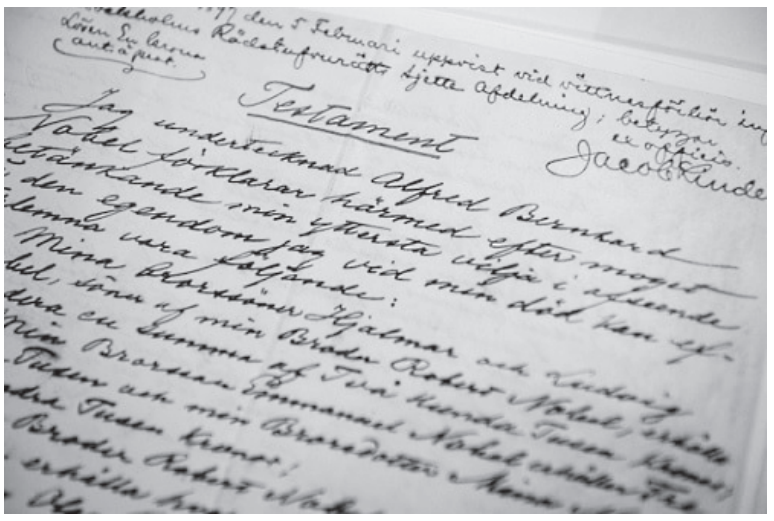
Докато в началото на XX век голям проблем е било да бъдат удостоени мнозина от големите световни учени, направили своите открития през деветнадесетото столетие, днес - в началото на XXI век, големият проблем е кои от учените сред отделните колективи да бъдат отличени, тъй като наградите са индивидуални, а научните открития стават все повече колективно дело. Да не говорим за броя на достойните за наградата учени, който расте, а броят на наградите е само четири.

Алфред Нобел изрично е записал в завещанието си, че наградите трябва да се присъждат на най-достойните, независимо от това дали са скандинавци или не - националността на претендентите да е без каквото и да било значение. За съжаление Нобеловите комитети невинаги са били безпристрастни и поради това неведнъж са били подлагани на сериозна критика от световната общественост. С какво друго да си обясним, че не станаха Нобелови лауреати Д. И. Менделеев, Уилард Гебс, Н. И. Вавилов, А. С. Попов, П. Н. Лебедев, Б. Б. Голицин, Н. С. Курнаков, А. Л. Чижевски, В. И. Вернадски, Н. Д. Зелински и десетки други.

Да продължаваме ли с имената на великите писатели, оставили ни произведения, които ще се четат и препрочитат и в новия XXI век. Тук ще спомена само името на Лев Николаевич Толстой. Когато в 1901 г. първата премия за литература била присъдена на френския поет-символист Сюли Прюдом, целият четящ свят бил в недоумение.

"Първото място сред съвременните писатели принадлежи на Толстой" - писал датският критик Георг Брандес. Удостоеният, според видния критик, бил "второразреден поет". А Селма Логерлефт, Август Стриндберг и още четиридесет литератори изпратили писмо до Лев Толстой, в което изразили възмущението си от Нобеловия комитет, взел неочакваното и несправедливо решение, противно на световното обществено мнение.

Или необяснимото забавяне за някои от учените-лауреати: Пейтън Раус получил Нобеловата награда за откритие, което бил направил 56 години преди годината на удостояването му; Пьотр Капица чакал близо половин век, Ханс Бете - 28 години, Макс Борн - 22 години, и други подобни случаи. И все пак щастието им се усмихнало - доживели своя звезден час!

Завещанието, благодарение на което днес съществуват прочутите Нобелови награди

ПРИНЦЪТ НА ДЕВЕТТЕ ИЗКУСТВА

ДЕВИЗЪТ НА ЖАН КОКТО ГЛАСИ: „БЪДИ ИСТИНСКИ, ЖИВ ЧОВЕК, ЧАК СЛЕД ТОВА - ТВОРЕЦ”

Наричаха Жан Кокто (1889-1963) “принцът на деветте изкуства”, защото бе и поет, и белетрист, драматург и есеист, киносценарист, музикант, живописец и график, архитект и дори хореограф! В деветте изкуства “ужасното дете на френската култура” остави голямо и оригинално творчество - все още не напълно изследвано и оценено. Невероятната му активност и впечатляващото разнообразие на неговите дарби смущаваха съвременниците му - те трудно и късно го оцениха по достойнство. Повечето от неговите критици бяха направо обезкуражени и не можеха да допуснат, че това “разпиляване” е белег на гениалност. Самият той вярваше, че едно произведение на изкуството, за да е автентично, трябва да “кореспондира с всички музи”. Девизът му гласеше: “Бъди истински, жив човек, чак след това - творец. Творец могат да те нарекат и след смъртта”.

Жан Кокто рисува собствения си портрет

Огнян СТАМБОЛИЕВ

Като творец се формира в края на десетте и началото на двайсетте години на миналия век, време на решителни промени, на технически и научни открития и на загуба на главната опорна точка на европейската цивилизация - вярата в Бога. Чувствителен към новото, Кокто ще улавя всичко, което се носи из въздуха на Париж. Ще следи артистичния живот, ще общува с големите личности от света на поезията, театъра, киното, музиката, изящните изкуства. Непрестанно ще удивлява съвременниците си, като ще променя стила, маниера, формата, изразните средства, ще търси синтез между изкуствата чрез “стратегия на изненадата”. Целта ще бъде само една - да вдъхне “поетична струя” там, където преди него никой не е съзирал нещо поетично.

И първият му опит ще бъде успешен - либретото към балета “Парад” в стилистиката на площадния театър. Този спектакъл-експеримент ще влезе в историята на театъра не само заради сценографския дебют на Пабло Пикасо (когото Кокто ще приеме за един от своите учители!), но и заради опита за синтез между класическия танц и естетиката на цирка и мюзикхола - опит, твърде дързък за времето си. Музиката, която Кокто ще поиска за “Парад”, не бива да е импресионистична като тази на властващия тогава Клод Дебюси.

- Стига с тази “облачна музика!” - ще извика Кокто. - Дайте ми музика, която да стъпва здраво по Земята!

Такава ще напише странният самотник Ерик Сати (1866-1925). Заедно със Сати и младите тогава: Дариус Мийо, Артюр Онегер, Франсис Пуленк, Жермен Тайфер, Луи Доре, през 1919 г. Кокто ще организира прославилия се по-късно кръг “Шесторката”, който ще обнови френската и световната музика. Заедно с тези смели новатори ще сътвори пантомимите-гротески “Бик на покрива (1920) и “Сватба на Айфеловата кула”(1921).

Същинската му лирика започва след Европейската война с “Нос Добра Надежда” и “Разговор за големия сън”. Зад тях вече има определен жизнен опит. Освободен от военна служба по здравословни причини, младият поет отива нелегално на фронта като морски пехотинец и дори участва в сражение. Но скоро е разкрит и изпратен в тила. В същия ден загиват всички негови бойни другари...

Кратката военна авантюра променя характера на лириката му. Кокто осъжда безсмислието на войната в реалистични стихове въпреки отделните “модернистични орнаменти”, както сам ще ги определи.

В началото на двайсетте години ще се свърже с поетиката на сюрреализма, но не след дълго, със сборника “Речник”, Жан Кокто ще скъса окончателно със сюрреализма и ще се върне към изворите на традиционната френска поезия. Ще се вдъхнови от вечните идеи за Любовта, Живота и Смъртта. Наистина, твърде сложна и противоречива сплав от елементи на класичност, съчетани с откровено авангардни идеи - така накратко би могла да се определи тази поезия.

Всъщност подобно смешение на класицизъм и модернизъм, при това и с влияние от романтиците на XIX век (Юго, Вини, Мюсе, Ламартин), откриваме и в прозата, и в драматургията на Кокто. В романа “Тома Самозванеца”, а също и в “Трудните деца” семейнобитовите отношения са погледнати от странен, необичаен ракурс. Героите тук са извън нормите на общоприетия морал, подвластни почти напълно на своите желания и капризи. В “митологичните” пиеси на писателя: “Орфей”, “Антигона”, “Едип цар” античността е някак гротескно, парадоксално деформирана от елементи на привнесената съвременна действителност. А в “реалистичните” пиеси: “Човешкият глас”, “Ангели-чудовища” и “Пишещата машина” тази действителност е чувствително преобразена.

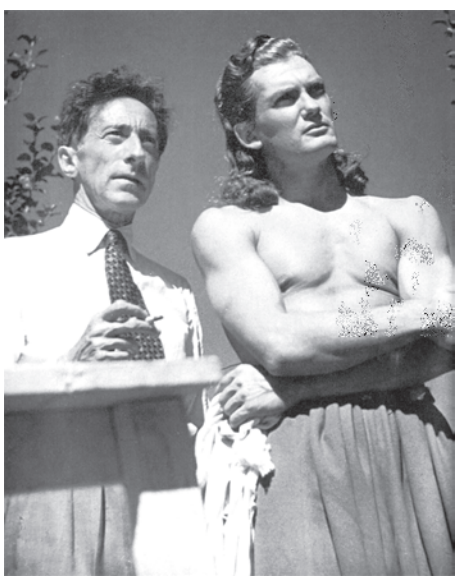
Водещ мотив в цялото творчество на Кокто е стремежът за преодоляването на действителността, разривът със заобикалящия го свят. Оттам произтича и постоянната му и любима тема - за Лъжата и Истината. Героите на Кокто постоянно играят и си създават свои въображаеми светове, не за да им се радват и съзерцават, а просто, за да съществуват, да живеят в тях. Затова и игрите им се оказват невинаги невинни и дори опасни.

Трагедията на неговите герои не е трагедия на Вината, а на Съдбата. Разривът със света е в крайна сметка фатален за тях. Съдбата им е фатална...

Драматургът Кокто не обича играта на психологически театър. Предпочита напрежението на действието. Персонажите му, раздвижени от силни и изпепеляващи страсти, са почти винаги невинни жертви на Съдбата, на Фатума, а техният създател разговаря с нас за важни неща на достъпен език.

Повече от половин век Жан Кокто е в центъра на литературния и художествения живот на Париж, по негово време столицата на Европа и света. Другарува с най-видните хора на епохата: Пабло Пикасо, Амедео Модилиани, Джорджо де Кирико, Морис Ютрило от художниците, Игор Стравински, Дариус Мийо, Ерик Сати, Франсис Пуленк, Морис Равел от музикантите, Пол Елюар, Луи Арагон от поетите и още: Сергей Дягилев, Чарли Чаплин, Вацлав Нижински, Реймон Радиге, Морис Жакоб, Ана дьо Ноай, Константин Бранкузи, Йожен Йонеско...

Широки и разностранни са не само дарбите, но и интересите на този изключителен французин. Но при цялата му склонност към неочаквани парадокси и обрати, към различни форми на изказ, неговите критически оценки са реалистични, честни, пълни. Кокто не претендира за цялостна и завършена естетическа система, но критериите му са винаги устойчиви, идеите осмислени и изстрадани, неизменно защитени.

С Жан Маре - любовта на живота му

Сред неговите забележителни портрети-спомени и есета най-важното, без съмнение, е есето за Пабло Пикасо. Тук срещаме идеята, наречена от него съвсем просто: “линия”. Линията е въплъщение на човешката и художествената същност на всеки отделен творец. Колкото по-голям и по-значим е той, толкова по-отчетлива е линията. При писателя тя звучи като “непрекъсната нота”. Към нея се нанизват думите, избрани от Кокто. За него “линията” е още и “стила на душата”, етичната същност на творчеството, изискваща особено внимание и грижа.

“Линията” или “стилът на душата” можем да проследим в цялото творчество на Жан Кокто, особено в неговите есета и портрети-спомени. В тях се срещаме не само със забележителния му дар да удивлява другите, но и със способността му самият той да се възхищава на чуждия талант и ум, на творчеството и дарбите на другите. С твърде малко щрихи той рисува своите съвременници, представя ги в цялата им пълнота и достойнство, прави това без капчица завист, щедро, благородно, както умеят само истински благородните и щедри натури.

Прочутият руски импресарио Сергей Дягилев (1872-1929) поръчва на твърде младия тогава Кокто плаката за премиерата на балета “Видението на розата” за “Руските сезони” в Париж с думите: “Изненадай ме!” И от този момент Кокто изненадва непрекъснато...

Все пак Жан Кокто е преди всичко поет. За него поетът е “творец на митове, който със своето очарование и своите заклинания осветлява тайните и красотата на света, скрити зад привидността на нещата”. И чрез ритмиката и избора на думите, наситени с определено митологично значение, чрез показването на подробности, преди това незабелязани, поетът пресъздава света.

В поезията Кокто измисли нови, непознати категории: “поезия на романа” (“Тома Самозванеца”, “Ужасните деца”), “критическа поезия” (“Есета върху критиката”), “поезия на театъра” (“Пишещата машина”, “Човешкият глас”), “графична поезия” (рисунките му, цикълът “Тайните на Жан”); да не говорим за многобройните му драматизации, адаптации и режисьорски постановки - някои прекалено новаторски за времето, като “Рюи Блас” по Виктор Юго.

През 1929 г. Кокто заявява с апломб пред своите приятели - това е целият интелектуален Париж, че следващата му голяма работа ще бъде авторски филм. И само след година парижани аплодират “Душата на поета”. За цял живот се заразява от бацила на Седмото изкуство и започва да прави филм след филм: “Красавицата и звярът”, “Вечното завръщане”, “Завещанието на Орфей”, “Ужасните родители”. През 30-те години открива и своето голямо пристрастие и любовта на живота си - актьора от театъра и киното Жан Маре.

Заслугите му за обновяването на езика на киното са безспорни. Той е сред първите творци на XX век, които разбраха, че както епосът и драмата, така и киното могат да раждат шедьоври. Заедно с Рьоне Клер и Луис Бунюел той създава филма-поема. Неговите: “Красавицата и звярът”, “Вечното завръщане”, “Кръвта на поета”, “Орфей” останаха в историята на седмото изкуство и се гледат с успех и от днешните зрители. В тях той зашифрова Невидимото и точно обрисува Невероятното. Според него колкото по-странна е разказаната история, толкова по-реалистичен трябва да бъде разказът.

Когато през октомври 1955 г. му връчват по най-тържествен начин сабята на френски академик, неговият бележит колега Андре Мороа възкликва: “О, Господи, ако можеше да поставиш огледало пред духа на този мъж, колко младост и сила би отразило то!”

А Кокто е вече на 66 години...

www.duma.bg

Заговорът на властта и капитала срещу трудовите хора в България

От стр. 11

Разпределението на новата стойност е най-чувствителната и най-конфликтна зона в техните взаимоотношения.

Една от най-важните задачи на държавата и на социалните партньори у нас сега е да не се стига до най-остри социални сблъсъци. А ние се движим в тази посока. Те могат да се избегнат, ако капиталът не злоупотребява с по-силните си преговорни позиции и ако държавата се намесва незабавно и категорично като обективен социален арбитър за постигане на разумни компромиси в разпределителните отношения.

Засега тя не го прави

През изминалите 27 години у нас е натрупано огромно конфликтно напрежение в разпределението на доходите, ощетяващо жестоко интересите на труда И вече сме на границата на поносимостта. Това личи много ясно от графиката.

Чрез договаряне между социалните партньори през близките месеци трябва да се постигне споразумение за намиране на социален отдушник чрез постепенно изпускане на това напрежение. То може да стане с изпреварващо нарастване на заплатите пред растежа на производителността на труда през следващите 10-15 или повече години до възстановяване на нормалното съотношение между производителност и заплати, нарушено така безцеремонно през последните 27 години. Размерът и продължителността на изпреварването, както и всички технически подробности трябва да се установят чрез професионални анализи от независими експерти в рамките на тристранното партньорство. Реалните разполагаеми доходи в България може би трябва да нарастват в обозримото бъдеще с 10-15% средно годишно. Това следва да се установи чрез професионален анализ. Оперативно решение по този фундаментален проблем трябва да се вземе най-късно до края на 2017 г. Всяко по-нататъшно отлагане може да доведе до социални конфликти. Търпението на хората е на изчерпване.

При произвеждания сега у нас БВП на заето лице, който е още по-прецизен показател за обществената производителност на труда, от БВП на човек от населението, при спазване на европейските правила за разпределение, работните заплати би трябвало да се увеличат постепенно до 2,2-2,4 пъти над настоящите. Това означава възстановяване на нормалното положение. За още по-точно измерване на производителността на труда може да се използва и показателят Брутна добавена стойност (БДС) на заето лице.

Възражения?

Противниците на предлаганата промяна навярно ще възразят, че това ще развихри инфлацията. Първо, икономическата обстановка в Европа и у нас е такава, че то не е възможно в обозримото бъдеще. В Европа и у нас има дефлация в резултат и на провежданата от много години прекалено рестриктивна политика, която потиска потребителското търсене и то е силно ограничено. Второ, с предлаганото постепенно увеличение на доходите ще настъпи постепенно повишение на потребителското търсене на най-бедните, но в ограничени мащаби, което не може да предизвика дестабилизиращо превишение на търсенето над предлагането. Трето, може да има възражения, че това повишение на доходите ще предизвика повече търсене на вносни стоки, което ще увеличи вноса, без да стимулира вътрешното производство. Това не може да се очаква, защото потребителската кошница на най-бедните включва предимно произвеждани у нас насъщни и евтини хранителни стоки. В резултат на това ще има положителен ефект върху вътрешното производство на такива стоки. То ще създаде условия за постепенно увеличение на БВП, на заетостта, на доходите и на приходите в бюджета. Увеличените доходи ще бъдат предпоставка за по-нататъшно повишение на вътрешното търсене от тези бедни хора, със съответните положителни верижни ефекти върху растежа, заетостта и доходите.

Дано българските власти разберат, че трябва да се действа бързо и да се бърка дълбоко!

Високата вълна...

От стр. 10

Победата на левите сили ще е още по-категорична, ако Корнелия Нинова съумее да убеди съпартийците си да включат в кандидатдепутатските листи патриоти, съхранили своето име и авторитет през годините и издигнати от различни граждански движения. Тези движения трябва да организират своевременно своя Народен събор и да бъдат готови с инициативи за политически промени в българското общество.

✓ Координираните усилия на Русия и САЩ, както и на коалиционните им партньори, ще позволят да бъдат ликвидирани териториалните огнища на "Ислямска държава" в Близкия изток, но идеята за "Ислямския халифат" ще продължи да има свои последователи. Битката за бъдещето на човечеството като битка на ценностите и идеологиите за друг обществен порядък ще продължи. Тероризмът ще заплашва народите. И ще е един от големите глобални проблеми, наред с бедността и промяната на климата, с чието решаване новите лидери на човечеството ще трябва да се заемат.

● ● ●

През последните години реката на историята прави своя нов голям завой. И въпреки съпротивата на силите на неолибералния глобализъм, този процес ще продължи още по-ускорено през идващата година. Само онези политически сили и народи, които съумеят навреме смело да се впуснат в талвега на нейното най-силно течение и станат активни участници в похода на човечеството, могат да завоюват своето бъдеще.

Победата на ген. Румен Радев на президентските избори предизвика шок у дежурните политически псевдоанализатори

Точката над И-то

След референдума: от „фърляне" към изхвърляне

Иво АТАНАСОВ

Голямо „забавление" покрай голямото „фърляне" ни поднесоха телевизиите. Като се почне от култовото „За референдума искАх да гласувам, обаче нямах желание" и се стигне до „РефОрендум означава всичкО да се обединят в едно". И още: „Балотаж е т'ва, дето има пари, има всичко. Богатство!" Или: „Да се събират 'сичките гУлЯмци и да решават какво да станИ. Това е ГОлотаж, нали?" А накрая: „Така казаха и фърлих. Фърлих една черта, 'айде готово!"

Някой сигурно ще каже, че „Господари на ефира" нарочно подбират такива примери, за да се лее смях в предаването им. И ще бъде прав, но не съвсем. Защото тези случки не са изключения, та да се налага с лупа да се търсят. Поскоро са толкова много, че са в състояние да избодат очите. Ето какво написа в дискусията към тази колонка от миналата събота секретар на секционна избирателна комисия, обхващаща преимуществено ромски електорален състав: „При почти половината картинката беше горе-долу следната: влиза избирател, представител на комисията го пита желае ли да гласува за референдума. Част от избирателите питат: „Ко е т'ва?". Други пък, и то основно млади избиратели, казват: „Кат' сте почнали да давате бюлетини, дайти ни и тъкъва." След като е взел бюлетината, избирателят обикновено има дежурен въпрос: „И ко' да прая ся?". При опашка от поне десет човека, че и повече, няма време да се обяснява. При това положение отговорът е: „Четеш въпроса и зачертаваш с „Х" в квадратчето „ДА" или „НЕ". Обаче избирателят казва: „Аа-ааа, да фърлям на „ДА" или „НЕ", така ли?". И човекът „фърля" на „ДА", защото повече му харесва този отговор. Опасявам се, че и част от по-възрастните избиратели са избрали отговора „ДА", не защото са разбрали смисъла на въпросите, а защото този отговор им допада повече."

Тук пък сигурно някой ще каже, че примерите са типични за част от ромското население, но не са дотолкова многобройни, та да определят физиономията на цялото избирателно тяло. И също ще бъде прав, но не съвсем. Защото ромите стават все по-голям процент от гласоподавателите. Днес може да са „само" езичето на везната, но утре ще бъдат нейно рамо. И то на ниво „Рамо, Рамо, друже мой". Не изцяло, но в тревожна степен. А и де да бяха само ромите! Виждали сме, виждахме и пак видяхме на какво равнище са някои във „ВИП Брадър". За които текстът на нашия химн е написан от Доспевски, Кольо Фичето е революционер, Мадарският конник е при Троян, а Стамболов е известен с това, че именият му ден е на 27 декември. След като „виповете" ни са такива, какво да очакваме от деветокласниците, 40 на сто от които са функционално неграмотни. Не разбират смисъла на прочетеното, нямат базисно ниво, с което да могат да анализират информацията и да виждат голямата картина.

Положението е не просто лошо, то е ужасно. Ето защо след голямото „фърляне" на референдума не би трябвало да има чак такова изхвърляне от страна на инициаторите му. Най-малкото защото парадирането с резултатите не е честно спрямо онези, които смятат, че „референдумът е много добър човек" и затова „му гласуват". Някои от привържениците на мажоритарната система нямат представа какво се случва на изборния терен. Как се организират големи маси за гласуване, как се осъществява корпоративен и друг контролиран вот. Как се опрощават заеми и уреждат екскурзии. Те смятат, че едва ли не всички избиратели са способни, а и готови, да гласуват по съвест, стига вместо партийни листи да им бъдат предложени мажоритарни кандидати. Вярват в нещо, което не съществува, поне в онази степен, в която си въобразяват. Това си е техен проблем до момента, в който не се опитат да ни натрапят илюзията си. Към тях, все пак, може да има снизхождение, те не разбират какво става. Но какво да се каже за онези, които са безкрайно наясно с особеностите на изборите по български? И които въпреки това агитират до втръсване за изцяло мажоритарна система? Тяхното едва ли е просто заблуда, която великодушно може да бъде подмината.

Разбира се, уродливите изборни практики се проявяват и при пропорционалната система. Но когато се предлага решение, то трябва да е реално, а не „от трън, та на глог". Иначе смяната става самоцелна или пък е просто повърхност, под която се крие нещо друго. Нужно е огрaмотяване и образоване, формиране на способности, а и на нагласи, за анализ и самостоятелна преценка. Само че това е дълъг, скъп и досаден процес, с който като че ли на никого не му се захваща. По-лесно им е сякаш на едните да се изхвърлят, а на другите - да изхвърлят. Първите - с изразената в референдума воля, искайки час по-скоро тя да стане законов факт. А вторите - да пратят в коша колкото може повече от същата тази воля. Което подсказва, че каквато и промяна да се предприеме, промяна всъщност няма да има. Защото „фърлянето" ще продължи, все едно дали по партии, или по личности.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

СРЕЩИ

5-КРАТНИЯТ СВЕТОВЕН И 5-КРАТЕН ЕВРОПЕЙСКИ ШАМПИОН ЕМАНУИЛ ДИМИТРОВ:

Кикбоксът те изгражда като личност

Най-голямото спортно щастие за семейството ми ще бъде аз и сестрите ми да извоюваме медали на едно и също голямо състезание, признава 25-годишният икономист

Интервю на Мони ГЕОРГИЕВ

През миналия месец се проведе второто за годината Европейско първенство по кикбокс в Лутраки, Гърция, и ЕМАНУИЛ ДИМИТРОВ се завърна оттам със златен медал в стила киклайт контакт и сребърен от стила пойнт файтинг в кат. до 79 кг. Преди това през октомври състезателят на столичния СК ИККЕН извоюва златото и в третата дисциплина на татами – лайт контакт, на първия европейски шампионат за 2016 г. в Марибор, Словения. Така роденият на 16.08.1991 г. софиянец изравни броя на златните медали от европейски първенства на тези от световни – по 5, и вече има поне по една европейска и световна титла във всеки от трите стила. През октомври в Бургас Димитров стана първенец на планетата в кат. до 84 кг и в шотокан карате-до – спорт, в който също е достигал европейския връх.

Едва ли често се среща 25-годишен младеж с по 5 световни и европейски титли. Представяли ли сте си, че на тази възраст може да се гордеете с подобна визитка?

- Не. Започнах да се занимавам с бойни изкуства още в I клас. Тогава влязох в залата на ИККЕН, в която съм вече 18 години. Почнах с карате, но никога не съм си поставял за цел да стана европейски или световен първенец, или пък да взема черен колан. Привлече ме спортът, присъствах на тренировка, където наблюдавах какво представлява. Почнеш ли да се занимаваш с кикбокс, се влюбваш в активния начин на живот, придобиваш амбицията всеки ден да се раздаваш максимално, да надграждаш себе си като личност, да си даваш сметка преди лягане, че днес си станал по-добър в нещо, макар и с малко. Спортът ми даде в ранна детска възраст посока, в която да израсна като индивидуалност, да се усъвършенствам в него и извън него. Всички кикбоксьори се занимаваме и с още нещо – работим, учим, не трябва да сме най-добре само в едно нещо, а да се борим на няколко фронта, да бъдем всестранно развити личности. Само така можем да оценим успехите си в залата и да сме сигурни, че сме това, което искаме да бъдем.

Ръководството на конфедерацията по кикбокс и муай тай обясни, че водещите сили развиват по един състезател за всеки от стиловете, а вие сте успешен навсякъде...

- Първият стил, с който почнах да се занимавам, е пойнт файтинг, в него имам най-много загуби и точно поради това там оценявам най-силно успехите. Но пък той ми е дал основата и когато преди 6 г. започнах в стил лайт контакт, ми помогна още в първата година там да стана световен шампион. Оставам непобеден в него и досега. Обикновено накрая гледаме завършената картина, но не си даваме сметка какво стои зад нея. С останалите национали винаги се борим за злато, а аз и другите състезатели сме дали пример, че може години наред да си на върха. Владимир Вълев, който стана световен шампион при професионалистите в Москва, също неколкократно бе №1 в Европа и света в категория до 71 кг при аматьорите. Това, че ни се налага да се състезаваме в повече стилове, повърхностно изглежда като недостатък, но пък ни е научило винаги да сме готови за всичко. Световните ми титли и в трите стила през 2015 г. бяха сериозна аларма за големите сили и съответно през тази година много състезатели – и при юношите, и при мъжете, се опитват да комбинират стилове. Макар и да сме по-малка държава, с доста по-скромен бюджет на фона на големите федерации в Европа, това бе червен флаг за тях, че не са вървели в правилната посока.

Спортните медии ви определиха за Спортист №1 на България за октомври, но като че ли успехите в кикбокса не са оценени по достойство от обществото. Какви са разликите в татами стиловете?

- От десетилетия назад много хора се занимават с бойни изкуства. Почти всеки е бил за няколко месеца в зала и масовостта не е проблем. Мнозина обаче не проумяват разликите в спорта ни. За повечето хора разделението е на татами и ринг. В трите стила на татами динамиката на боя е изключително различна, въпреки че идва от самите повърхности като точкуване – с кои можеш да нанасяш удари и кои могат да бъдат търсени за нанасяне на точки. Но точно оттам идва и красотата на самия спорт – от една формална разлика дали ще удряш над или под кръста, съответно т. н. лоу кик, идва разликата между лайт и кик лайт, а това води до една тотална трансформация. Това е и причината международната федерация WAKO да поддържа и шестте стила (б.а.- и трите на ринг – лоу кик, К-1 и фул контакт).

Ние, като състезатели, се опитваме да предадем на всяко дете, на всеки начинаещ, това богато разнообразие. Кикбоксът е кулминация от всички бойни изкуства, опитвайки се да излезе от традициите и рамките, които бойните изкуства слагат, обличайки ги като чисто спортно направление. Бойните спортове подкрепят не само физическото, но и психическото укрепване.

Спечелихте и световната титла по шотокан карате-до, какво още сте тренирали?

- Състезавал съм се на таекуон-до ITF, там също съм ставал републикански шампион. Не обичам да казвам, че сме малка страна, защото човек е малък, колкото е малко сърцето му, а на нас, българите, са ни големи. Родните спортисти не трябва да се ограничаваме от мисълта, че сме малка държава. Независимо дали спортът е индивидуален или групов, всичко зависи от теб самия на какво си способен в ключовия момент.

> **Всички в нашия спорт се стараем да се изградим като всестранни личности**

Като се има предвид моментната ситуация на спорта у нас, с националния селекционер Иван Георгиев, който ми е и личен треньор, решихме да се състезавам и в таекуон-до, и в карате, тъй като са близки на кикбокса. Бях поканен в националния отбор по шотокан и там също извоювах и европейска, и световна титла. Това „преливане“ е плод именно на вече споменатия навик за адаптация.

И двете ви сестри Мадлен и Александра също тренират кикбокс...

- Да, като най-голям аз започнах първи да тренирам, а после и те се присъединиха. Сега на Евро 2016 в Лутраки за първи път имахме възможност да бъдем и тримата заедно на състезание и това бе изключителна емоция за нас. Досега се бе случвало аз да съм им треньор или те да са публика. Макар че е индивидуален спорт, отборният дух при нас е изключително силен. Много се радвам, че Мадлен взе бронзов медал на пойнт файтинг. На по-малката Александра медалът й убегна, но тя още се адаптира при жените. С примери като мен и Мади Алекс лесно ще преодолее този процес, а целта ни е някой ден от голям форум да се приберем и тримата с отличия. Тогава ще бъдем най-щастливи.

С какво се занимавате извън спорта?

- Завършил съм бакалавърска степен „Финанси“ в УНСС, а сега съм на финала на магистратура, пак по „Финанси“ пак там. Иначе работя във финансовия отдел на голяма българска компания. Никога не съм изоставял образованието си на заден план, още от ранна възраст се старая да се представям добре в училище, за да се реализирам професионално. Винаги се занимавам с неща, които вътрешно изгарям от желание да правя. С опита, който имам, вървя пътя от нулата до върха, и смятам, че пак ще се справя.

Защо на тренiращите бойни спортове им се носи славата на побойници и проблемни личности?

- Едно от първите неща, които трябва да разбереш като състезател, е, че преди да успееш да надделееш на другите, трябва да надделееш над себе си, да се самоконтролираш. И като имаш предвид, че се занимаваш с боен спорт, притежаваш знанията и уменията да нараниш другия, но етиката казва: Това, че можеш, не значи, че трябва!

Никой от нас не е агресивен и импулсивен. Мнозина се занимават с бойни спортове и е нормално по-агресивните да оставят такива впечатления за цялата гилдия. Ние тренираме по 2 пъти дневно, минимум 10-12 тренировки на седмица, ако имаш излишна агресия за изкарване – залата е правилното място. Ако се чувстваш потиснат и търсиш отдушник – нашият спорт е изключително добро място за такива хора. Защото укрепваш психически и физически. Кикбокса можеш лесно да започнеш, не се иска някаква сериозна финансова инвестиция.

Остава ли ви свободно време?

- Малко е, обичам да го прекарвам с близките хора. Като се има предвид, че в националния отбор е голяма част от семейството ми, бих казал, че буквално сме едно семейство.

Виждате ли себе си в годишната класация „Спортист на България?“

- Не съм мислил в тази посока. У нас кикбоксът не е толкова разпознаваем в подобен тип подреждания поради границата между олимпийски и неолимпийски спортове. Едва миналата година бе учредена Националната асоциация на бойните спортове, като се появи с точно с тази идея – спортове, които носят толкова успехи на България, да се популяризират. Когато даден спорт е разпознаваем, имаш много младежи в залата. И тогава лесно може да отбереш тези с качествата, мотивацията и енергията, и да ги направиш успешни спортисти.

За финал - къде ще прекарате празниците и какъв подарък очаквате под елхата?

- За Коледа ще бъда със сигурност у дома със семейството, Новата година е в процес на обсъждане с приятели. Подаръци все още не съм избрал нито на себе си, нито дори за близките. С приятелката ми сме планирали една почивка след Нова година, която чакаме от доста време. За мен не е важна материалната стойност на подаръците, колкото възможността да прекарам време с любимите хора.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ДЕКЕМВРИ 2016

12 събития и 10 хил. зрители на

Лондонския фестивал на българската култура

Моторът на този празник Иво Станков е възрожденец, отдаващ сили и време на кауза, която би трябвало да предизвика по-голям интерес и подкрепа от страна на държавата ни и на спонсори

Д-р Магдалена МАНОЛОВА

Мащабите на фестивала: дванадесет събития, привлекли вниманието на над десетхилядна публика, в престижни зали с участието на авторитетни оркестри, ансамбли и солисти - Найджъл Кенеди, Георги Андреев, Светлин Русев, Людмил Ангелов, Добринка Табакова, Росен Миланов, Деворина Гамалова, Гай Джонсън, Ашли Уолс, Майкъл Гелър и др.

Снимки ЛИЧЕН АРХИВ

Ваня Ватралова-Станков (вдясно) и Шарлот Стивънсън

Аплодисменти в концертните зали "Барбикан", "Кадоган", "Конуей" и други културни пространства в мегаполиса Лондон за българските и английските музиканти съпътстваха Лондонския фестивал на българската култура, състоял се от 25 октомври до 30 ноември т. г. в английската столица. Дванадесет събития, специално участие на Найджъл Кенеди и на известни английски и български артисти, обединени от желанието за сприятеляване и взаимно опознаване, музицират в престижни зали на Лондон повече от един месец. Факт, който ми припомня мисълта на Пикасо, че културата е заредено оръжие на бъдещето. Бъдещето, което все повече изисква подобни празници в тревожното време, в което живеем. Всеки фестивал е празник, начин за сприятеляване и взаимно опознаване, също така и проекция в бъдещето на духовността, която все повече се изгубва в технократския маргинализиран свят.

Този фестивал, възможен от обединените усилия на английски и български институции и личности-визионери, които търсят пътища да го има за четвърти път, е нещо повече от форум за общуване и диалог. Той е израз на реален българо-английски диалог и желание да се опознаем отблизо. На сцената са личностите, които събуждат емоции и желание да бъдем заедно в името на намиране общия път към общо бъдеще. Една творба на музикант, едно изпълнение, една картина, един филм е най-истинският начин да се опознаем без предразсъдъци. Артистичният директор на фестивала, цигуларят Иво Станков, е намерил ключа как да събере за този празник интелектуалния елит, въпреки финансовите затруднения. Той обединява с истински възрожденски дух усилията на институции и личности. Бих казала, моторът на този празник Иво Станков е възрожденец, който отдава сили и време на една кауза, която би трябвало да предизвика по-голям интерес и подкрепа от страна на държавата ни и спонсорите. Именно защото културата е заредено оръжие на бъдещето.

Бях поканена да участвам в заключителната програма на фестивала. Имах щастието да усетя пулса на едно вълнуващо сприятеляване между българските и английските артисти от сцената и възторга на българо-английската публика в препълнената зала "Кадоган". Заключителният концерт бе с интригуващото заглавие "От Бах до българския дълбок бас". Това необичайно заглавие е провокирано от темата на премиерната творба на композитора Мартин Георгиев Концерт за контрабасов кларинет "Търсейки душата".

Преди концерта в камерната зала "Кавершъм" заедно с Мартин Георгиев запознахме публиката с българската басова традиция и ниските гласове в ортодоксалната музика, представих филма си "Молитвата на Борис Христов" и църковнославянските песнопения. Нещо, което вдъхновява Мартин в неговото творчество и изследователска работа, както и за създаването на новата му творба.

Програмата "От Бах до българския дълбок бас" залага на интригуващ диалог между европейската традиция и българската басова традиция. Драматургията й се разгърна в двата концерта за цигулка - на И.С. Бах за две цигулки и камерен оркестър и цигулковия концерт в до мажор на И. Хайдн, между които прозвучалата световна премиера на творбата на Мартин Георгиев "Търсейки душата" разкри и подтекста на заглавието на концерта - "От Бах до българския дълбок бас". Втората част заложи на "Стабат Матер" от Джовани Батиста Перголези и Псалм 13 от Йоханес Брамс. Първата част припомни факта, че много български цигулари са концертмайстори на 47 световни престижни оркестри. Нещо, което е малко познато. Светлин Русев, концертмайстор на Филхармоничния оркестър на Радио Франс, и Иво Станков, концертмайстор на Уестминстърския филхармоничен оркестър и артистичен директор на Лондонския фестивал, бяха солистите на двата цигулкови концерта, в които им партнира един от най-старите оркестри - Лондонският Моцартов оркестър. Светлин Русев и Иво Станков завладяха с музицирането си публиката, която бурно ги аплодира.

Мартин Георгиев, българо-британски композитор и диригент, е асистент-диригент в Кралската опера "Ковънт Гардън", композитор в резиденция на град Хайделберг. Един изключителен млад талант, автор на много пиеси, израз на научния му изследователски интерес за православната църковна традиция. Той избира за своята световна премиерна творба на известния кларинетист Скот Лайгейт, дирижира премиерата си. В концерта си за контрабасов кларинет Мартин Георгиев осмисля средновековната традиция на източнохристиянското песнопение, сътворява необичаен съвременен свят, в който в тембъра на контрабас-кларинета оживява характерът на басовите гласове в древната ни песенна традиция. Мартин се вдъхновява от уникалните български оперни баси като Борис Христов, които са наследници на православната традиция. Той търси в тембъра на контрабасовия кларинет целия израз на басовия глас - от приглушеното "пеене" до речитативната декламация, в изпълнението на инструмента усещаме диханието на човешкия глас. В този концерт Мартин остава верен на своята философия за "морфираща модалност", вдъхновени от изобразителното изкуство, взаимно преливащи се модални структури. Мартин избира модалното музикално мислене, което отново е отговор на неговата изследователска работа на византийско-ортодоксалната песенна традиция. Нещо, което го прави не само различен в търсенията на съвременното творчество, но го откроява като самобитен, оригинален творец, който, верен на българската традиция, е открил и отстоява своя избор и път в развитието си.

Светлин Русев и Иво Станков

Мартин Георгиев - диригент на концерта

Инструментът на Лайгейт сам по себе си е феноменален, той е толкова голям, колкото е висок изпълнителят. Но с него той направи чудеса, не само в създаването на мелодии, но в шепота и приглушените динамики, сякаш слушаш човешкия глас. Нещо, което е възможно само ако владееш инструмента така, че да съумееш да "изпееш" чрез него или изрецитираш мелодията и речитатива, в търсене на душата, пътя на душата. В това сътворяване участва сърцето и оркестърът на Моцартовите инструменталисти. Богата звукова палитра изрисува и внуши идеята на Мартин, особен на финала, когато в затихващо отзвучаване тя сякаш се изгуби в притихналото пространство на залата, последвано от бурни аплодисменти. Развитието на пиесата от мелодични епизоди бе последвано от борба между светлото и тъмното, на финала отзвучаващо като молитвен реквием за душите на изгубените. Посветена на жертвите на тероризма, творбата излъчва това внушение на болка и състрадание, но на финала - и на освобождение, надежда и вяра, просветление. Състояния, които Лайгейт изрази с изключително богата звукова палитра, майсторско заиграване с тембровите възможности на инструмента, техника и внушение, което влезе в сърцата на публиката.

Уникалното изпълнение на контрабас-кларинета в тази уникална творба предизвика бурни аплодисменти за солиста и автора. Вдъхновен от чудото на човешкия глас, Мартин Георгиев явно е от висока класа творец и диригент, който въпреки младостта си е спечелил не само доверието на престижните световни институции, но има таланта да внушава творческите си идеи и на аудитория, която не познава нашите традиции.

"Стабат Матер" от Перголези и Псалм 13 от Брамс събраха на сцената известното българско сопрано Ваня Ватралова-Станков и английското мецосопрано Шарлот Стивънсън заедно със състава на Лондонския топ хор от девическото "Сент Полс" и "Франсиз Холънд" училище. Това бе внушителен финал на концерта, който обедини артистичния потенциал на английските и българските музиканти, умело водени от диригента Мартин Георгиев.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ДЕКЕМВРИ 2016

Москва - мащабна, динамична, подредена и красива

Руската столица и през зимните месеци не спира да очарова с атракциите си туристи от цял свят

Надежда УШЕВА

Още в началото на ноември руската столица блести с още по-голяма яркост - потопена, в богатата си новогодишна украса, тя радва човешкото око - по улици, площади, сгради, търговски центрове, навсякъде, се виждат огромни елхи, дядо мразовци, снежанки, джуджета, гирлянди, падащи снежинки, петолъчки и какво ли още не... От клоните на дърветата се спускат разноцветни стъклени топки, които допринасят за празничното настроение в града. Зелената красота от необятните паркове с цветя и фонтани през лятото неусетно е отстъпила място на бялата пухкава премяна. Която е не по-малко вълнуваща и живописна със снежните си картини.

Неизменна емоция представляват ледените пързалки. Построени на възлови централни площади в Москва, те забавляват не само децата, но и възрастните хора.

Една от най-големите изкуствени ледени пързалки в Европа се намира именно в парк "Горки". Площта й е 18 000 кв. м - с лед са покрити пътеки и алеи. Инфраструктурата на парка през зимата неузнаваемо се променя, така че посетителите да могат на кънки да стигат чак до кафенетата, пръснати наоколо. Любителите имат възможност да се насладят и на 8-метров замразен фонтан, както и на ледени лабиринти. Друга известна открита пързалка е тази на територията на ВДНХ. Нейната площ е още по-внушителна - 20 000 кв. м. Билетите за възрастни са 300 рубли (около 8 лв.), а за деца 150 р. (около 4 лв.). Спиращо дъха е осветлението, което в многобройни цветни нюанси "огрява" фасадите на сградите, оградите, дърветата, пешеходния мост. Отраженията на светлините хвърлят игриви шарени сенки и върху леда. Цената да покараш кънки е 200 р. около (5 лв.) през седмицата, а през почивните дни - 400 р. (11 лв.). Сред най-посещаваните пързалки е и тази до ГУМ на Червения площад, където е построен и пищен новогодишен базар.

Ледената пързалка в парк "Горки"

За спокойствието и сигурността на жителите и гостите на руската столица денонощно работят хиляди полицаи, които извършват щателни проверки, буквално навред - в магазини, гари, метро, летища, търговски центрове, учебни и държавни институти, музеи, театри, концертни зали и галерии, църкви и манастири... Факт е, че има правила и те се спазват. Така например в супермаркетите алкохолът вечер след 22 ч. до 11 ч. на следващия ден е забранен, а иначе в останалото време се продава само на пълнолетни! А цигарите в Русия са доста по-евтини от тукашните и не се афишират наляво и надясно. Не са изложени на видно място и се продават само при поискване от клиентите. Забранено е пушенето на 30 м от училища и детски градини, гари, летища...

Снимки АВТОРКАТА

Московското метро е едно от забележителностите

Истинско изживяване си остава Московското метро, същинско произведение на изкуството! Залите му са едни от най-красивите и смайващи в света. Открито на 15 май 1935 г., днес метрото има 13 линии и 200 станции, като продължава да се разширява. Общата му дължина е 331,5 км. Делнично превозва 8,6 милиона пасажери, а през почивните дни те наброяват около 6,5 милиона на ден. При това метрото блести от чистота! То е най-удобният транспорт - подземен, има също и надземни мотриси, предвид големите задръствания в Москва. Билетчето е само 40 р. (около 1 лв. и 15 ст.)

Неподправено бижу са мостовете, преметнали изящните си снаги през река Москва и р. Яуза. Особено вечер със своите ефектни светлини, главозамайват и приковават на място минувачите.

Пешеходната Арбатская улица в центъра

Мащабна, динамична, подредена и красива. Това са четирите думи, с които бих описала руската столица. Днес тя събира минало, настояще и бъдеще в едно. Гордо пази историята и паметта си, паметниците на културата и традициите си - всичко, свързано със съветския й период - от петолъчките, сърпа и чука до Мавзолея на Ленин и внушителните павилиони, които представляват своеобразна експозиция на икономическите постижения на страната. А мавзолеят с безплатен вход се посещава с нестихващ интерес както от руснаци, така и от хиляди туристи.

В същото време темповете, с които градът се променя, модернизира и расте, са лавинообразни. Москва е космополитен необятен град, простиращ се над 45 км от север на юг и над 30 км от изток на запад. Заедно с предградията в руската столица живеят над 15-16 млн. души.

Не само улиците и площадите, но и моловете са украсени с огромни елхи

www.duma.bg

Очаквайте

ЗАНАЯТЧИЙСКИ РИТУАЛ ПОКАЗВАТ ЗА ПРАЗНИКА НА СВ. СПИРИДОН

Йоанна Драгнева и Калин Вельов изпяха в дует „Както никой”

Йоанна Драгнева и Калин Вельов записаха дуетно изпълнение на “Както Никой” - саундтрак към филма “Бартер”. Стилното видео с режисьор Силвана “Зибо” Иванова пренася атмосферата на кинотворбата, в която участват Татяна Лолова, Койна Русева, Филип Аврамов и др. Създаден по действителен случай, филмът е разказ за живот на кръстопът, нечисти сделки, за вътрешния свят на незряща жена, за живота на хората в рибарско селце, техните радости и тъги, за опита им да оцелеят в живот на бартер.

Автор на музиката на песента е Калин Вельов, въздействащият текст е на Любо Киров, аранжиментът е на Светлозар Заров. Режисьор и сценарист на филма “Бартер” е Атанас Киряков, главен оператор - Иван Тонев, продуценти са БНТ и Ars Digital.

Представянето на “Както никой” ще се състои в клуб “Перото” на НДК днес, 10 декември, в 19 ч. След срещата между артисти, творци, приятели и медии ще бъде прожектиран и “Бартер”.

Коледни празници със „София мези”

Световни звезди, гигантска баница и елени ще радват столичани и гости на града от 22 до 29 декември

Грандиозно шоу с участието на световни и балкански звезди като Nana, “C-block”, Кеба и трубачи “Цариброд” от Сърбия, Йорданис Агапитос и Ная от Гърция, както и супер томбола с над 2000 атрактивни награди очакват столичани и гости на града по случай коледните празници на фестивала на балканската скара “София мези”. Събитието, организирано от фондация “Румънеца и Енчев” със съдействието на Столичната община, ще оправдае името си с уникални скари и чевермета от прясно месо, приготвени на място от най-добрите майстори-готвачи на Балканите. Празнични лакомства, богато разнообразие от мезета, както и гигантска коледна баница, достойна за рекордите на “Гинес” са допълнителен магнит за посетителите.

Фестивалът ще бъде с вход свободен и ще се проведе от 22 до 29 декември в парк “Княжеска градина” пред Паметника на Съветската армия. На събитието ще има бляскава украса, акцент в която ще са истински елени от впряга на Дядо Коледа. Целодневното забавление ще включва и лунапарк, семейни игри, турнири по белот и табла, празнично родео с бик, както и различни състезания по надяждане и надпиване. Най-добрите в игрите ще получат парични награди, таблети, стекове бира, вино и др. Ще има безплатни напитки, както и утешителни призове за загубилите.

Градусът на купона ще се повишава не само от ароматното греяно вино, а и от големите родни звезди, сред които ще бъдат група “Сигнал”, Валя Балканска, Гъмзата, Милена Славова, “Обратен ефект”, “Айс крийм” и “Хоризонт”.

Фестивалното градче ще предложи на своите посетители и интересни идеи за коледни подаръци: ръчно правени сувенири и картички, плетени чорапи, прясно изпечени сладки и др.

Организаторите от фондация “Румънеца и Енчев” си партнират с Дирекция “Социални дейности” на СО и държат фестивалът винаги да е съчетан с благотворителни каузи. През декември те ще подарят незабравим ден на над 100 деца, лишени от родителски грижи, които ще преминат през всички забавления в лунапарка и ще получат подаръци от самия Дядо Коледа. Идеолозите на проявата ще подкрепят и инициативата “Осинови бездомно животно на фондация “Четири лапи”.

Гледам на някои коли – монтирани рога. Питам се, не е ли по-лесно просто да си покажат главите през прозореца...

10.12.2016

Акад. ВЕСЕЛИН ДРЕНСКИ,
математик
ВЕСЕЛИН ИВАНОВ,
журналист
ГРИША ГАНЧЕВ,
бизнесмен
ИВАН БУНКОВ,
писател
ИВАН ЛЕБАНОВ,
ски-бегач,
олимпийски медалист
ИВАЙЛО ХРИСТОВ,
актьор и режисьор
МАКСИМ БЕХАР,
журналист, пиар експерт
СЕМИР АБУ МЕЛИХ,
народен представител
СЛАВИ БИНЕВ,
народен представител
ТЕОДОРА ПЕЕВА,
гл. редакторка на в. „Сега”

11.12.2016

АЛЕКСАНДЪР КИПРОВ,
композитор
Проф. БОЯН БИОЛЧЕВ,
филолог, писател
Д-р ИВАН КОКАЛОВ,
вицепрезидент на КНСБ
КРАСИМИР ЯНКОВ,
народен представител,
член на ИБ на НС на БСП

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

10

Св. мчци Мина, Ермоген и Евграф

11

† 11 Неделя след Неделя подир Въздвижение на св. Праотци. Преп. Даниил Стълпник. Преп. Лука Стълпник

Търси се Фигаро във Велико Търново, София и Пловдив

За изкуството и въображението няма граници, а доказателството е изключително успешното турне “Търси се Фигаро - Последната грешка на Нешка”, което на 12 декември ще премине през София (зала 1 на НДК), както ДУМА писа. В спектакъла “Търси се Фигаро” диригентът Найден Тодоров, балетът и оркестърът на Държавната опера в Русе и трупата “Нешанъл арт” в продължение на близо два часа показват, че е възможно и красиво да се съчетават арии от класически италиански опери с песни от българския фолклор и да се танцуват български хора на фона на съвременна интерпретация на традиционна музика, да преливат в елементи на класическия балет, художествената гимнастика, цигански, испански и грузински танци. “Търси се Фигаро” вече гостува във Варна, Добрич, Бургас, Габрово, Панагюрище и Русе, а срещата с русенската публика беше повече от емоционална. “Оттук започнах. Тук и искам да приключа”, сподели от сцената легендата Нешка Робеви и припомни, че е започнала кариерата си в кордебалета на Русенската опера.
Все още има билети за спектаклите във Велико Търново - днес, в София на 12 декември и в Пловдив на 15 декември, информира Йоана Иванова.

Снимка “МОНТЕ МЮЗИК”

Снимка © Слави ХАДЖИЕВ

Дизайнер и музикантки в артистична симбиоза за „БГ модна икона”

Дизайнерът Христо Чучев и виртуозните грации от “Destiny Quartet” подготвят изтънчена комбинация от красота и музика специално за “БГ модна икона 2016”. В артистична симбиоза те ще закрият ревю-спектакъла непосредствено преди официалната церемония по награждаването на най-стилните българи, която ще се състои на 14 декември във “Витоша парк хотел”.

Специално за изисканото събитие, организирано от Академията за мода с председател Любомир Стойков, Христо Чучев подготвя шикозна колекция с официални вечерни рокли. Дизайнерът разкрива предварително, че два от тоалетите са направени от дантела, с която работи самият Ели Сааб. Музикантките от “Destiny Quartet” със своя силно разпознаваем, оригинален и модерен прочит на класически произведения ще създадат вдъхновяваща атмосфера за модното дефиле на Христо Чучев. Нещо повече - Гери (цигулка), Ива (виола), Лори (виолончело) и Звезди (цигулка) с елегантност и финес, свирейки, ще представят част от колекцията на дизайнера.

НАБЛИЖАВА НАЙ-ФАТАЛНИЯТ ДЕН В ГОДИНАТА ЗА РАЗДЯЛА

Най-вероятният ден, в който може да бъдете зарязани от партньора, е 11 декември, пише в. “Дейли мирър”. Тази неделя е набедена за най-фатална от статистиците, които внимателно анализирали думата “раздяла” в постовете и статусите във фейсбук.

Съществуват различни теории относно това на какво се дължат тези разлъки. По-стиснатите си дават сметка, че не си заслужава да се хвърлят пари на вятъра за подаръци за човека, с когото не са сигурни, че ще продължат отношенията. Други пък предпочитат скъсването пред това да представят партньора си на семейството. Не трябва да изключваме и влиянието на стреса - периодът около коледните и новогодишните празници е особено напрегнат и на мнозина не им издържат нервите. Много тлеещи конфликти излизат наяве и от това страда любовната връзка.

Ако все пак двойките преодолеят фаталния 11 декември, да не мислят, че всичко им се е разминало. Разлъките на Коледа и на Нова година намаляват, но рязко скачат през пролетта, предупреждава таблоидът.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ДЕКЕМВРИ 2016

емоцията ТАНГО

или поезия и страст в танцов диалог

Рождената дата на аржентинския певец и филмов актьор Карлос Гардел - 11 декември, се превърна в празник, който вече се възприема и отбелязва като Международен ден на тангото. Наричат го танц, в който е събран пъстър букет от емоции - ярост и страст, болка и нежност, ревност и носталгия, копнеж и раздяла... Философията му е именно в конфронтацията. Животът в тангото е наситен с чувства. Защото най-важните роли в него са отредени на мъжа и жената. Танцът проследява техните отношения, конфликти, помирения, ревност, ненавист... Тук рядко се забелязват усмивки. Дори не е прието танцьорите да се гледат в очите. Най-важното е да се усетят като партньори. А това умение се ражда на подсъзнателно ниво, като че ли от само себе си, създавайки усещането за съществуването на друга реалност. Поканата, изречена на глас, може да се възприеме като обида. Допустима е само импровизацията в ритъма на... живота! И един от най-впечатляващите моменти е изключително напрегнатата пауза: музиката звучи, а мъжът и жената застиват в кулминационна прегръдка, все едно между тях се води диалог - без думи, но с повишен тон, който бива прекъснат (или продължен) с танго...

В НЕГО РЯДКО СЕ ЗАБЕЛЯЗВАТ УСМИВКИ. ДОРИ НЕ Е ПРИЕТО МЪЖЪТ И ЖЕНАТА ДА СЕ ГЛЕДАТ В ОЧИТЕ. НАЙ-ВАЖНОТО Е ДА СЕ УСЕТЯТ КАТО ПАРТНЬОРИ...

Съществуват няколко версии за произхода на този танц. Най-разпространената е, че той се появява в пристанищните предградия на Буенос Айрес, където на кръстопътя на XIX и XX век се срещат и се преплитат в едно цяло културните традиции на няколко страни - ритмите на кубинската хабанера, африканската кандомба, аржентинската милонга, испанското фламенко, индианските ритуални стъпки, полската мазурка, австрийският валс и европейските танци, станали известни по света, благодарение на моряците. И макар първоначално тангото да е познато и прието само в бедните квартали, както и в емигрантските гета, много бързо лиричният и страстният танц завладява цяла Аржентина.

"Виновникът" за утрешния празник Карлос Гардел всъщност е емигрант от Франция, пристигнал още като дете със семейството си в Аржентина. Като тийнейджър до такава степен се запалва по тангото, че става прочут в цялата страна. Когато се мести в Европа, Карлос толкова успешно представя този танц в Париж, че започва неговото триумфално шествие из всички континенти.

Не бива да се пренебрегва и фактът, че в различни периоди тангото е забранено в Германия и Русия, което обаче не пречи на страхотната му популярност в световен мащаб. През 20-те и 30-те години на XX век танцът се смята за упадъчен и еснафски в СССР. Въпреки това захабени плочи с мелодии на тангото се предават от ръка на ръка. Папа Пий X също не е благосклонен към новата мода и се изказва против танца. Австрийският император пък забранява на войниците да "упражняват тангото в униформа". А английската кралица заявява, че отказва да изпълнява "това".

Любопитно е също, че думата "танго" се появява доста преди самия танц. Смята се, че произходът ѝ е свързан с езика на нигерийския народ ибибио. Първоначално наименованието се използва на един от Канарските острови, където по този начин се нарича "събиране на негри за танци и игри на барабани". Между другото самите барабани също се казват танго.

Малцина са наясно, че при зараждането му танцът се изпълнява само от мъже. И представлява своеобразен музикално-ритмичен дуел между съперници, които се борят за сърцето на дамата. Постепенно движенията се шлифоват и жените привнасят в жанра необходимата грация и чувства. Тангомания като културно явление започва да завладява света от 1907 г. Именно тогава възниква своеобразен култ - тематични вечери, специфично облекло и аксесоари, тютюн, кафе и барове.

Танцът дори е включен (30 септември 2009 г.) в списъка на нематериалното културно наследство на ЮНЕСКО. Световен шампионат по танго с участието на над 100 000 души се провежда всяка година в столицата на Аржентина. Смята се, че страната печели от популярността му 180-400 млн. долара годишно. Обаче най-голямото доказателство за влиянието на този танц тежи два тона и е високо 3,5 метра. Иде реч за Паметник на тангото, открит през 2007 г. в Буенос Айрес. Стоманеният монумент е във вид на гигантски бандонеон - музикален инструмент от групата на клавишните, подобен на акордеоните. За изграждането му са били необходими повече от 11 000 долара, събрани от почитатели на танца и частни компании. Така е създаден единственият в света паметник, посветен на музикален жанр. Дори в САЩ няма монумент на култовия за страната джаз, а в Италия не са се сетили да увековечат характерната за Ботуша тарантела.

В аржентинското курортно градче Виля Хесел пък ще видите танцуваща двойка от... цимент. Първото впечатление е, че фигурата е от бронз, но поради недостиг на средства се налага да се направят икономии. Монументът е допълнен през 2000 г. с атрактивен плакет, върху който скулпторът, използвайки специална техника, представя звездите на тангото. Сред тях е и Карлос Гардел, чийто глас става известен по цял свят, благодарение на плочата "Моята печална нощ" (1917).

Любопитно е също, че сега съществуват няколко разновидности на този танц: милонгеро е най-близо до оригиналното аржентинско танго; за салонното е характерна голяма дистанция между партньорите; лисо се отличава с определена хореография, без сложни стъпки и импровизация, нуево е с доста интересни и засукани фигури, постановъчно или "фантазия" се изпълнява на състезания и театрални представления.

Без значение е обаче какво точно танго харесвате най-много или ще изберете, за да отбележите този забележителен и страстен празник, танцът трябва да е изпълнен с емоции. Защото само така ще се получи темпераментно, отчаяно, носталгично, конфликтно и вълнуващо танго в ритъма на живота.

НАЙ-ГОЛЯМ, НАЙ-ДОБЪР, НАЙ-ДЪЛЪГ...

- **Най-големият оркестър, свирещ танго, е създаден от Франсиско Канаро (1921), който събира 32 музиканти в една формация. Уругвайският композитор и диригент се смята и за най-успелия във финансово отношение музикант, спечелил от танго и неговото разпространение.**
- **За най-добър бандонеонист е признат аржентинецът Анибал Троило, изпълняващ танго от "златния век" (1930-1950).**
- **Най-дълъг активен живот в тангото води Освалдо Фреседо, който през 1927 г. създава собствен оркестър, просъществувал до средата на 70-те. Прави и безброй записи, изпълнявайки тази непреходна музика, но, уви, повече от половината е унищожена.**

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ДЕКЕМВРИ 2016

120 години: от Чамкория до Боровец

Курортът ще отпразнува своята годишнина на 17 декември

Мария ИГНАТОВА

Тази година се навършват 120 години от основаването на първия курорт не само в България, но и на Балканския полуостров - Боровец. Малко известен факт е, че преди Съединението границата между Княжество България и Източна Румелия е минавала именно оттам. За това свидетелстват и двете митнически сгради, които впоследствие биват превърнати в хижи.

Известен до средата на XX век като Чамкория, курортът първоначално е създаден от Цар Фердинанд и царското семейство като лятна ловна резиденция. Постепенно мястото се превръща в любимо на аристократичните и заможни софийски семейства и през 1928 г. там има построени 74 вили. Дълго време за Чамкория се говори само като за летовище, но собствениците на вили постепенно започват да прекарват по един месец и през зимата. Едва през 30-те години на XX век обаче, с разпространението на ски спорта, на Чамкория започва да се гледа като на място, идеално за нуждите на зимния отдих и спорт.

През 1924 г. по инициатива на директора на Самоковската гимназия Иван Велчев, с дарения и доброволен труд, е построена първата хижа "Мусала" или "Клековата хижа". Един от участниците, Димитър Вълчаров (1905 - 2011), казва: "... Спомням си как беше построена първата хижа "Мусала" - дървената. С директора Велчев, с още няколко учители и с ръководството на Туристическия ученически клон определихме мястото при един зимен поход в дълбокия сняг. Царят разреши тогава не само да се ползва негов имот - всичко в района беше царска собственост, но и нареди на управителя Михаил Кръшняк да освободи взвод войници от охраната в помощ за отсичането на клековите дървета. Ние, учениците, бяхме на бивак до Велчовото мосте всяка събота и неделя. Изнасяхме от дерето насечените клекови дървета на по-равно място, откъдето Васил Арнаутино ги изкарваше с конете до Мусаленското езеро."

Любопитен факт е, че името на връх Мусала е дадено по време на Османското владичество и произлиза от "Мус Аллах" - "Близо до Бога" или Молитвен връх, а днес той е част от 100-те национални туристически обекта.

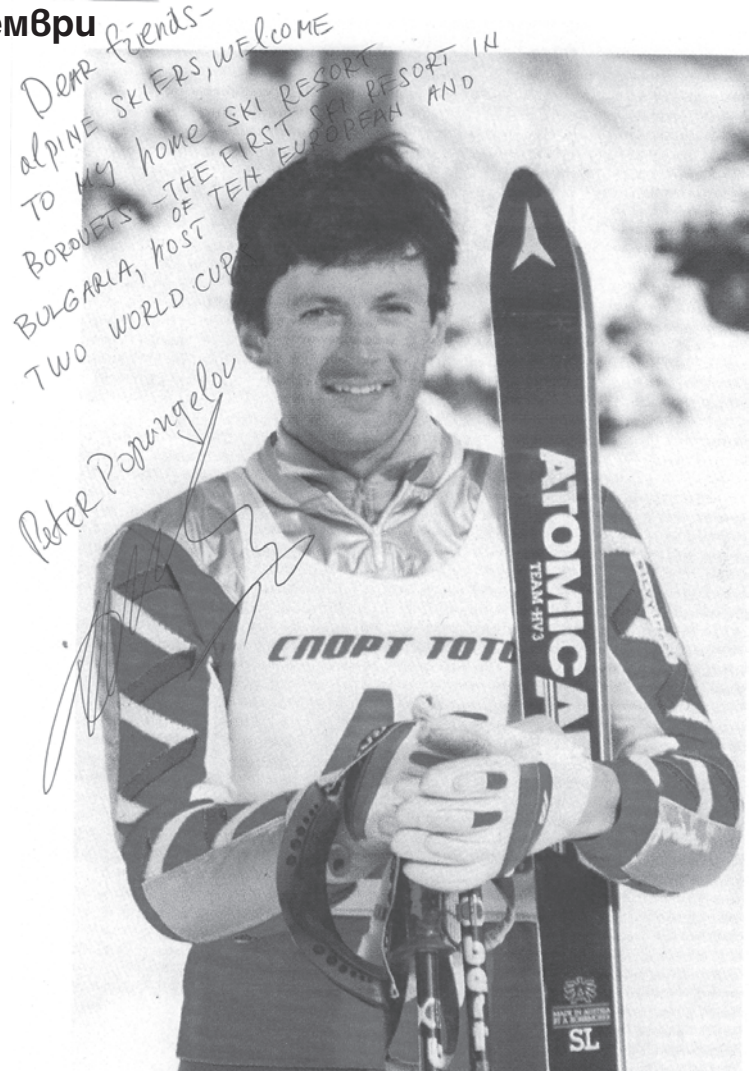
През 70-те и 80-те години на миналия век, благодарение на успехите на българската ски легенда от Самоков Пепи Попангелов и усилията на баща му - Петър Попангелов старши, Боровец се развива и като международен ски център.

В началото на 70-те години Попангелов-баща създава идеен проект на Боровец, като "вътрешен и международен туристически и спортен център". За целта са използвани известните вече в Европа нормативи за състезателни и туристически писти.

Паралелно с това започва да набира сили и българският ски спорт, а Боровец трупа опит в организирането на международни спортни изяви - 2 домакинства на световни и 12 на европейски купи и многобройни състезания на ФИС за ски алпийски дисциплини.

Днес курортът разполага с над 300 дка писти, 175 оръдия за сняг, изкуствено езеро и помпена станция, изградена по най-съвременните технологии. Предлаганите условия за алпийски ски, ски бягане и сноуборд са съизмерими с най-добрите в световен мащаб, а за любителите на силни усещания са изградени два фристайл парка. Всичко това, в симбиоза с невероятната природна красота на Рила - планината, която получава своето име още от траките, обитавали тези земи.

Извървяният дълъг път от Чамкория до Боровец направи възможно превръщането му в един от най-предпочитаните европейски зимни курорти, съхранявайки неговата уникалност и превръщайки я в своя запазена марка.

Кой къде поникнал, там обикнал

Очин дол - оазис във Врачанската планина

Илия БОРИСОВ

Повече от 50 години бродя из необгледните простори на този край, където природата е пръснала неземни хубости. Неописуемо земно кътче, едно място - райски оазис, място, целунато от Бога. Тук като че ли са си дали неделима среща великата природа и великият човек Иван Вазов, без който не може да си представим България. И сред възпламеняващите, възхитителни неща е малкото планинско селце Очин дол - живописно раздиплено в романтичните поляни на Врачанската планина. Забележително е с две любопитни неща - на границата е със Софийска област, а в землището му, близо до Искърската клисура от Мездра за София, от десетина години ни среща петметровият паметник на Вазовия герой от разказа "Дядо Йоцо гледа". Този скулптурен монумент е творческо постижение на авторите Георги Тишков и Моника Игаренска. Каменната фигура е изчукана с професионално майсторство от каменоделеца Цветан Цеков от село Бели извор. Заслугата за тази нова и популярна слава на притихналото в Балкана селце е на очиндолеца Огнян Петров. Един местен патриот и патриотично настроен родолюбив човек. Дългогодишният кмет на Мездра Иван Аспарухов активно го подкрепи и днес Очин дол има един от най-красивите туристически комплекси. Всичко бе построено с парични дарения от частни фирми и от известни местни институции. На около 500 м от това място е каптиран планински извор - резервоар с 25 куб. м вода. Построена е търговска къща - приемна за кратковременна почивка.

Пръв в селото преди много години ме заведе популярният с оригиналното си творчество архитект Сава Савов, за да видя новопостроената по негов проект административна сграда. В нея сега е цялата администрация на това запокитено далеч от оживените центрове селище на областта. Редовно съм посещавал този дивен природен оазис и винаги съм си припомнял думите на големия поет-планинар Ламар: "Природата и човекът са се слели в едно съзвучие. Човекът е изгнил от природата цялата й благодат и без нея той е немислим."

С днешното си име Очин дол се споменава от 1453 г., като димур с 32 домакинства. Този факт се потвърждава от турски документи. Името означава "да вижда всичко добре с очите си". Преди няколко години историкът от врачанския музей Богдан Николов, вечна му памет, проучи миналото на Очин дол и остави ценни подробности. Установено е, че на километър и половина от днешното село е имало три надгробни могили. Хората ги наричали Трите буки. От времето на траките са. Виждат се разрушенията от голяма едноабсидна раннохристиянска църква. Има останки от късно антично средновековно селище. През годините на турското владичество поселниците били принудени да се местят няколко пъти в местностите Пресветица, Манастирище и Мирово селище. Чумната епидемия не ги пожалила...

Краеведът Димитър Димитров, живеещ в родното си село, написа две богато съдържателни и емоционални книги: "Очин дол - живописно село във Врачанския балкан". Този човек, работил като счетоводител в металургичния комбинат на гара Елисейна, има "Божа дарбица" да общува с книгите и афинитет към археологията. Тя му е страст и обич. В книгите си описва впечатляващи неща от миналото на селото. Пламенно разказва за емоционалните поселници на планинците и за превратностите на изминалото време. Старите обичат да казват: "Кой къде поникнал, там обикнал." Въпреки несгодите, трудният някога каменист път, безводието и други трудности, в селото са останали да живеят повече от 150-200 човека. При последното преброяване бяха записани 238 души.

Има много идеи за реализиране на втори етап при цялостното оформяне на това туристическо място. В местността Свинарски рът, на 4-5 км от Очин дол, ще изникнат и други забележителности. Предвижда се построяването на къща-музей, показваща гениалното творчество на Иван Вазов в Искърския пролом. Тук той е почерпил сюжети за христоматийните си разкази "Дядо Йоцо гледа" и "Една българка", за челопеченката Баба Илийца. Написал е 48 великолепни стихотворения, събрани в свитъка "Скитнишки песни".

Всяка година през майските дни в туристическия комплекс се провеждат фолклорни празници от "Тимок до Вит". Сладкодумни екскурзоводи разказват за всичко интересно и припомнят: "Пътниците, изправени на прозорците на вагоните да гледат живописните завои на пролома, съгледаха учудени на един рът отсреща, че стои един човек и им маха със шапка. Това беше Дядо Йоцо. Той поздравяваше по този начин нова България." Това е написал през далечната 1901 г. Иван Вазов в разказа си "Дядо Йоцо гледа".

Великолепно уреден сред просторите на Балкана е туристическият комплекс "Дядо Йоцо гледа" край село Очин дол

www.duma.bg

9			4			7		2
	7			1		5	9	
8		6		5				
			1				5	
1		5			3			
	4		5		6	3	1	
					5			
		3		6		8	7	4
2	6		8			9		

ТРОПИЧЕСКО ДЪРВО / ЗАНЯТИЕ НА ОВОЩАР

ЩЕТА, ВРЕДА / СИЯНИЕ ОКОЛО ГЛАВАТА НА ИКОНА

ИЗКУСТВО / СЕЛИЩЕ КРАЙ МЮНХЕН

ДЪРЖАВА В АФРИКА

СЕЛО В БУРГАСКО / АВТОМОБИЛНО КОРМИЛО

НАДГРОБЕН СИМВОЛ / Г-Й В ТРАГЕДИЯТА „ХАМЛЕТ“ ОТ У. ШЕКСПИР

ЦИКЛАДСКИ ОСТРОВ / РАБОТНИК, КОЙТО ПЪЛНИ НЕЩО

ШИРОКО РАВНО МЯСТО / ЕФЕКТЕН НОМЕР

ЧЕЛО (МЕД.) / ЗАДНА ЧАСТ НА ГЛАВАТА

МУЗИКАЛЕН ИНСТРУМЕНТ / ПАСТИР НА ОВЦЕ

ИМЕНИК НА 14 ЮЛИ / СЪВЕТВАНЕ

ИТАЛИАНСКИ КОМПОЗИТОР / СИН НА ПРАОТЕЦА ЛОТ (БИБЛ.)

КУЛОПОДОБЕН ПОДЕМЕН КРАН / ЧИСЛОТО 3,14

ПРАХ ОТ ЗАХАР И КАКАО / СЪВКУПНОСТ ОТ ТЕМИ

ОТЛЪЧВАНЕ

ПРАСЕ / СТРУНЕН МУЗИКАЛЕН ИНСТРУМЕНТ

СТОЛИЦАТА НА МОЗАМБИК / БЛИЗКИ РОДСТВЕНИЦИ

ГРАДИНСКО ЦВЕТЕ / ИЗНАСЯНЕ НА СТОКИ

МАРКА ПАСТА ЗА ЗЪБИ

ГРАД ВЪВ ФИНЛАНДИЯ / ГРАД В ИТАЛИЯ

МЪЖ, КОЙТО ЧИРАКУВА / МУЗИКАЛНА СКОБА

МАРКА ПРАХ ЗА ПРАНЕ / ЕГИПЕТСКИ ВЪРХОВЕН БОГ

ЗАВАРЯВАНЕ / ФРЕНСКИ ВЕСТНИК

ИМЕНИК НА 22 ДЕКЕМВРИ

СТАРИ РУСКИ САМОЛЕТИ / РУСКИ ФИЛМ

БЛАГОРОДНИЧЕСКА ТИТЛА / ЕДНО ОТ ИЗКУСТВАТА

ЕСКИМОСКА ШЕЙНА / ЧАСТ ОТ ДРЕХА

СЕМЕЙСТВО БРЪМБАРИ / ВЛАДИШКА КОРОНА

БИБЛЕЙСКИ ГРАД / ГРАД В ЕГИПЕТ

СБИРКА, ГРУПОВИ ЗАНЯТИЯ

ГРЪЦКИ ОСТРОВ / ИЗТЪКНАТ ИТАЛИАНСКИ ФУТБОЛИСТ (1910-1979)

ПЛАСТ ЗА ТОРТА

ПОЛСКО КАФЕ / ПРЕДНА СЕДАЛКА НА ФАЙТОН

ВИД СПОРТ / ОТКЛИКВАНЕ

КАРТА ЗА ИГРА / ЧОВЕК, СТРАДАЩ ОТ ИСТЕРИЯ

НАЧИН, ПОДХОД / ДЕПАРТАМЕНТ ВЪВ ФРАНЦИЯ

ГРАД В САЩ, НА РЕКА ХЪДСЪН / ВЪЗПАЛЕНИЕ НА ДАЛАКА

ГРАД В ИТАЛИЯ

ГРАД В НОРВЕГИЯ / АЗИАТСКА ДВУКОЛКА

ВЕЩЕСТВО ЗА МИЕНЕ НА ЗЪБИТЕ / ДРЕВНО ИМЕ НА ГЪРЦИЯ

БЪЛГАРСКА ЦАРИЦА, СЪПРУГА НА ИВАН АСЕН II (НЕИЗ.-1237)

ШАХМАТНА ФИГУРА / ХАРАКТЕР

ЖЪЛТЕНИЦА (МЕД.) / ПАНИРАНО ЯСТИЕ

ГЕРМАНСКА ПОП ПЕВИЦА (Р.1946) / СЕЛИЩЕ В ЕТИОПИЯ

РЕКА В СЛОВАКИЯ / МЕТАЛНА ЖИЦА

СТАН, БИВАК

АПЕЛ, ПРИЗИВ

ЛЕМЕЖ, РАЛНИК

ВЪЛНЕН ЖЕНСКИ ПОЯС / РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ

ЗЪРНЕНА КУЛТУРА / ГЕРМАНСКИ ФИЗИК (1787-1854)

ИГРА С ЧЕРНИ ПЛОЧКИ

ТЕРИТОРИАЛНА ЕДИНИЦА В ТУРЦИЯ

ГРАД В СОФИЙСКО

РЕЧНИК: Аколада, „Аня“, Ипел, Капра, Лаерт, Маскани.

www.duma.bg

ГЛАВЕН ГРАД НА ХАВАИТЕ
ПОЩЕНСКИ СЛУЖИТЕЛ
ГРАД В РАЗГРАДСКО
ДРЕБНА СЛАДКОВОДНА РИБА
РЕКА В КАМЕРУН
ПЕРИОД ОТ ВРЕМЕ
МЕСТНОСТ КРАЙ СТАРА ЗАГОРА
ХАЛА, ДРАКОН
ФРЕНСКИ ПИСАТЕЛ-„КОЛОМБА“ (1803-1870)
ГРАД В ИСПАНИЯ
АВТОР НА ПРОЕКТИ
ИМЕНИК НА 24 ЮНИ
ОВОЩНИ ДЪРВЕТА
АМЕРИК. ПОЛИТИК (Р.1933)
ГЕРОИНЯ В АНГЛИЙСКИЯ СЕРИАЛ „АЛО, АЛО!“
МАРКА НЕМСКА КОЗМЕТИКА
ПОЛСКИ КОМПОЗИТОР (1810-1849)
РЪКОВОДИТЕЛ НА ЗВЕНО
МАЙСТОР НА ЗЛАТАРСКИ ИЗДЕЛИЯ
МАЛКОТО НА ЗМИЯ
ТЕГЛО, МЪЧЕНИЕ
ШУМЕРСКА БОГИНЯ НА ЗЕМЯТА
УНИВЕРСИТЕТСКА ЗАЛА
КОРАБЕН УРЕД ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ДЪЛБОЧИНА
ЗЕЛЕНЧУКОВО РАСТЕНИЕ
ГОРСКИ ХРАСТ
ГОДИШНА ВНОСКА НА ПАПАТА
ВИД ЗЪРНЕСТА СКАЛА
ГЕРОЙ В ДРАМАТА „АЛБЕНА“ ОТ ЙОВКОВ
СПЕЦИАЛИСТ ПО АНАТОМИЯ
ПОЛСКИ ТЕАТРАЛЕН РЕЖИСЬОР (1917-2012)
ГРАД В ШВЕЙЦАРИЯ
БЪЛГАРСКИ БОЛЯРИН (11 В.)
НАУКА ЗА ЗООГРАФИ
РЕЗЕРВАТ В ЗАПАДНИ РОДОПИ
ДЕТСКА ПОВЕСТ ОТ АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ
НЕЩО ЗА ПИЕНЕ
АНАЛИЗИРАНЕ
БЕЛГИЙСКИ ПОП ПЕВЕЦ (Р.1943)
ЦИРКОВА ПЛОЩАДКА
ГРАД В ЯПОНИЯ
ЮЖНИ ПЛОДОВЕ
ЕДИН ОТ КАРОТИНОИДИТЕ
ХЪРВАТСКИ ОСТРОВ
ПРИКРИТИЕ, СКРИВАЛИЩЕ
РАДИОТЕЛЕГРАФИСТ
ОРИЕНТАЛСКИ ПРИБОР ЗА ПУШЕНЕ
МАОРСКА БОГИНЯ НА СВЕТЛИНАТА
ПОДУТИНА
ОБШИВКА НА ДРЕХА
ИГРИЩЕ ЗА ТЕНИС
РЕКА В ИНДИЯ
МРЪСОТИЯ ПО ТЯЛОТО
МАЛКОТО НА КОЗА
РЕКА В РУСИЯ
ЕЗЕРО В ЕТИОПИЯ
МЯСТО В ЦЪРКВА
КОРАЛОВ ОСТРОВ
РЕКА В ХАКАСИЯ
НЕПРИЯТНО ЕМОЦИОНАЛНО СЪСТОЯНИЕ
ПЛОЧНИК ЗА ПЕШЕХОДЦИ
ШИРОКОЛИСТНО ДЪРВО
ИЗКУСТВЕН МАТЕРИАЛ
БОЯ, КРАСКА
УКАЗ, ПОСТАНОВЛЕНИЕ
ГРАД В БЕЛГИЯ
КУХНЕНСКИ МЕБЕЛ
СПЕЦИАЛИСТ ПО ТЕХНОЛОГИИ
МИСЪЛ В НАЧАЛОТО НА СЪЧИНЕНИЕ
ЕДИН ОТ НАРКОТИЦИТЕ
МУЗИКАЛНА НОТА
ВИСША ЧОВЕШКА ЦЕЛ
НЕВЕСТИНСКИ ДАР
СБИРКА ОТ ПРЕДМЕТИ
ПЛАТ ЗА ПОДПЛАТА
ДЕПАРТАМЕНТ ВЪВ ФРАНЦИЯ
НИШКИ ОТ КЛЕТЪЧНО ЯДРО
ГРИЖА, ЗАЩИТА
ЧАСТ ОТ КРАК НА ЖИВОТНО
МОКРА РАЗМЕКНАТА ПРЪСТ
ЧУВСТВО НА СИЛЕН СТРАХ
АМЕРИК. НЕФТЕНА КОРПОРАЦИЯ
ГЕРМАНСКИ ПЛЕМЕНА
ЗАБАВА, РАЗВЛЕЧЕНИЕ
ПОДКВАСА
РЕКА В ИТАЛИЯ
СПОРТЕН ОТБОР
ЮНАЧАГА, ЗДРАВЕНЯК
ЧИСЛОТО, С КОЕТО СЕ УМНОЖАВА
ФРЕНСКИ ПОЕТ (1789-1855)
Г-Й В ПОВЕСТТА „ЖИВОТЪТ, ТАЗИ КРАТКА ИЛЮЗИЯ“ ОТ ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ
БЛЯСЪК, СВЕТЛИНА
ВЪЛШЕБНИК, МАГЬОСНИК

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

	М		Д		Ш		Е		В		Е		А	
С	О	Ц	И	О	Л	О	Г		Л	И	В	А	Д	А
	Н	Е	М	Ц	И		О	М	А	Р	А		В	У
Г	А	З		Е	Р	О	Т	И	К	А		Т	О	Р
	Р	А	Ф	Т		С	И	О	Н		Т	О	К	А
О	Х	Р	А		Е	М	С		О	Т	А	В	А	
	И		В	И	З	И	Т	А		Е	Л	А	Т	А
Д	Я	В	О	Л	И	Я		Р	О	Л	Е	Р		П
		А	Р	К		Т	Е	Т	Р	Е	В		М	А
Д	Е	Ц	И	А	Р		Д	И	Е	П		Н	А	Р
	М	О	Т		А	Т	О	С		А	Р	О	М	А
Ш	Е	В		К	В	И	Н	Т	Е	Т		В	А	Т
	Р		Д	А	Н	Н	И		Л		Л	Е	Р	У
И	С	Т	Е	Р	И	Я		К	А	Б	Е		Е	Р
	О	Р	Л	О	Н		Л	У	К	О	В	И	Ц	А
Е	Н	О	Х		А	Б	Е	Л		Т				
		Х	И	Т		Л	О	Т	О	С				
Б	Т	А		О	П	Ъ	Н		С	У				
	А		У	Н	И	Ф	О	Р	М	А				
К	Л	О	Ш	А	Р		В	И	А	Н				
	К	Н	И	Ж	А	Р		У	Р	А				

РЕЧНИК: Аким, Аксер, Анати, Джа, Окаит, Серж, Шопен.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

ВРЕМЕТО

Днес ще е предимно слънчево. В сутрешните часове на отделни места, главно в Югозападна България, ще има намалена видимост. Ще продължи да духа до умерен вятър от запад-северозапад. Ще е сравнително топло с максимални температури между 9 и 14 градуса. Минималните температури ще бъдат между минус 2 и 3 градуса.

Изгледи за

11 максимални **11°/16°**

12 максимални **8°/13°**

В неделя ще е топло, с максимални температури от 11 до 16 градуса. В понеделник ще започне да нахлува по-студен въздух. Максимални температури - от 8 до 13 градуса, минимални - от 1 до 6 градуса.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес" ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Йованов-ска - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246

СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: Боян Бойчев - редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: Благовеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Спаска Венева

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева, Ива Иванова - 205; e-mail - **reklama@duma.bg**

"Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; **abonament@duma.bg**

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

07:00 Милион и две усмивки Детско предаване
08:00 По света и у нас
09:00 Плюс това Публицистично предаване
10:00 Библиотеката Предаване за литература и култура
11:00 Отблизо с Мира Добрева Развлекателно предаване
12:00 По света и у нас
12:30 Бразди Предаване за земеделие
13:00 Иде нашенската музика Предаване за фолклор
14:00 Малки истории Предаване на социална тематика
15:00 Енигма игрален филм /копродукция, 2001г./
17:00 Вяра и общество с Горан Благоев Предаване за религия и култура
18:00 Животът е вкусен Кулинарно риалити с водещ Ути Бъчваров
19:00 Как се прави: Автомобили на мечтите поредица
19:25 Международен тероризъм след 1945г. документална поредица
19:50 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:30 Спортни новини
20:45 Д-р Време
20:55 Шоуто на Канала Развлекателно предаване
21:55 Деца, забравени от Бога игрален филм /САЩ, 1986г./
23:55 По света и у нас Информационна емисия
00:10 Изповядай игрален филм / САЩ, 2005г./, режисьор Стивън Шефър, в ролите: Юджин Бърд, Али Лартър, Уилям Садлър и др.
01:40 Как се прави: Автомобили на мечтите документална поредица/п/
02:05 Международен тероризъм след 1945г. документална поредица/п/
03:15 Енигма игрален филм/п/
05:10 Бразди /п/
05:40 Иде нашенската /п/

bTV

07:00 „Стъпка по стъпка" - сериал, с. 4, еп.22,23
08:00 „Тази събота" - актуално предаване с Мариана Векилска, Жени Марчева и Диана Любенова
11:00 Cool T - лайфстайл предаване с водеща Петя Дикова
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Аламинут: Добре дошли в България" - комедийна поредица
13:00 „Момичета и момчета" - комедия, САЩ, Канада, 2006, актьори Самайра Армстронг, Кевин Зегърс, Емили Хампшир, Шери Милър, Робърт Джой, Шарън Озбърн
15:00 „Бригада Нов дом" /п./- социален проект с водещ Мария Силвестър
16:00 „Мармалад" - токшоу
18:00 „Карбовски: Втори план" - документална поредица с водещ Мартин Карбовски
19:00 bTV Новините - централна емисия
19:30 bTV Репортерите - поредица за журналистически филми и разследвания
20:00 „Деца на килограм" - комедия САЩ, 2003, режисьор Шоун Леви, актьори Стив Мартин, Хилари Дъф, Бони Хънт, Шоун Леви и др.
22:00 „Х-Мен: Първа вълна" - екшън, САЩ, 2011, актьори Дженифър Лоурънс, Кевин Бейкън, Роуз Бърни, Джеймс Макавой, Майкъл Фасбендер, Оливър Плат, Джейсън Флеминг
00:30 „Пирати: Изгубеното съкровище" - филм Испания, 2012, актьори: Силвия Абаскал, Ксения Тостадо, Пилар Рубио и др.
02:00 „Мармалад" /п./ - токшоу
03:50 „Комиците и приятели" /п./ - комедийно шоу
05:10 „Cool T" /п./ - предаване

NOVA

07:00 „Виолета" - сериен филм
08:00 „Събуди се..." - предаване
11:00 „Съдебен спор" - предаване на NOVA
12:00 Новините на NOVA
12:30 Темата на NOVA
13:00 „Приключенията на Тинтин" - анимация
15:10 „Сняг 2: Коледна забрава" - с уч. на Том Кавана, Ашли Уилямс, Линли Хол, Вив Лийкок, Хол Уилямс и др.
17:00 „Кошмари в кухнята" -предаване на NOVA
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка"
18:00 „Ничия земя" - предаване
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
19:30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20:00 „Карибски пирати: В непознати води"- с уч. на Джони Деп, Пенелопе Круз, Джефри Ръш, Иън Макшейн, Джема Уорд и др.
22:40 „Могъщо сърце" - с уч. на Анджелина Джоли, Дан Фътърман, Арчи Панджаби, Уил Патън и др.
00:50 „Сняг 2: Коледна забрава"- с уч. на Том Кавана, Ашли Уилямс, Линли Хол, Вив Лийкок, Хол Уилямс и др./п/
04:40 „Приключенията на Тинтин"- анимация /п/

БНТ 1

07:10 „Свири, хармонико любима"
07:45 „Смешарики. Новите приключения"
08:00 „Умници"
08:45 „Думи на пастира"
09:00 Новини
09:15 „Виталий Соломин на 75! „И вагон неизразходвана любов!"
10:15 „Вкусно"
11:00 Новини
11:20 „Идеалният ремонт"
12:35 Анимационен филм: „Алеша Попович и Змеят Горянин"
14:10 Игрален филм: „Укротителката на тигри"
15:55 Виталий Соломин на 75! „И вагон неизразходвана любов!"
17:00 Вечерни новини
17:20 „Леена епоха"
20:00 Време
20:20 „Тази вечер" с Андрей Малахов
21:35 „МаксимМаксим"
22:45 Игрален филм: „За какво говорят мъжете"
00:30 Игрален филм: „Десет малки негърчета"
02:45 Игрален филм: „Довиждане, момчета"
05:00 Новини
05:10 „Гении и злодеи"
05:35 Игрален филм: „По-голямата сестра"

ОВЕН

Днес ще успеете в делата, ако сте принципни и разчитате на себе си. Нова връзка ще ви създаде проблеми.

21 март - 20 април

РАК

Отнесете се по-спокойно днес особено към финансовите несгоди, които изпитвате, защото денят ви ще е успешен.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Денят ви ще е зареден с позитивна енергия. Помогнете на човек, който ви е помолил за парична помощ.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Време е да приключите изостанали задачи. Аргументирано ще защитите идеята си за промени в работата.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Стартирането на нова задача или проект днес ще ви се отразят натоварващо, но ще подобрите бюджета си.

21 април - 21 май

ЛЪВ

За много от вас денят се свързва с решаване на въпроси от битов характер. Потиснете раздразнението си.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Анализирайки събитията днес и хората, с които се срещате, ще намерите много важни делови отговори.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Отнесете се добронамерено към работата и хората, с които общувате, за да направите деня си усмихнат.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Днес ще отбележите развитие на въпрос или професионален проект, в който сте вложили средства и труд.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Доверявайте се на усещането си за същността на нещата, като не пренебрегвате и даденостите в бизнеса.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Денят е подходящ за начало на добри дела. Новостите ще ви създават интерес и ще търсите решения.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Изпълнени сте с добри очаквания както по отношение на работата и бизнеса, така и в творческите ви идеи.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 10 ДЕКЕМВРИ 2016

Над 1000 руснаци били държавно допингирани

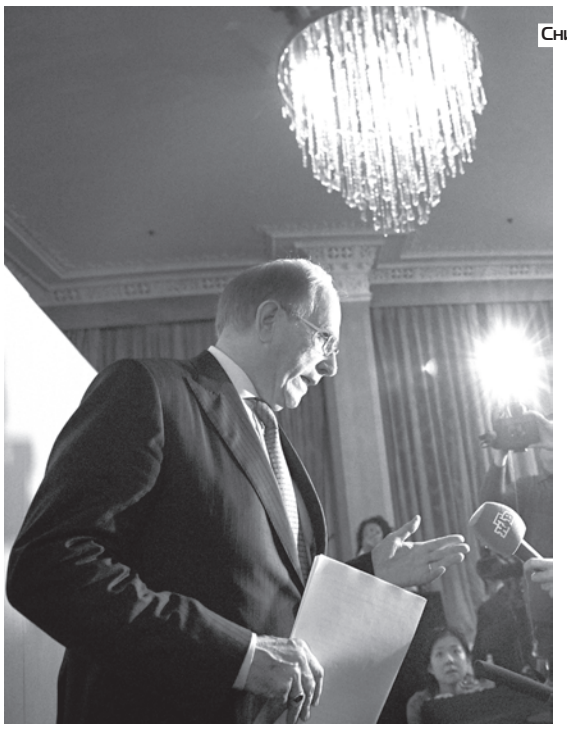
Това твърди вторият доклад на Макларън

Повече от 1000 руски спортисти в над 30 летни, зимни и параолимпийски спортове (включително футбола) са били облагодетелствани от подкрепяната от руската държава допингова програма. Това твърди канадският професор по право Ричард Макларън във втория си доклад. Той представи на Международната антидопингова агенция (УАДА) разследването си във връзка със системата за употреба на допинг от руски спортисти, които са били подкрепяни и прикривани с участието на самата държава. Направените изследвания са в периода 2011-2015 г.

„Можем със сигурност да потвърдим данните, че е имало прикриване след 2011 г., което продължило и след Олимпиадата в Сочи 2014. Прикриването включва институционална намеса, за гарантиране на спечелването на медали. Втората част от доклада разкрива безпрецедентен размер на доказателства за участието на спортисти в схемите“, обяви Макларън в Лондон.

„Имаме доказателства за над 500 положителни допинг проби, които първоначално са били обявени за чисти. Сред тях има и такива на световноизвестни спортисти, чиито резултати са били фалшифицирани. Руснаците печелят 24 златни, 26 сребърни и 32 бронзови медала в Лондон 2012, но нито един от тях не е дал положителна проба. Повторната проверка показва други резултати. Това демонстрира как руският олимпийски отбор е покварил Олимпийските игри. Поуката за Русия след Лондон 2012 е била да не се използват официални набори за взимане на допинг проби. С указание на тогавашния спортен министър Витали Мутко и на заместника му Юри Нагорних допинг контролът е бил извършван „под масата“. Неофициалните проби са изследвани и при съмнение, че спортистът няма да премине при официален тест, той си е оставал у дома и не се е състезавал. Вероятно никога няма да узнаем пълния размер на допингираните спортисти. Желанието да се спечелят медали напълно е заличило моралния и етичния им компас. Те напълно са загърбили феърплея. От години големите състезания са били сцена на грабеж от страна на руските треньори и спортисти. Те са се състезавали по нечестен начин. Не само са лъгали своите конкуренти, но и феновете“, твърди Макларън. Според него подмяната на пробите на урина е била честа практика по време на Игрите в Сочи. Има доказателства, че на 12 руски медалисти от Сочи пробите са били подменени. При някои са открити невъзможни за постигане от физиологическа гледна точка съдържания на сол. Това е доказателство за химическо въздействие върху допинг пробите. В тестовете на 2 руски хокеистки пък е открита мъжка ДНК.

Първият доклад на Макларън разкри наличието на стотици положителни допинг проби преди Сочи 2014 и за участие в Рио 2016 не бяха допуснати лекоатлетите и щангистите, както и параолимпийците. 58-годишният Мутко бе издигнат за заместник министър-председател на Русия на 19 октомври т. г.

Снимка БГНЕС

Проф. Ричард Макларън с втория си доклад в Лондон

Произведено в България

Лекции от Чичото на Чичовото

Иван ЧЕНЧЕВ

Безспорно един от най-интересните индивиди от български произход е Димитър Пенев. Писал съм за него, говорил съм за него, говорил съм с него. Много пъти. Няма да ви изненадам с фразата, че Пената е национално богатство. За това не се учудих, че Чичото на Чичовото е изнесъл лекция в Благоевградския университет през седмицата. Само не разбрах каква е била темата на лекцията. Казвам го, без да се заяждам, а като факт, че на никого от присъстващите не му е и пукало особено. Просто всички са искали Стратега да им дума сладкосладко. И да им реди бисери. След като такъв като МИтоди Андреев е депутат, че и на активен народен трибун се прави, защо титан като Пенев да не говори на хората? Сигурен съм в едно - чичо Митко ще напълни аулата с млади хора и с него ще е по-интересно, отколкото ситуацията с нагласените концерти на някои „творци“ например. Или пък нали не мислите, че хората на Б.Б. пълнят зала “Арена Армеец“, защото се огромотяват от мъдростта МУ?

Не. Там са, защото това е техният начин да забогатяват. Затова една Пенева лекция тежи милион пъти повече от една Бойкова, да речем. Излиза, че такива като чичо Митко трябва почестичко да вършат различни обществено полезни неща. Даже, ако могат да заместят и онези от политиците, които са дошли, а и работят на пожарникарски принцип. Не са един и двама, ей! В момента например ми идва в главата не-еретичната мисъл, че на всички ни ще ни бъде по кеф, ако Пената ни честити новата година от телевизора, а не, както досега Главата на Територията Роско. Ама много по-кеф, да знаете. Наясно съм, че ще се съгласите.

Хиляди пъти сте чели, че спортистите са почитави от една определена каста законотворци. И са и по-справедливи. А и имат разнородни хобита. Ето как стана така, че не се учудих, когато разбрах, че треньорът и доскорошен състезател Христо Янев е написал книга. Ама не за футбол. Шпионски трилър. Все още нямам отзиви за нея, защото официално тя ще бъде представена днес. Но може да се окаже находка в литературата. Изобщо нека поне тези, които ни радват, да опитват интересни неща и на други поприща.

Вчера пък научихме, че имало шанс Наско Сираков да стане шеф в ЦСКА-София. Дали утре няма да чуем как Б.Б. се озовава в БСП? Всъщност той от БСП се озова начело на държавата. Абе, накъде отива България? Как мислите - може и да сме в крак със световната мода? Тръмп говори като Путин, Путин като Тръмп. Едно обаче е ясно - никой не може да говори като Димитър Пенев. Дори и Б.Б. Последният даже не може и да го разбере. Изобщо, да дадем думата на чичо Митко. По всички въпроси. А разни други, преждеговорили с напластени от власт и пари гуши, просто е време да си затварят устите!

Лига Европа, VI кръг

ГРУПА А: Фейенорд - Фенербахче 0:1 Соу (22)**; Заря Луганск - Манчестър Юнайтед 0:2** 0:1 Мхитарян (48) 0:2 Ибрахимович (88)**. 1. ФЕНЕРБАХЧЕ 13 2. МАНЧЕСТЪР ЮНАЙТЕД 12 3. Фейенорд 7 4. Заря 2.**

ГРУПА В: АПОЕЛ Никозия - Олимпиакос 2:0 1:0 Сотериу (19) 2:0 Де Камарго (84)**; Йънг Бойс - Астана 3:0** 1:0 М. Фрай (63) 2:0 Оро (67) 3:0 Шик (72). **1. АПОЕЛ 12 2. ОЛИМПИАКОС 8 3. Йънг Бойс 8 4. Астана 5.**

ГРУПА С: Майнц 05 - Габала 2:0 1:0 Хак (30) 2:0 Де Бласис (40)**; Андерлехт - Сент Етиен 2:3** 1:0 Кипчиу (21) 2:0 Станчу (31) 2:2 Сьодерлунд (62 и 67) 2:3 Моне-Паке (74). **1. СЕНТ ЕТИЕН 12 2. АНДЕРЛЕХТ 11 3. Майнц 9 4. Габала 0.**

ГРУПА D: АЗ Алкмаар - Зенит 3:2 1:0 Риенстра (7) 2:0 Хапс (43) 2:1 Джулиано (58) 3:1 Танкович (68) 3:2 Вуйтенс (80-авт)**; Макаби Тел Авив - Дъндолк 2:1** 1:0 Бен Хаим (21) 1:1 Даса (27-авт) 2:1 Миха (38). **1. ЗЕНИТ 15 2. АЗ АЛКМААР 8 3. Макаби ТА 7 4. Дъндолк 4.**

ГРУПА Е: Астра - Рома 0:0; Виктория Пилзен - Аустрия Виена 3:2 0:1 Холсхаузер (19-д) 0:2 Ротпулер (40) 1:2 Хорава (44) 3:2 Дуриш (72 и 84). **1. РОМА 12 2. АСТРА 8 3. Виктория 6 4. Аустрия 5.**

ГРУПА F: Сасуоло - Генк 0:2 0:1 Хейнен (58) 0:2 Тросард (80)**; Рапид Виена - Атлетик Б 1:1** 1:0 Жоелинтон (72) 1:1 Саборит (84). **1. ГЕНК 12 2. АТЛЕТИК Б 10 3. Рапид 6 4. Сасуоло 5.**

ГРУПА G: Панатинайкос - Селта 0:2 0:1 Гуидети (4) 0:2 Ореяна (76-д)**; Стандард Лиеж - Аякс 1:1** 0:1 Ел Гази (27) 1:1 Раман (85). **1. АЯКС 14 2. СЕЛТА 9 3. Стандард Лиеж 7 4. Панатинайкос 1.**

ГРУПА Н: Коняспор - Гент 0:1 К. Кулибали (90+4)**; Брага - Шахтьор Д 2:4** 0:1 Кривцов (22(0:2 Тайсън (39) 1:2 Стоилкович (43) 1:3 Кривцов (62) 1:4 Тайсън (66) 2:4 Вукчевич (90). **1. ШАХТЬОР Д 18 2. ГЕНТ 8 3. Брага 6 4. Коняспор 1.**

ГРУПА I: Ред Бул Залцбург - Шалке 04 2:0 1:0 Шлагер (22) 2:0 Радошевич (90+4)**; Ница - Краснодар 2:1** 0:1 Смолов (52) 1:1 Босети (64-д) 2:1 Льо Маршан (77)**. 1. ШАЛКЕ 15 2. КРАСНОДАР 7 3. Залцбург 7 4. Ница 6.**

ГРУПА J: ПАОК - Слован Либерец 2:0 1:0 Гари Родригес (29) 2:0 Пелкас (67)**; Карабах - Фиорентина 1:2** 0:1 Весино (60) 1:1 Рейналдо (73) 1:2 Киеза (76)**. 1. ФИОРЕНТИНА 13 2. ПАОК 10 3. Карабах Агдам 7 4. Слован Либерец 4.**

ГРУПА К: Саутхемптън - Апоел Беер Шева 1:1 0:1 Бузагло (79) 1:1 Ван Дайк (90+1)**; Интер - Спарта Прага 2:1** 1:0 Едер (23) 1:1 Маречек (54) 2:1 Едер (90). **1. СПАРТА 12 2. АПОЕЛ 8 3. Саутхемптън 8 4. Интер 6.**

ГРУПА L: Османлъспор - Цюрих 2:0 1:0 Деларж (73) 2:0 Къльчарслан (86)**; Виляреал - Стяуа 2:1** 1:0 Сансоне (16) 1:1 Ачим (55) 2:1 Трихерос (88). **1. ОСМАНЛЪСПОР 10 2. ВИЛЯРЕАЛ 9 3. Цюрих 6 4. Стяуа 6.**

ГЛЕДАЙТЕ

ПО БНТ СВЯТ
БАСКЕТБОЛ
18.00 Балкан - Берое
ПО БНТ HD
БИАТЛОН
12.40 СК в Поклюка, преследване (мъже)
ПО ДИЕМА СПОРТ
ФУТБОЛ
15.00 Верея - Левски
17.30 Лудогорец - Локо Пд
21.00 Лил - Монпелие
БАСКЕТБОЛ
3.00 Чикаго Булс - Маями Хийт
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФУТБОЛ
14.30 Уотфорд - Евертън
17.00 Арсенал - Стоук Сити
19.30 Лестър - Манчестър Сити
БОКС
22.00 Галавечер в Манчестър

УТРЕ

ПО БНТ 1
СКИ
10.25, 13.25 СК, Слалом мъже
ПО БНТ HD
ФУТБОЛ
Клубен Мондиал, 1/4-финали
9.00 Чонбу (РКор) - Америка (Мекс)
18.45 Мамелъди Съндаунс (РЮА) - Кашима Антлърс (Яп)
БИАТЛОН
12.25 СК в Поклюка, щафета (мъже)
ПО ДИЕМА СПОРТ
ФУТБОЛ
14.00 Челси - УБА
16.15 Ман Юнайтед - Тотнъм
18.30 Ливърпул - Уест Хем
21.45 ПСЖ - Ница
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФУТБОЛ
12.30 Созопол – Витоша Б
15.00 Локо ГО - ЦСКА-София
17.30 Черно море - Дунав
БАСКЕТБОЛ
2.00 Минесота Тимбърууулвс - Голдън Стейт Уориърс

ТОТО

3 1 8 5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №97

6 ОТ 49
9, 17, 27, 33, 35, 42
ДЖАКПОТ: 4 088 499,14 ЛВ.
6 ОТ 42
10, 18, 19, 29, 35, 41
ДЖАКПОТ: 684 438,12 ЛВ.
5 ОТ 35
I ТЕГЛЕНЕ
23, 29, 31, 34, 35
II ТЕГЛЕНЕ
3, 11, 14, 23, 28
ТОТО ДЖОКЕР
ПОЗИЦИЯ: 3, 4, 8
ЦИФРА: 8, 4, 7
ЗОДИАК
5, 30, 34, 44, 46 + 9
ДЖАКПОТ: 3 000 000 ЛВ.

www.duma.bg

Макларън: Над 1000 руски спортисти с допинг от държавата

Стр. 39

Ганчев кани Сираков

Легендата на Левски с оферта за шеф на ЦСКА-Сф

Гриша Ганчев обмисля да назначи сензационно име за изпълнителен директор на ЦСКА-Сф, съобщи БТА. Босът на "армейците" е предложил Наско Сираков да поеме поста на среща с фенове на столичани в четвъртък вечер. Запалянковците приели резервирано идеята за включването в ръководството на любимия им клуб на Голмайстор №1 за всички времена на вечния съперник Левски, но Ганчев се е опитал да ги убеди, че Сираков разполага с нужния капацитет и е готов да помогне на "червените".

Наско Сираков в момента е само член на Изпълкома на БФС, а за последно работи в Левски като спортно-технически директор през 2013 г. Сираков е близък приятел с бившия си съотборник в националния отбор и един от основните акционери в ЦСКА-София Христо Стоичков.

"Не съм имал разговори за ЦСКА и няма как да коментирам подобно нещо", категоричен бе

Наско Сираков. Преди време в тв интервю той обяви, че не е чак такъв професионалист, за да приеме пост в ЦСКА, но времената и позициите се менят.

ФУРКАД С 50-А ПОБЕДА, АНЕВ С ПЪРВИ 15 Т.

Френската звезда Мартен Фуркад увеличи преднината си за Световната купа по биатлон, след като за първи път в кариерата си спечели спринт в словенския център Поклюка. Това беше 50-ата му победа за Световната купа в неговия 242-и старт. Той спечели и спринта в Йостерсунд. От българите най-добре се представи Красимир Анев, който завърши 26-и и взе първите си 15 т. за сезона. Фуркад измина 10-те км за 23:11,7 мин. с безпогрешна стрелба и остави на 13,7 сек. Анев също не допусна грешка, но изостана на 1:21,4 мин.

REFAN със „Златно сърце" - за подкрепа на спорта

За трети път на официална церемония в хотел "Хилтън" връчиха годишните награди „Златно сърце". За втори пореден път Кавалер на престижния приз стана козметичният лидер „РЕФАН БЪЛГАРИЯ" ООД. Тазгодишното отличие показа широкия спектър на филантропската дейност на собственика на REFAN Ангел Попов – в категория „Спортни инициативи".

Наградите „Златно сърце" за благотворителност и корпоративна социална отговорност на сп. Business Lady са публична и емоционална инициатива, чрез която се казва „Благодаря" на бизнесмени с големи сърца. REFAN безспорно заслужи повторното си награждаване, особено ако се съизмери големината на компанията, приходите й и процентното съотношение на средствата, дарени за добри дела.

В областта на спорта спомоществователството на пловдивския бранд е с изключително широк спектър. Фирмата повече от десетилетие подкрепя българския спорт и спортисти, сред които Федерацията по аеробика, младите футболни надежди на Пловдив, световната вицешампионка по шах Виктория Радева, шампионатите по снукър и по спортни танци и редица други.

В последните години спонсорството на REFAN прехвърли границите на България. Пловдивският концерн подкрепи най-големия турнир по футбол в Испания Powerade Cup за юноши, родени през 2004 г. и 2005 г. Не бяха забравени и малчуганите на България, фирмата даде рамо и на Купа "София". Най-мащабният детски футболен турнир в столицата премина под егидата на инициативата UEFA RESPECT и с генералното спонсорство на REFAN. Това бе поредният жест на благотворителност, с който Ангел Попов подпомага развитието на детско-юношеския футбол в България и по света. За щедростта си към школата на Локомотив - Пловдив пък той получи благодарствен плакет от фенове. Застана и

зад друг елитен български футболен клуб - Берое. Козметичният бранд подкрепи и най-масовия и престижен международен футболен турнир Evima-Refan Cup и стана основен партньор и спомоществовател на „Евима Футбол Консултинг".

Козметиката на REFAN, поднесена лично от министъра на спорта Красен Кралев, беше заслужена награда и за грациите от Световната купа по художествена гимнастика „Sofia World Cup". И този жест не е единствен към българската гимнастика от страна на г-н Попов. Също така той бе генерален спонсор и на Международен турнир по художествена гимнастика „Тракия къп" и „Приз Мария Петрова".

Не само за добрите си дела, а и заради изключителното качество на козметичните си продукти REFAN е сред най-награждаваните български фирми и е носител на най-върховото световно отличие в Париж от Клуба на Лидерите в световната търговия - Global Trade Leaders' Club за „Глобални постижения за повишаване на качеството на предлаганите продукти и услуги".

Botanic

Често ли се будите през нощта, за да ходите до тоалетната?

Чувствате ли парене или болка при уриниране?

Знаете ли, че по данни на Световната здравна организация 80% от мъжете в даден период от живота си имат проблеми с простатата.

ПростаРен е комбинация от **Върбовка**, **Гроздово семе** и **Селен**, която се грижи за здравето на простатната жлеза и подпомага нейното правилно функциониране. Продуктът е напълно натурален и може да се приема дълго време. Във всяка опаковка **ПростаРен** ще намерите подарък – малка книжка със съвети за здрава простата.

БРАНДЕКС 02/821 15 00

За здрава простата

ProstaRen®
www.botanic.cc

ХОРМОНАЛНИЯТ ДИСБАЛАНС ПРИ МЪЖЕТЕ - ВСЕ ПО-ЧЕСТО СРЕЩАНО ЯВЛЕНИЕ

50% от мъжете над 50-годишна възраст страдат от доброкачествена хиперплазия на простатата

Заболяванията на простатата се срещат все по-често. Това зависи както от хормоналните изменения, които настъпват у мъжа след 50-годишна възраст, така и от начина на живот и хранене. Некачествените трудносмилаеми храни, допълнително обработени с хормони, пряко влияят на хормоналния баланс в организма. Неговото равновесие осигурява качеството на живот и обратно - неговият дисбаланс често нарушава ежедневието. След като навършат 40 години, при мъжете настъпват естествени хормонални промени по подобие на менопаузата при жената. Определят се с термина „андропауза". Проявленията й са свързани именно с прогресивно намаляващите нива на свободния тестостерон, докато нивото на естрогените (женските полови хормони) остава същото или относително нараства. Повишаване нивото на естрогените е все по-често явление. Причината е в присъствието на така наречените ксеноестрогени (или фалшиви естрогени). Най-честите източници са различните деривати на нефтохимията: пестициди, пластмаси, емулгатори (съдържащи се в почти всички козметични продукти), месо от третирани с естрогенни препарати животни за наддаване на тегло и бърз растеж. Всички ксенохормони са токсични и болшинството от тях имат естрогенно въздействие върху мъжкия и женския организъм. Разграждането на естрогена се извършва в черния дроб, т.е. всякакви проблеми с него (възпалителни процеси, хепатит, цироза) допълнително биха допринесли за увеличаване нивото на естрогена.

Хиперплазия на простатата влияе много силно върху качеството на живот на пациентите. 50% от мъжете над 50-годишна възраст страдат от това заболяване, до 80% - над 60 години, и над 90% при мъжете над 80 години. Именно недоброто усвояване на тестостерона и превръщането му в дехидротестостерон и естроген са някои от основните причини за поява на заболяването.

Симптоматиката на заболяването се изразява в: често уриниране, както през нощта, така и през деня, затруднения в началото на уринирането; намаление количеството и силата на пикочната струя. Лечението на хиперплазия на простатата често е свързано с лекарства, притежаващи странични ефекти, а оперативната намеса невинаги е решение на проблема. За радост има по-щадящи начини, на базата на растителни субстанции.

ПростаРен е специално разработена синергична формула от висококачествени екстракти от Върбовка, Гроздово семе и Селен от натурален източник, в най-усвоимата му за организма форма L-Селенометионин. Те действат благоприятно едновременно върху различни симптоми, свързани с неразположенията на простатата. Възпират растежа на епителните клетки; подпомагат естествената дейност на простатната жлеза на различни нива; действат противовъзпалително и антибактериално; предпазват от туморни израждания.

ПростаРен (ProstaRen) може да се използва както съпътстващ традиционното лечение, така и като негова алтернатива. Чрез ПростаРен се ограничават страничните негативни ефекти, появяващи се често след продължително медикаментозно лечение или чрез оперативна намеса. ПростаРен може да се използва удачно и след оперативно лечение. Във всяка опаковка ПростаРен ще намерите книжка със съвети за простатата. Търсете в аптеките! За повече информация посетете www.botanic.cc